

การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันธ
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ปฏิญานิพนธ์
ของ
ณัฐญาพร ดอกจันทร์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา

ตุลาคม 2555

การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันธ
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา

ตุลาคม 2555

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา

ตุลาคม 2555

ณัฐญาพร ดอกจันทร์. (2555). การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (ศิลปศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: ดร.อิทธิพัทธ์ วิจิตสถิตรัตน์.

การวิจัยในครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีจุดมุ่งหมายเฉพาะ ดังนี้ 1) เพื่อพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังจากใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร

ขั้นตอนดำเนินการวิจัยมี 3 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น และ 3) การทดลองใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองโตง “สุรวิทยาคม” อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์

ผลการวิจัย พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนในการใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร มีความภาคภูมิใจในศิลปะการแสดงพื้นบ้านท้องถิ่นของตนเอง มีความรู้เกี่ยวกับการแสดงพื้นบ้านเรือมอันเรเพิ่มขึ้น สามารถแสดงการแสดงพื้นบ้านเรือมอันเรได้ และมีความคิดเห็นว่าการให้มีการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นในเรื่องอื่นๆ จึงเห็นควรนำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเรมาจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนได้

THE DEVELOPMENT OF ESSENCE OF LOCAL LEARNING ON RUAM ANRAY DANCE
FOR MATTAYOMSUKSA 2 STUDENTS

Presented in Partial Fulfillment of the requirements for the
Master of Education Degree in Art Education
at Srinakharinwirot University

October 2012

Nattayaporn Dokjun. (2012). *The Development of Essence Local Learning on Ruam Anra Dance for Mattayomsuksa II Students*. Master thesis, M.Ed. (Art Education). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Dr. Athipat Wijitsatitrat.

This study aims to develop the substantive learning program in local art about the traditional dance Ruam Anray for grade 8 student which scope to 1) develop the substantive learning program in Ruam Anray dance for grade 8 student 2) compare the learning achievement of student before and after the Ruam Anray dance learning course 3) determine learning satisfaction of grade 8 student after the Ruam Anray dance learning course.

The study method comprise of 1) demographic data survey 2) develop the substantive learning for locality program 3) implementation of learning for locality program to sample group of grade 8 students from Nong-Tong Surawittayacom school, Maung district, Surin province.

The result of this study found that the average learning achievement score after learning program was significantly higher than those of before the course participation at significant level $p = 0.01$ and the students satisfied with Ruam Anray dance learning course with pride of their local dignity in traditional dance. The students had improved their knowledge in Ruam Anray dance and be able to perform the dance themselves. The students also suggested that school should provide the learning program in various kind of local wisdom therefore the substantive learning program in Ruam Anray dance should be implemented.

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

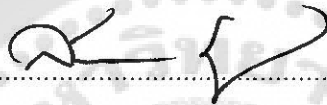
ของ

ณัฐญาพร ดอกจันทร์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. สมชาย สันติวัฒนกุล)

วันที่ 4 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2555

1

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

ประธาน

ประธาน

(อาจารย์ ดร. อธิพัชร์ วิจิตสถิตรัตน์)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รวิเทพ มุสิกะปาน)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร. อธิพัชร์ วิจิตสถิตรัตน์)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร. เขาวลัษณ์ พิพัฒน์จำเริญกุล)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญาานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สำเร็จได้ด้วยความสามารถ และเอาใจใส่ดูแลให้คำปรึกษาตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ตลอดจนให้คำแนะนำช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก ดร.อิทธิพัทธ์ วิจิตสถิตร์ตัน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คณะกรรมการสอบปริญญาานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำในการทำวิจัย ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จักรพงษ์ แพทย์หลักฟ้า นายจำรัส สอนกล้า ที่ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ แนวคิด และข้อสังเกตอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทำวิจัยครั้งนี้ ขอกราบขอบพระคุณ นางแก่นจันทร์ นามวัฒน์ นายกมนต์โรจน์ นิวัฒน์บรรหาร นางการดา กนกแก้ว ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร

ขอขอบคุณนางมุกดา มาลาวิทยา นางอารีย์ ลู่จ้อยเยี่ยม นางทิพรัตน์ พาหะมาก นางสาวเมธิณี ก่อแก้ว ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำงานวิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ นายเฉลิมชัย สุขตาม ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองโตง “สุรวิทยาคม” คณะครู และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยเป็นอย่างดี

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ครอบครัวและเพื่อนๆ ที่คอยให้กำลังใจช่วยเหลือและเป็นกำลังใจด้วยดีเสมอมา

คุณค่าและประโยชน์ในการศึกษาครั้งนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา – มารดา ตลอดจนครูบาอาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอน ให้มีความพยายามจนทำให้ประสบความสำเร็จ

ณัฐญาพร ดอกจันทร์

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
	ความสำคัญของการวิจัย	4
	ขอบเขตของการวิจัย	4
	ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	4
	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	4
	ขอบเขตเนื้อหา	5
	ระยะเวลาในการวิจัย	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ	5
	สมมติฐานในการวิจัย	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
	หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	7
	กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1	12
	เป้าหมายและจุดเน้นคุณภาพผู้เรียน	13
	สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น	14
	แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	15
	สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ	18
	สาระและมาตรฐานการเรียนรู้	19
	คุณภาพผู้เรียน	20
	ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง	23
	ความเป็นมาของการแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร	27
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	37
3	37
การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง	37
การกำหนดประชากร	37
การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	37
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	37
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	43
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	43
การเก็บรวบรวมข้อมูล	47
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	48
4	50
4	50
ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน	50
ผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	50
ผลการศึกษาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร	50
ผลการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น	51
ผลการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร	51
ผลการประเมินสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น	52
ผลการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้	53
ผลการทดลองใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น	54
ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	54
ผลการประเมินผลจากแบบฝึกหัดในแต่ละหน่วยการเรียนรู้	55
ผลการประเมินผลจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	56
ผลจากการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/5 หลังจากใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร	57

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5	59
สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	59
ความมุ่งหมายของการวิจัย	59
ความสำคัญของการวิจัย	59
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	59
ขั้นตอนดำเนินการวิจัย	59
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	60
การเก็บรวบรวมข้อมูล	60
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	61
สรุปผลการวิจัย	61
อภิปรายผล	62
ข้อเสนอแนะ	65
บรรณานุกรม	66
ภาคผนวก	69
ภาคผนวก ก.	70
ภาคผนวก ข.	138
ภาคผนวก ค.	145
ภาคผนวก ง.	169
ภาคผนวก จ.	172
ประวัติย่อผู้วิจัย	192

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ	14
2 แนวทางการประเมินผลการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1	17
3 ตัวชี้วัดความสำเร็จของการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น	18
4 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 3 นาฏศิลป์ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 2 – 6)	24
5 มาตรฐาน ศ.3.2 : เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล	40
6 หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรอมนันเร	41
7 หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรอมนันเร (แก้ไข)	42
8 คำนำหนักจำนวนข้อสอบในแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	44
9 ผลการประเมินสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น	52
10 จำนวนและร้อยละนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ ไม่ผ่านเกณฑ์ และคะแนนจากการทำ แบบฝึกหัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 38 คน ที่เรียนสาระการเรียนรู้ ท้องถิ่นเรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรอมนันเร	55
11 คะแนนผลงานการนำเสนอของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 38 คน ที่เรียน สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรอมนันเร	56
12 จำนวนและร้อยละนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ ไม่ผ่านเกณฑ์และคะแนนผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/5 จำนวน 38 คน ที่เรียนสาระการเรียนรู้ ท้องถิ่นเรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรอมนันเร	56
13 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้าน เรอมนันเร	57
14 อธิบายท่ารำจังหวะจิงปี้ร (ซำ) (จังหวะรำรอบสาก)	80
15 อธิบายท่ารำไห่วัควุ	83
16 อธิบายท่าจังหวะกัจปกา	96

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
17 อธิบายท่าเข้าสากในจังหวะกักปก	99
18 อธิบายท่าจังหวะจิ้งมุย(ขาเดียว)	104
19 อธิบายท่าเข้าสากในจังหวะจิ้งมุย (ขาเดียว)	109
20 อธิบายท่าจังหวะมลบโดง	113
21 อธิบายท่าเข้าสากจังหวะมลบโดง	118
22 อธิบายท่าเข้าสากจังหวะจิ้งปี้ร (เร็ว)	128
23 ค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (D) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียน	170
24 ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยผู้เชี่ยวชาญ	171
25 คะแนนแบบฝึกหัด	173
26 คะแนนทักษะการปฏิบัติ	175
27 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	177

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แผนภูมิการบริหารจัดการหลักสูตรในระดับท้องถิ่น	13
2 ข้อ 5 รักภูมิใจและอนุรักษวัฒนธรรมท้องถิ่น	16
3 กระบวนการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือบอันเร สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	49

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

“การศึกษาด้านศิลปะ วัฒนธรรม เป็นการศึกษาที่สำคัญ และควรที่จะดำเนินควบคู่กันไปกับการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ เพราะความเจริญของบุคคล ตลอดจนความเจริญของประเทศและของโลก โดยส่วนรวมด้วยนั้น มีทั้งทางวัตถุและจิตใจ ความเจริญทั้งสองทางนี้จะต้องมีประกอบกัน เกื้อกูล และส่งเสริมกันพร้อมมูล จึงจะเกิดเป็นความเจริญที่แท้จริงได้” พระบรมราชาโฆวาท ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรและอนุปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยศิลปากร (คณะกรรมการจัดทำหนังสือเฉลิมพระเกียรติ. 2543: 108) จากพระราชดำรัสดังกล่าว จะเห็นได้ว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเล็งเห็นว่าการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าขึ้น ต้องอาศัยการศึกษาในการพัฒนา โดยดำเนินการควบคู่ระหว่างวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีกับศิลปวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับสภาพสังคมไทยในปัจจุบัน ที่ในอดีตส่วนใหญ่ให้การยอมรับว่าศิลปวัฒนธรรมไทยคือ มรดกอันล้ำค่าที่แสดงถึงเอกลักษณ์และสะท้อนความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่บรรพบุรุษได้อนุรักษ์ และสืบทอดกันมาอย่างยาวนานและต่อเนื่อง จนเป็นที่รู้จักและได้รับการกล่าวถึงว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่ามีความงามควรที่จะเก็บอนุรักษ์ไว้ นอกจากนี้ศิลปวัฒนธรรมยัง บ่งบอกถึงวัฒนธรรมวิถีชีวิตความเป็นมาของสังคมไทยได้อย่างดี

แต่ในปัจจุบันศิลปะไทย กำลังจะถูกกลืนเมื่อมีอิทธิพลทางด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาแทนที่สังคมไทย จนเกิดความแตกต่างอย่างเห็นได้ชัดเมื่อเปรียบเทียบกับสังคมไทยในอดีต จนอาจกล่าวได้ว่า สังคมไทยในยุคปัจจุบันทำให้คนไทยลืมนวัตกรรม ศิลปวัฒนธรรม ไม่ห่วงแหนอนุรักษประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีพฤติกรรมที่รับแรงจลืนความเป็นเอกลักษณ์ของชาติ

จากเหตุผลดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ โดยกำหนดจุดหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีระดับโลก พร้อมกันนี้ได้ปรับกระบวนการพัฒนาหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจทางการศึกษาให้ท้องถิ่น และสถานศึกษาได้มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น (สำนักนายกรัฐมนตรี. 2542)

ในระบบการศึกษาที่มีการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นและสถานศึกษามีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตรนั้น หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในแต่ละระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ ระดับท้องถิ่น จนถึงระดับสถานศึกษา มีบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบในการพัฒนา สนับสนุน ส่งเสริม การใช้และพัฒนาหลักสูตรให้เป็นไป

อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษามีประสิทธิภาพสูงสุด อันจะส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

ระดับท้องถิ่น ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดอื่นๆ เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนคุณภาพการจัดการศึกษา เป็นตัวกลางที่จะเชื่อมโยงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนดในระดับชาติให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น เพื่อนำไปสู่การจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา ส่งเสริมการใช้และพัฒนาหลักสูตรในระดับสถานศึกษา ให้ประสบความสำเร็จโดยมีภารกิจสำคัญ คือ กำหนดเป้าหมายและจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ในระดับท้องถิ่น โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับสิ่งที่มีความต้องการในระดับชาติ พัฒนาระบบการเรียนรู้ท้องถิ่น ประเมินคุณภาพการศึกษาในระดับท้องถิ่น รวมทั้งเพิ่มพูนคุณภาพการใช้หลักสูตรด้วยการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาบุคลากร สนับสนุน ส่งเสริม ติดตามผล ประเมินผล วิเคราะห์ และรายงานผลคุณภาพของผู้เรียน

สถานศึกษามีหน้าที่สำคัญในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนและดำเนินการใช้หลักสูตร การเพิ่มพูนคุณภาพการใช้หลักสูตรด้วยการวิจัยและพัฒนา การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร จัดทำระเบียบการวัดและประเมินผล ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และรายละเอียดที่เขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานต้นสังกัดอื่นๆ ในระดับท้องถิ่น ได้จัดทำเพิ่มเติม รวมทั้ง สถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และความต้องการของผู้เรียน โดยทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุล ตั้งแต่ขั้นต้นถึงขั้นพัฒนาการทางสมองและพหุปัญญา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สุขศึกษา และพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพ และเทคโนโลยี ภาษาต่างประเทศ

ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้ ปฏิบัติได้ มีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนี้มาตรฐานการเรียนรู้ยังเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ เพราะมาตรฐานการเรียนรู้จะสะท้อนให้ทราบว่าต้องการอะไร จะสอนอย่างไร และประเมินอย่างไร รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบการประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ได้มีการจัดทำกรอบหลักสูตรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้จัดทำกรอบหลักสูตรดังกล่าวโดยการมีส่วนร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้แก่ บุคลากรในสถานศึกษา ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สถานศึกษาได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

และจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ได้จัดทำโดยมีคณะทำงานจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 1 เขต 2 เขต 3 มาร่วมกันจัดทำเพื่อให้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นมีความครอบคลุมทั้งจังหวัดและภูมิภาค

สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1 ได้กำหนดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น โดยวิเคราะห์สาระการเรียนรู้แกนกลางที่มีความสอดคล้องสัมพันธ์เชื่อมโยงกับท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องราวท้องถิ่น ก่อให้เกิดความรัก ผูกพัน ศรัทธา ภูมิใจ ห่วงแหน และอนุรักษ์ท้องถิ่นของตน ซึ่งสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่ผู้วิจัยกำลังศึกษาในครั้งนี้อยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่น ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้

จังหวัดสุรินทร์เป็นจังหวัดหนึ่งที่มีการส่งเสริมทางด้านศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น จะเห็นได้จาก มีการจัดงานแสดงช้าง ในการแสดงช้างมีกำหนดรูปแบบ กิจกรรมการแสดง ประกอบด้วยรายการต่างๆ ดังนี้ 1) ขบวนพาเหรดช้าง 2) ช้างปฏิบัติตามคำสั่ง 3) ช้างแสนรู้ 4) ช้างวิ่งเร็ว 5) ช้างข้ามคน 6) ชักเย่อช้าง 7) ช้างเตะฟุตบอล 8) ขบวนช้างศึก 9) การแสดงศิลปวัฒนธรรม คือ เรือมอันเร

เรือมอันเร เป็นการละเล่นของชาวไทยเขมรในจังหวัดสุรินทร์ นิยมเล่นกันในเดือน 5 ซึ่งถือเป็นวันพักผ่อนประจำปี เป็นงานรำเล่นในวันว่างคือวันหยุดสงกรานต์ ในช่วงวันหยุดนี้เองเป็นการเปิดโอกาสให้หนุ่มสาวที่รักใคร่ชอบพอกันได้มาพบปะกัน เรือมอันเร เป็นการรำและกระโดดโลดเต้นไปตามจังหวะของบทเพลงกันตรึมพื้นบ้าน โดยมีสาวดำขำเป็นส่วนประกอบสำคัญ นอกจากนี้การแสดงเรือมอันเร ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มีส่วนช่วยเพิ่มความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสังคมเป็นเครื่องผ่อนคลายความกดดันทางด้านจิตใจในสังคม ให้ความบันเทิงแก่ชาวบ้าน การแสดงเรือมอันเรเปิดโอกาสให้หนุ่มสาวหรือชาวบ้านแสดงออกตามความถนัด และความสามารถเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล เป็นการตอบสนองทางด้านร่างกายและจิตใจ ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าเรือมอันเรเป็นการพ่อนรำที่บุคคลทั่วไปรู้จักกันมากที่สุด จนเกือบจะกลายเป็นการพ่อนรำที่เป็นสัญลักษณ์ของจังหวัดสุรินทร์ก็ว่าได้

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า เรือมอันเร เป็นศิลปะการแสดงพื้นบ้านที่มีเอกลักษณ์เป็นแบบเฉพาะของชาวสุรินทร์ ที่แสดงถึงตัวตนและสะท้อนถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวสุรินทร์ เป็นการแสดงที่สืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ แต่การสืบทอดมีแนวโน้มที่จะลดลงไป ผู้วิจัยเล็งเห็นว่าควรมีการสืบทอดโดยนำการแสดงพื้นบ้านเรือมอันเรมาใช้ในการศึกษาแก่เยาวชน เพื่อเข้าใจความเป็นมาและความสำคัญของการแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร เห็นคุณค่า ของมรดกทางวัฒนธรรมการแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร อนุรักษ์สืบทอดการแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร และวิธีการสำคัญที่จะทำให้การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเรยังคงอยู่อย่างมีคุณค่าคือการนำมาจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นคนหนึ่งที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดสุรินทร์ เห็น

ความจำเป็นในการอนุรักษ์การแสดงพื้นบ้านเรอมนั้นเรผ่านกระบวนการจัดการศึกษา จึงได้พัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรอมนั้นเร โดยจัดทำเป็นรายวิชาในสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ศ. 3.2 คือ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมเห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล เพื่อจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีความรู้เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรอมนั้นเร เป็นการปลูกฝังให้นักเรียนเกิดความรักในท้องถิ่น เห็นความสำคัญของศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่นที่ควรอนุรักษ์และเผยแพร่ต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเรื่อง การแสดงพื้นบ้าน เรอมนั้นเร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรอมนั้นเร
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังจากใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรอมนั้นเร

ความสำคัญของการวิจัย

การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรอมนั้นเร ในครั้งนี้เป็นแนวทางสำหรับโรงเรียนในการนำการแสดงพื้นบ้านในท้องถิ่นมาพัฒนาเป็นสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เพื่อตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น และยังปลูกฝังให้นักเรียนได้ซาบซึ้งซึ่งเกิดความรักในท้องถิ่น เห็นคุณค่าและความสำคัญของการแสดงพื้นบ้านในท้องถิ่นที่ควรอนุรักษ์และเผยแพร่ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองโตง “สุรวิตยาคม” อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/5 โรงเรียนหนองโตง “สุรวิตยาคม”

อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 38 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มโดยมีห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยคือ สารการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเป็นรายวิชาใหม่ ที่เป็นสารการเรียนรู้เพิ่มเติม มีขอบเขตเนื้อหา ดังนี้ ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของการแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร รูปแบบการแสดง เครื่องแต่งกาย โอกาสที่ใช้ในการแสดง ลักษณะท่ารำ และการนำเสนอผลงาน

ระยะเวลาในการวิจัย

การทดลองสารการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร ใช้เวลาในการทำวิจัย 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง โดยการใช้หลักสูตรเป็นเวลา 20 ชั่วโมง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **สารการเรียนรู้ท้องถิ่น** หมายถึง สารการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นให้เหมาะสมกับสภาพ และความต้องการของท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้วิถีชีวิต และวัฒนธรรมในท้องถิ่น
2. **การพัฒนาสารการเรียนรู้ท้องถิ่น** หมายถึง การพัฒนาสารการเรียนรู้ท้องถิ่น เพื่อใช้กับชุมชนในท้องถิ่น และสอดคล้องกับสภาพสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนในท้องถิ่น เป็นการจัดสร้างรายวิชาใหม่ที่ไม่ได้ปรากฏอยู่ในหลักสูตรแกนกลาง เป็นการพัฒนาสารการเรียนรู้ท้องถิ่นในลักษณะหลักสูตรระยะสั้นสำหรับท้องถิ่นโดยเฉพาะ
3. **การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร** หมายถึง การละเล่นของชาวไทยเขมรในจังหวัดสุรินทร์นิยมเล่นกันในเดือนห้า ซึ่งถือเป็นวันพักผ่อนประจำปี เป็นการรำเล่นในวันว่าง คือ วันหยุดสงกรานต์
4. **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน** หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทดสอบวัดความรู้เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร ทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน จากแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
5. **แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน** หมายถึง แบบทดสอบที่สร้างขึ้นเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในการเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน รวมเป็นคะแนนเต็ม 20 คะแนน
6. **ความพึงพอใจ** หมายถึง ความรู้สึกในทางที่ดีต่อการเรียน เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 วัดได้จากแบบทดสอบความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

สมมติฐานในการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้าน
เว็อมอันเร หลังการเรียนสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามหัวข้อดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์

เขต 1

3. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
4. ความเป็นมาของการแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

ในการให้การศึกษาและการจัดการศึกษาในทุกระดับ ทุกประเภทสิ่งสำคัญนอกเหนือไปจากครู อาจารย์ผู้สอน สื่อและอุปกรณ์การสอนแล้ว หลักสูตรเป็นส่วนที่มีความสำคัญต่อการจัดการจัดการเรียน การสอนเป็นอย่างยิ่ง หากไม่มีหลักสูตรแล้วก็เหมือนกับครูผู้สอนขาดทิศทางในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดหมายปลายทางของการจัดการศึกษาที่ต้องการผลิตคนให้มีคุณภาพตามความต้องการของประเทศ ดังนั้น การให้การศึกษาไม่ว่า จะเป็นการให้การศึกษาในระบบโรงเรียนหรือนอกระบบโรงเรียน จำเป็น จะต้องกำหนดให้มีหลักสูตรขึ้น หลักสูตรจึงเป็นทั้งข้อกำหนดว่าผู้เรียนจะเรียนอะไร ผู้สอนจะสอนอะไร และอย่างไร (ชูศรี สุวรรณโชติ. 2544: 39)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 จัดทำขึ้นเพื่อให้เขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานระดับท้องถิ่นและสถานศึกษาทุกสังกัดที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้นำไปใช้เป็นกรอบและทิศทาง ในการพัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 3)

ปัญหาของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในเรื่อง ปัญหาความสับสนของผู้ปฏิบัติ ระดับสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาส่วนใหญ่กำหนดสาระการเรียนรู้ และ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังไว้มาก ทำให้เกิดปัญหาหลักสูตรแน่น การวัดและประเมินผลไม่สะท้อนมาตรฐาน ส่งผลต่อปัญหาการจัดทำเอกสารหลักสูตรทางการศึกษา และการเทียบโอนผลการเรียน รวมทั้งปัญหา คุณภาพของผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะ ความสามารถและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 1) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นอกเหนือจาก การกำหนดวิสัยทัศน์ หลักการ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐาน

การเรียนรู้แล้ว ยังได้ให้รายละเอียดในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนั้น มาตรฐานการเรียนรู้ยังเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ เพราะมาตรฐานการเรียนรู้จะสะท้อนให้ทราบว่าต้องการอะไร ต้องสอนอะไร จะสอนอย่างไร และประเมินอย่างไร รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบ เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา รวมถึงการกำหนดตัวชี้วัดระดับสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้ และปฏิบัติได้ รวมทั้งคุณลักษณะของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น ซึ่งสะท้อนถึงมาตรฐานการเรียนรู้ มีความเฉพาะเจาะจง และมีความเป็นรูปธรรม นำไปใช้ในการกำหนดเนื้อหา จัดทำหน่วยการเรียนรู้ จัดการเรียนการสอน และเป็นเกณฑ์สำคัญสำหรับการวัดและประเมินผล เพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียน

1. ตัวชี้วัดชั้นปีเป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนแต่ละชั้นปีในระดับการศึกษาภาคบังคับ (ป.1 – ม.3)

2. ตัวชี้วัดช่วงชั้นเป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4 – ม.6)

จากรายละเอียดต่างๆ ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังที่กล่าวมา สถานศึกษาสามารถนำเป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาที่สนองตอบต่อหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และเพิ่มเติมในส่วนที่เป็นความต้องการของท้องถิ่นโดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

ส่วนนำ (วิสัยทัศน์ พันธกิจ จุดหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน)

1. วิสัยทัศน์ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุล ทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

2. จุดหมาย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

2.1 มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2 มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต

2.3 มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย

2.4 มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.5 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

3. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ ดังนี้

3.1 ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเอง และสังคมรวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่างๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

3.2 ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

3.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่างๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

3.5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้ เทคโนโลยี ด้านต่างๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

4. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

4.1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

4.2 ซื่อสัตย์สุจริต

4.3 มีวินัย

4.4 ใฝ่เรียนรู้

4.5 อยู่อย่างพอเพียง

4.6 มุ่งมั่นในการทำงาน

4.7 รักความเป็นไทย

4.8 มีจิตสาธารณะ

นอกจากนี้ สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมให้สอดคล้อง ตาม บริบทและจุดเน้นของตนเอง

การจัดทำโครงสร้างหลักสูตร (รายวิชาพื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เวลาเรียน

ระดับประถมศึกษา (ป.1 – ป.6) (รายปี)

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1 – ม.3) (รายภาค)

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4 – ม.6) (รายภาค)

โครงสร้างหลักสูตรเป็นการนำเสนอโครงสร้างหลักสูตรของโรงเรียนในแต่ละระดับชั้น สอดคล้องต่อ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และความเป็นท้องถิ่นทั้งในระดับเขตพื้นที่ การศึกษา และระดับสถานศึกษาที่สะท้อนการบริหารจัดการหลักสูตร เวลาเรียนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเพิ่มเติม หรือการจัดรายวิชาเพิ่มเติมตามความต้องการของ โรงเรียน

การจัดทำคำอธิบายรายวิชา (รหัสวิชา ชื่อรายวิชา กลุ่มสาระการเรียนรู้ระดับชั้น เวลาเรียน รายละเอียดคำอธิบายรายวิชา

1. ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้

2. ศึกษาตัวชี้วัดชั้นปี (ป.1 – ม.3)

3. ศึกษาตัวชี้วัดช่วงชั้น (ม.4 – ม.6)

4. ศึกษาสาระการเรียนรู้แกนกลาง
5. ศึกษากรอบหลักสูตรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 และโรงเรียน
6. ศึกษาการลงรหัสรายวิชาทั้งพื้นฐาน และเพิ่มเติม ประมวลจัดทำคำอธิบายรายวิชาแยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ อันประกอบไปด้วย ส่วนของสาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ และคุณลักษณะที่เกิด (คุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตร) เกณฑ์การจบหลักสูตร

การจัดทำหน่วยการเรียนรู้

1. โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา
2. มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด
3. สาระการเรียนรู้

ดำเนินการจัดหน่วยการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ครอบคลุมหลักสูตรแกนกลางและสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเพิ่มเติม

การออกแบบการเรียนรู้ที่อิงมาตรฐาน

1. ตัวชี้วัด
2. สาระการเรียนรู้ทั้งแกนกลางและท้องถิ่น
3. ชิ้นงาน / ภาระงาน
4. เกณฑ์การประเมิน
5. ชื่อหน่วยการเรียนรู้
6. เวลาเรียน

ดำเนินการออกแบบการเรียนรู้ที่อิงมาตรฐานการเรียนรู้ (แผนการจัดการเรียนรู้) ประกอบไปด้วย มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ (ความรู้ ทักษะ/กระบวนการ คุณลักษณะอันพึงประสงค์) ชิ้นงาน/ภาระงาน เกณฑ์การประเมินชิ้นงาน กิจกรรมการเรียนรู้ (นำเข้าสู่บทเรียน ช่วยพัฒนาผู้เรียน รวบรวม สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล บันทึกผลหลังสอน)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เป็นกระบวนการตรวจสอบผลการเรียนรู้ และพัฒนาการด้านต่างๆ ของผู้เรียนตาม

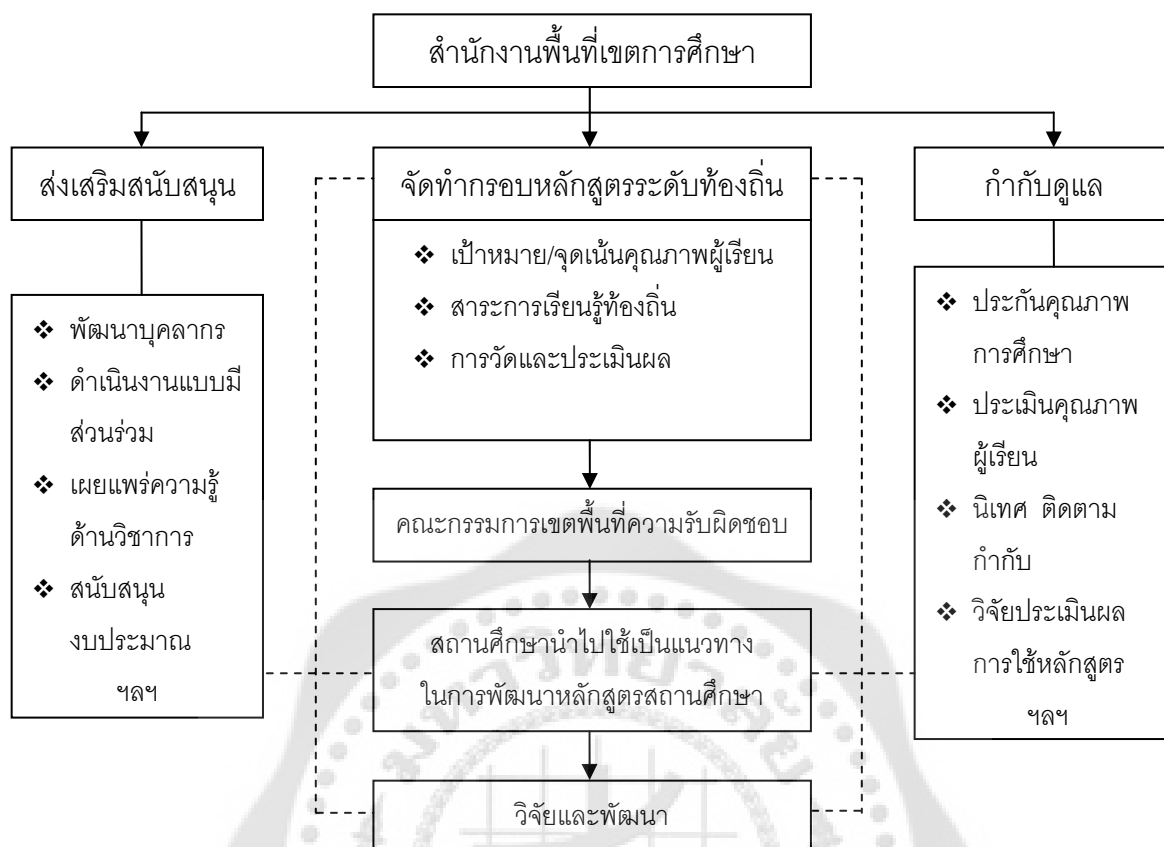
หลักสูตรแกนกลางที่พัฒนาจากส่วนกลางอันเป็นหลักสูตรแม่บทนั้น ถ้าผู้สอนได้นำไปใช้อย่างมีการวิเคราะห์ พิจารณา และประเมินผลการสอน จะพบว่า มีเนื้อหาสาระบางอย่างไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น จึงควรพัฒนาหลักสูตรด้วยวิธีการปรับหลักสูตรแกนกลางให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อหลักสูตรแกนกลาง (วิชัย ประสิทธิ์ภูมิเวชช์, 2542: 141)

จากที่ได้กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นเครื่องมือสำคัญในการกำหนดแนวทางการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในการดำเนินชีวิต และสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและสังคมได้

2. กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีคำสั่งให้ใช้หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สพฐ. 293/2551 ลงวันที่ 11 กรกฎาคม 2551 โดยใน ปีการศึกษา 2552 ให้ใช้ในโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตร และโรงเรียนที่มีความพร้อมการใช้หลักสูตร ส่วนโรงเรียนทั่วไป ให้ใช้ในปีการศึกษา 2553 เป็นต้นไป ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 มีโรงเรียนต้นแบบและโรงเรียนที่มีความพร้อมการใช้หลักสูตรในปีการศึกษา 2552 จำนวน 33 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1. 2552: 1)

กระบวนการพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้เขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานในระดับท้องถิ่น มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการหลักสูตรในระดับท้องถิ่น ทั้งนี้เพื่อเชื่อมโยงหลักสูตรแกนกลาง และความต้องการของท้องถิ่นสู่การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งจะต้องมีหน้าที่ในการกำหนดกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น การส่งเสริมสนับสนุน และการกำกับดูแลให้เกิดคุณภาพตามเป้าหมาย (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1. 2552: 1) ดังแสดงในภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิการบริหารจัดการหลักสูตรในระดับท้องถิ่น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุวรินทร์ เขต 1 ได้จัดทำรอบหลักสูตรดังกล่าวโดย การมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้แก่ บุคลากรในสถานศึกษา ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สถานศึกษาได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุวรินทร์ เขต 1. 2552: 2)

2.1 เป้าหมายและจุดเน้นคุณภาพผู้เรียน

เป้าหมายและจุดเน้นคุณภาพผู้เรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุวรินทร์ เขต 1 กำหนดไว้เพื่อแสดงว่าเมื่อผู้เรียนจบการศึกษาจากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุวรินทร์ เขต 1 จะเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีคุณลักษณะที่พึงงาม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุวรินทร์ เขต 1. 2552: 2) ดังนี้

- 2.1.1 อ่านเขียน ใช้ภาษาสื่อสารได้
- 2.1.2 มีทักษะกระบวนการคิด
- 2.1.3 มีทักษะการใช้เทคโนโลยี

2.1.4 มีความกตัญญูทดแทน

2.1.5 รักภูมิใจ และอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น

2.2 สารการเรียนรู้ท้องถิ่น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ได้กำหนดสารการเรียนรู้ท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ โดยวิเคราะห์สาระการเรียนรู้แกนกลางที่มีความสอดคล้องสัมพันธ์เชื่อมโยงกับท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องราวของท้องถิ่น ก่อให้เกิดความรัก ผูกพัน ศรัทธา ภูมิใจ ห่วงแหน และอนุรักษ์ท้องถิ่นตน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1. 2552: 7 – 8) ดังตาราง 1

ตาราง 1 สารการเรียนรู้ท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

กลุ่มสาระการเรียนรู้	สารการเรียนรู้ท้องถิ่น
ศิลปะ	<p>ทัศนศิลป์ งานทัศนศิลป์ในท้องถิ่น เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - งานจิตรกรรม เช่น การเขียนภาพฝาผนังโบสถ์ การเขียนภาพด้วยสีธรรมชาติ งานตกแต่งบ่อน้ำ งานตกแต่งกระทง การออกแบบตัวอักษร การวาดภาพวิถีชีวิตของชาวเขมร ลาว กูย - งานประติมากรรม เช่น พระพุทธรูป งานปูนปั้นในวัด โบสถ์ การปั้นโถงดิน การประดิษฐ์ข้าว การแกะสลักไม้ แกะสลักลายปะเก้อม เหยียดต่างๆ การทำกระปุก ออมสินจากไม้ไผ่ ดินเหนียว กระดาษ ไม้ไผ่ ชี่เลื่อย สีธรรมชาติ กิ่งไม้ เป็นต้น - งานสถาปัตยกรรม เช่น การสร้างที่อยู่อาศัยของชาวเขมร ลาว กูย - วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ในท้องถิ่น เช่น ดินเหนียว กระดาษ ไม้ไผ่ ชี่เลื่อย สีธรรมชาติ กิ่งไม้ เป็นต้น <p>ศิลปินด้านทัศนศิลป์ในท้องถิ่น</p> <p>ดนตรี</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพลงพื้นบ้านที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น บทร้องเล่น เพลงกล่อมเด็ก เพลงพื้นบ้านของชาวเขมร ลาว กูย ได้แก่ กันตรึม เพลงอาลัย เจริญเบริน หมอลำ ฯลฯ - ดนตรีพื้นบ้าน เช่น วงกันตรึม วงเจริญ วงมโหรีอีสาน วงหมอลำ เป็นต้น - เครื่องดนตรีพื้นบ้าน เช่น ซอ กลองกันตรึม เปียปุก เปียออ เปียชลัด แคน ขลุ่ย พิณ เป็นต้น - ศิลปินด้านดนตรีและเพลงพื้นบ้าน เช่น น้ำผึ้ง เมืองสุรินทร์ เป็นต้น

ตาราง 1 (ต่อ)

กลุ่มสาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

นาฏศิลป์

- การละเล่น การแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้าน เช่น เรือมอันเร เรือมอ้ายย เรือมกะโน้บติงตอง เรือมจ๊ะอังกรวง เรือมจะกรับ แกลมอ จำเข็ง เป็นต้น

2.3 แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ได้กำหนดแนวทางการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1. 2552 : 10 – 17) ดังนี้

1. การวัดและประเมินผลตามเป้าหมาย จุดเน้นคุณภาพผู้เรียน และสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ตามกรอบหลักสูตรสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ได้กำหนดไว้ ซึ่งแนวทางการประเมินคุณภาพผู้เรียนจะมีลักษณะเป็นภาพรวม เพื่อเป็นแนวทางในการนิเทศ ติดตามและประเมินผล กำหนดแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1.1 กำหนดเส้นพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามเป้าหมาย

1.2 กำหนดแนวทางการประเมินผลการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

1.3 เส้นพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และแนวทางการประเมินผลการเรียนรู้ท้องถิ่น มีลักษณะเป็นเกณฑ์การประเมินแบบองค์รวม (Holistic Rubric)

1.4 สถานศึกษา เน้นการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐาน การเรียนรู้ และตัวชี้วัด เพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะตามเป้าหมาย จุดเน้น ตามเส้นพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และมีความรู้ ความเข้าใจ ในสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นตามแนวทางการประเมินผลการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่กำหนด

1.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 1 นิเทศ ติดตาม กำกับ ให้สถานศึกษา จัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะและมีความรู้ ความเข้าใจ ตามที่กำหนด โดยกำหนดแนวทางการ นิเทศ ติดตาม กำกับ และประเมินผล อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

1.6 เครื่องมือที่ใช้ในการ นิเทศ ติดตาม กำกับ และประเมินผล ได้แก่

1.6.1 แบบทดสอบ แบบประเมินผู้เรียนมีลักษณะเป็นอัตนัย

1.6.2 แบบสอบถาม (ครู นักเรียน ผู้ปกครอง)

1.6.3 แบบสำรวจการจัดกิจกรรม ผลการประกวดต่างๆ ของโรงเรียน ที่เกี่ยวข้อง กับเป้าหมาย จุดเน้นและสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

1.6.4 อื่น ๆ

1.7 เส้นพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามเป้าหมาย จุดเน้น ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุรินทร์ เขต 1 ข้อ 5 ดังแสดงใน ภาพประกอบ 2

ม.4 – 6	เสนอแนวทาง แสดงออก และเป็นแกนนำในการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น อย่างชัดเจน ใช้ภาษาถิ่นติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นในชุมชนได้อย่างภาคภูมิใจและเหมาะสม
ม.1 – 3	เข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นเป็นประจำ ใช้ภาษาถิ่นติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นในชุมชนได้อย่างภาคภูมิใจและเหมาะสม
ป.4 – 6	เข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นเป็นประจำ ใช้ภาษาถิ่นติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นในสังคมอย่างเหมาะสม
ป.1 – 3	สนใจ ปฏิบัติตามผู้ใหญ่ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ในการแสดงออกด้านศิลปวัฒนธรรมประเพณี

ภาพประกอบ 2 ข้อ 5 รักภูมิใจและอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น

1.7 แนวทางการประเมินผลการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 กำหนดไว้ ดังแสดงใน

ตาราง 2 แนวทางการประเมินผลการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สุรินทร์ เขต 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ชั้น	เกณฑ์การประเมิน
ศิลปะ	<p>ป.1 – 3 นักเรียนร้อยละ 50 ขึ้นไป รวบรวมงานทัศนศิลป์ในชุมชนเพลงพื้นบ้าน และนาฏศิลป์ท้องถิ่นที่ชื่นชอบได้ อย่างน้อยรายการละ 1 ชื่อ</p> <p>ป. 4 – 6 นักเรียนร้อยละ 60 ขึ้นไป สร้างงานทัศนศิลป์ท้องถิ่น ร้องเพลงพื้นบ้าน เล่นดนตรีพื้นบ้าน และแสดงนาฏศิลป์ท้องถิ่นได้ อย่างน้อยรายการละ 1 เรื่อง</p> <p>ม.1 – 3 นักเรียนร้อยละ 70 ขึ้นไป สร้างงานทัศนศิลป์ท้องถิ่น ร้องเพลงพื้นบ้าน เล่นดนตรีพื้นบ้าน แสดงนาฏศิลป์ท้องถิ่น อย่างน้อยรายการละ 1 เรื่อง</p> <p>ม.5 – 6 นักเรียนร้อยละ 70 ขึ้นไป มีโครงการแนวทางการอนุรักษ์งานทัศนศิลป์ ดนตรี และนาฏศิลป์ท้องถิ่น อย่างน้อย 1 โครงการ</p>

2. การวัดและประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 กำหนดแนวทางการประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ไว้ เพื่อให้สถานศึกษานำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษา เป็นแนวทางกว้างๆ โดยวัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

การนำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นไปจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนนั้น สามารถดำเนินการได้หลายลักษณะ เช่น จัดทำรายวิชาเพิ่มเติมที่เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐาน หรือสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม อาจจะพัฒนารายวิชาที่มีอยู่เดิมหรือจัดเป็นรายวิชาใหม่ ปรับกิจกรรมการเรียนการสอน หรือจัดกิจกรรมเสริม หรือบูรณาการในรายวิชาต่างๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูผู้สอนอาจเชิญผู้รู้ในท้องถิ่น หรือนักเรียนออกไปเรียนรู้สภาพจริงในท้องถิ่น ก็จะทำให้การเรียนรู้มีความหมายต่อนักเรียนมากยิ่งขึ้น (โรงเรียนสตรีอ่างทอง. 2555: ออนไลน์)

จากแนวทางการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง เรือมออันธ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยจัดทำเป็นรายวิชาใหม่ที่เป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม การดำเนินงานการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น จะประสบความสำเร็จหรือไม่ สิ่งที่จะบอกได้คือ ตัวชี้วัดความสำเร็จของการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ดังที่ ศิริพงษ์ ปุณฺณะเสริฐ ได้สรุปเกี่ยวกับตัวชี้วัด

ความสำเร็จของการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น (ศิริพงษ์ ปุณประเสริฐ. 2555: ออนไลน์) ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 ตัวชี้วัดความสำเร็จของการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

ระดับ : หน่วยงาน/บุคคล	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	มีเอกสาร กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ของเขตพื้นที่การศึกษาที่เหมาะสม สอดรับกับนโยบายของรัฐบาล ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครอบคลุมสารสนเทศสำคัญของท้องถิ่น / จุดเน้นของสถานศึกษาเป็นไปตามความต้องการของชุมชนและมีความยืดหยุ่นที่สถานศึกษาสามารถนำไปจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นได้
สถานศึกษา	มีเอกสาร สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของเขตพื้นที่การศึกษาและจุดเน้นของสถานศึกษา / ชุมชน ซึ่งครูผู้สอนสามารถนำไปวางแผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับนักเรียนได้
ครูผู้สอน	มีแผนการจัดการเรียนรู้ มีสื่อประกอบการสอน และมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่ปรากฏในแผนการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ
นักเรียน	มีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะการปฏิบัติในประเด็นสำคัญเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ตามมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนดไว้

3. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ มีทักษะวิธีการทางศิลปะ เกิด

ความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างอิสระในศิลปะแขนงต่างๆ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 1) ประกอบด้วยสาระสำคัญ คือ

ทัศนศิลป์ มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบศิลป์ ทัศนธาตุ สร้างและนำเสนอผลงาน ทางทัศนศิลป์ จากจินตนาการ โดยสามารถใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม รวมทั้งสามารถใช้เทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างงานได้ อย่างมีประสิทธิภาพ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจรรณ์คุณค่างานทัศนศิลป์ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่างานศิลปะที่เป็นมรดก ทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล ชื่นชม ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ดนตรี มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบดนตรี แสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจรรณ์คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ทางดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าดนตรี ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล ร้องเพลง และเล่นดนตรีในรูปแบบต่างๆ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเสียงดนตรี แสดงความรู้สึกที่มีต่อดนตรีในเชิงสุนทรีย์ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีกับประเพณี วัฒนธรรม และเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์

นาฏศิลป์ มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบนาฏศิลป์ แสดงออกทางนาฏศิลป์ อย่างสร้างสรรค์ ใช้ศัพท์เบื้องต้นทางนาฏศิลป์ วิเคราะห์วิพากษ์ วิจรรณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่างๆ ประยุกต์ใช้นาฏศิลป์ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์กับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล

3.1 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ และคุณภาพผู้เรียน ไว้ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 2 – 6)

สาระที่ 1 ทัศนศิลป์

มาตรฐาน ศ 1.1 สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจรรณ์คุณค่างานทัศนศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อกงานศิลปะอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 1.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่างานทัศนศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล

สาระที่ 2 ดนตรี

มาตรฐาน ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจรรณ์คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

สาระที่ 3 นาฏศิลป์

มาตรฐาน ศ 3.1 เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยคุณค่าของนาฏศิลป์ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

3.2 คุณภาพผู้เรียน

หลักสูตรการศึกษาระดับพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ได้กำหนดคุณภาพผู้เรียน ไว้ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 2 – 6)

เมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

1. รู้และเข้าใจเกี่ยวกับรูปร่าง รูปทรง และจำแนกทัศนธาตุของสิ่งต่างๆ ในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ มีทักษะพื้นฐานการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการสร้างงานวาดภาพระบายสี โดยใช้เส้น รูปร่าง รูปทรง สี และพื้นผิว ภาพปะติด และงานปั้น งานโครงสร้างเคลื่อนไหวอย่างง่ายๆ ถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกจากเรื่องราว เหตุการณ์ ชีวิตจริง สร้างงานทัศนศิลป์ตามที่ตนชื่นชอบ สามารถแสดงเหตุผลและวิธีการในการปรับปรุงงานของตนเอง
2. รู้และเข้าใจความสำคัญของงานทัศนศิลป์ในชีวิตประจำวัน ที่มาของงานทัศนศิลป์ในห้องถิ่น ตลอดจนการใช้วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการสร้างงานทัศนศิลป์ในห้องถิ่น
3. รู้และเข้าใจแหล่งกำเนิดเสียง คุณสมบัติของเสียง บทบาทหน้าที่ ความหมาย ความสำคัญของบทเพลงใกล้ตัวที่ได้ยิน สามารถท่องบทกลอน ร้องเพลง เคาะจังหวะ เคลื่อนไหวร่างกายให้สอดคล้องกับบทเพลง อ่าน เขียน และใช้สัญลักษณ์แทนเสียงและเคาะจังหวะ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับดนตรี เสียงขับร้องของตนเอง มีส่วนร่วมกับกิจกรรมดนตรีในชีวิตประจำวัน
4. รู้และเข้าใจเอกลักษณ์ของดนตรีในห้องถิ่น มีความชื่นชอบเห็นความสำคัญ และประโยชน์ของดนตรีต่อการดำเนินชีวิตของคนในห้องถิ่น
5. สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่างๆ สามารถแสดงท่าทางประกอบจังหวะเพลงตามรูปแบบนาฏศิลป์ มีมารยาทในการชมการแสดง รู้หน้าที่ของผู้แสดงและผู้ชม รู้ประโยชน์ของการแสดงนาฏศิลป์ในชีวิตประจำวัน เข้าร่วมกิจกรรมการแสดงที่เหมาะสมกับวัย
6. รู้และเข้าใจการละเล่นของเด็กไทยและนาฏศิลป์ท้องถิ่น ชื่นชอบและภาคภูมิใจ ในการละเล่นพื้นบ้าน สามารถเชื่อมโยงสิ่งที่พบเห็นในการละเล่นพื้นบ้านกับการดำรงชีวิตของคนไทย บอกลักษณะเด่นและเอกลักษณ์ของนาฏศิลป์ไทยตลอดจนความสำคัญของการแสดงนาฏศิลป์ไทยได้

เมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1. รู้และเข้าใจการใช้ทัศนธาตุ รูปทรง พื้นผิว สี แสงเงา มีทักษะพื้นฐานในการใช้วัสดุอุปกรณ์ ถ่ายทอดความคิด อารมณ์ ความรู้สึก สามารถใช้หลักการจัดขนาด สัดส่วน ความสมดุล น้ำหนัก แสงเงา ตลอดจนการใช้สีคู่ตรงข้ามที่เหมาะสมในการสร้างงานทัศนศิลป์ 2 มิติ 3 มิติ เช่น งานสื่อผสม งานวาดภาพพระบายสี งานปั้น งานพิมพ์ภาพ รวมทั้งสามารถสร้างแผนภาพ แผนผัง และภาพประกอบเพื่อถ่ายทอดความคิดจินตนาการเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ และสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างงานทัศนศิลป์ที่สร้างสรรค์ด้วยวัสดุอุปกรณ์และวิธีการที่แตกต่างกัน เข้าใจปัญหาในการจัดองค์ประกอบศิลป์ หลักการลดและเพิ่มในงานปั้น การสื่อความหมายในงานทัศนศิลป์ของตน รู้วิธีการปรับปรุงงานให้ดีขึ้น ตลอดจนรู้และเข้าใจคุณค่าของงานทัศนศิลป์ที่มีผลต่อชีวิตของคนในสังคม
2. รู้และเข้าใจบทบาทของงานทัศนศิลป์ที่สะท้อนชีวิตและสังคม อิทธิพลของความเชื่อ ความศรัทธาในศาสนา และวัฒนธรรมที่มีผลต่อการสร้างงานทัศนศิลป์ในท้องถิ่น
3. รู้และเข้าใจเกี่ยวกับเสียงดนตรี เสียงร้อง เครื่องดนตรี และบทบาทหน้าที่ รู้ถึงการเคลื่อนที่ขึ้น ลง ของทำนองเพลง องค์ประกอบของดนตรี ศัพท์สังคีตในบทเพลง ประโยค และอารมณ์ของบทเพลงที่ฟัง ร้องและบรรเลงเครื่องดนตรี ด้นสดอย่างง่าย ใช้และเก็บรักษาเครื่องดนตรีอย่างถูกวิธี อ่าน เขียนโน้ตไทยและสากลในรูปแบบต่างๆ รู้ลักษณะของผู้ที่จะเล่นดนตรีได้ดี แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึกของบทเพลงที่ฟัง สามารถใช้ดนตรีประกอบกิจกรรมทางนาฏศิลป์และ การเล่าเรื่อง
4. รู้และเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีกับวิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมต่างๆ เรื่องราวดนตรีในประวัติศาสตร์ อิทธิพลของวัฒนธรรมต่อดนตรี รู้คุณค่าดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมต่างกัน เห็นความสำคัญในการอนุรักษ์
5. รู้และเข้าใจองค์ประกอบนาฏศิลป์ สามารถแสดงภาษาท่า นาฏยศัพท์พื้นฐาน สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวและการแสดงนาฏศิลป์ และการละครง่ายๆ ถ่ายทอดลีลาหรืออารมณ์ และสามารถออกแบบเครื่องแต่งกายหรืออุปกรณ์ประกอบการแสดงง่ายๆ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์และการละครกับสิ่งที่ประสบในชีวิตประจำวัน แสดงความคิดเห็นในการชมการแสดง และบรรยายความรู้สึกของตนเองที่มีต่องานนาฏศิลป์
6. รู้และเข้าใจความสัมพันธ์และประโยชน์ของนาฏศิลป์และการละคร สามารถเปรียบเทียบการแสดงประเภทต่างๆ ของไทยในแต่ละท้องถิ่น และสิ่งที่การแสดงสะท้อนวัฒนธรรมประเพณี เห็นคุณค่าการรักษาและสืบทอดการแสดงนาฏศิลป์ไทย

เมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1. รู้และเข้าใจเรื่องทัศนธาตุและหลักการออกแบบและเทคนิคที่หลากหลายในการสร้างงานทัศนศิลป์ 2 มิติ และ 3 มิติ เพื่อสื่อความหมายและเรื่องราวต่างๆ ได้อย่างมีคุณภาพ วิเคราะห์รูปแบบเนื้อหาและประเมินคุณค่างานทัศนศิลป์ของตนเองและผู้อื่น สามารถเลือกงานทัศนศิลป์ที่ใช้เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นอย่างเหมาะสม สามารถออกแบบรูปภาพ สัญลักษณ์ กราฟิก ในการนำเสนอข้อมูลและมีความรู้ทักษะที่จำเป็นด้านอาชีพที่เกี่ยวข้องกันกับงานทัศนศิลป์

2. รู้และเข้าใจการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการของงานทัศนศิลป์ของชาติและท้องถิ่น แต่ละยุคสมัย เห็นคุณค่างานทัศนศิลป์ที่สะท้อนวัฒนธรรมและสามารถเปรียบเทียบงานทัศนศิลป์ที่มาจากยุคสมัยและวัฒนธรรมต่าง ๆ

3. รู้และเข้าใจถึงความแตกต่างทางด้านเสียง องค์ประกอบ อารมณ์ ความรู้สึกของบทเพลงจากวัฒนธรรมต่างๆ มีทักษะในการร้อง บรรเลงเครื่องดนตรี ทั้งเดี่ยวและเป็นวงโดยเน้นเทคนิคการร้องบรรเลงอย่างมีคุณภาพ มีทักษะในการสร้างสรรค์บทเพลงอย่างง่าย อ่านเขียนโน้ตในบันไดเสียงที่มีเครื่องหมาย แปลงเสียงเบื้องต้นได้ รู้และเข้าใจถึงปัจจัยที่มีผลต่อรูปแบบของผลงานทางดนตรี องค์ประกอบของผลงานด้านดนตรีกับศิลปะแขนงอื่น แสดงความคิดเห็นและบรรยายอารมณ์ความรู้สึกที่มีต่อบทเพลงสามารถนำเสนอบทเพลงที่ชื่นชอบได้อย่างมีเหตุผล มีทักษะในการประเมินคุณภาพของบทเพลง และการแสดงดนตรี รู้ถึงอาชีพต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับดนตรีและบทบาทของดนตรีในธุรกิจบันเทิง เข้าใจถึงอิทธิพลของดนตรีที่มีต่อบุคคลและสังคม

4. รู้และเข้าใจที่มา ความสัมพันธ์ อิทธิพลและบทบาทของดนตรีแต่ละวัฒนธรรม ในยุคสมัยต่างๆ วิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้งานดนตรีได้รับการยอมรับ

5. รู้และเข้าใจการใช้นาฏยศัพท์หรือศัพท์ทางการละคร ในการแปลความและสื่อสารผ่านการแสดง รวมทั้งพัฒนารูปแบบการแสดง สามารถใช้เกณฑ์ต่างๆ ในการพิจารณาคุณภาพการแสดง วิเคราะห์เปรียบเทียบงานนาฏศิลป์ โดยใช้ความรู้เรื่ององค์ประกอบทางนาฏศิลป์ร่วมจัดการแสดงนำแนวคิดของการแสดงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

6. รู้และเข้าใจประเภทละครไทยในแต่ละยุคสมัย ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของนาฏศิลป์ไทย นาฏศิลป์พื้นบ้าน ละครไทย และละครพื้นบ้าน เปรียบเทียบลักษณะเฉพาะของการแสดงนาฏศิลป์จากวัฒนธรรมต่างๆ รวมทั้งสามารถออกแบบและสร้างสรรค์อุปกรณ์ เครื่องแต่งกายในการแสดงนาฏศิลป์และละคร มีความเข้าใจ ความสำคัญ บทบาทของนาฏศิลป์ และละครในชีวิตประจำวัน

เมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

1. รู้และเข้าใจเกี่ยวกับทัศนธาตุและหลักการออกแบบในการสื่อความหมาย สามารถใช้ศัพท์ทางทัศนศิลป์ อธิบายจุดประสงค์และเนื้อหาของงานทัศนศิลป์ มีทักษะและเทคนิคในการใช้วัสดุ

อุปกรณ์และกระบวนการที่สูงขึ้นในการสร้างงานทัศนศิลป์ วิเคราะห์เนื้อหาและแนวคิด เทคนิควิธีการ การแสดงออกของศิลปินทั้งไทยและสากล ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีต่างๆ ในการออกแบบสร้างสรรค์ งานที่เหมาะสมกับโอกาส สถานที่ รวมทั้งแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพสังคมด้วยภาพล้อเลียนหรือ การ์ตูน ตลอดจนประเมินและวิจารณ์คุณค่างานทัศนศิลป์ด้วยหลักทฤษฎีวิจารณ์ศิลปะ

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบงานทัศนศิลป์ในรูปแบบตะวันตกและรูปแบบตะวันออก เข้าใจ อิทธิพลของมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาาระหว่างประเทศที่มีผลต่อการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ในสังคม

3. รู้และเข้าใจรูปแบบบทเพลงและวงดนตรีแต่ละประเภท และจำแนกรูปแบบของวงดนตรี ทั้งไทยและสากล เข้าใจอิทธิพลของวัฒนธรรมต่อการสร้างสรรค์ดนตรี เปรียบเทียบอารมณ์และความรู้สึก ที่ได้รับจากดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมต่างกัน อ่าน เขียน โน้ตดนตรีไทยและสากล ในอัตราจังหวะต่างๆ มี ทักษะในการร้องเพลงหรือเล่นดนตรีเดี่ยวและรวมวง โดยเน้นเทคนิคการแสดงออกและคุณภาพของการแสดง สร้างเกณฑ์สำหรับประเมินคุณภาพการประพันธ์ การเล่นดนตรีของตนเองและผู้อื่น ได้อย่างเหมาะสม สามารถนำดนตรีไปประยุกต์ใช้ในงานอื่นๆ

4. วิเคราะห์ เปรียบเทียบรูปแบบ ลักษณะเด่นของดนตรีไทยและสากลในวัฒนธรรม ต่างๆ เข้าใจบทบาทของดนตรีที่สะท้อนแนวความคิดและค่านิยมของคนในสังคม สถานะทางสังคมของ นักดนตรีในวัฒนธรรมต่างๆ สร้างแนวทางและมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและอนุรักษ์ดนตรี

5. มีทักษะในการแสดงหลากหลายรูปแบบ มีความคิดริเริ่มในการแสดงนาฏศิลป์เป็นคู่ และเป็นหมู่ สร้างสรรค์ละครสั้นในรูปแบบที่ชื่นชอบ สามารถวิเคราะห์แก่นของการแสดงนาฏศิลป์และละคร ที่ต้องการสื่อความหมายในการแสดง อิทธิพลของเครื่องแต่งกาย แสง สี เสียง ฉาก อุปกรณ์ และสถานที่ ที่มีผลต่อการแสดง วิจารณ์การแสดงนาฏศิลป์และละคร พัฒนาและใช้เกณฑ์การประเมินในการประเมิน การแสดง และสามารถวิเคราะห์ท่าทางการเคลื่อนไหวของผู้คนในชีวิตประจำวัน และนำมาประยุกต์ใช้ ในการแสดง

6. เข้าใจวิวัฒนาการของนาฏศิลป์และการแสดงละครไทย และบทบาทของบุคคลสำคัญ ในวงการนาฏศิลป์และการละครของประเทศไทยในยุคสมัยต่างๆ สามารถเปรียบเทียบการนำการแสดง ไปใช้ในโอกาสต่างๆ และเสนอแนวคิดในการอนุรักษ์นาฏศิลป์ไทย

3.3 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

หลักสูตรการศึกษาพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 3 นาฏศิลป์ ได้กำหนดตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางไว้ 2 มาตรฐาน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับมาตรฐาน ศ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็น มรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 3 นาฏศิลป์ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 2 – 6)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.1	1. ระบุ และเล่นการละเล่นของเด็กไทย	1. การละเล่นของเด็กไทย 1.1 วิธีการเล่น 1.2 กติกา
	2. บอกสิ่งที่ตนเองชอบในการแสดงนาฏศิลป์	การแสดงนาฏศิลป์
ป.2	1. ระบุและเล่นการละเล่นพื้นบ้าน	1. การละเล่นพื้นบ้าน 1.1 วิธีการเล่น 1.2 กติกา
	2. เชื่อมโยงสิ่งที่พบเห็นในการละเล่นพื้นบ้านกับสิ่งที่พบเห็นในการดำรงชีวิตของคนไทย	ที่มาของการละเล่นพื้นบ้าน
	3. ระบุสิ่งที่ชื่นชอบและภาคภูมิใจ ในการละเล่นพื้นบ้าน	การละเล่นพื้นบ้าน
ป.3	1. เล่าการแสดงนาฏศิลป์ที่เคยเห็นในท้องถิ่น	การแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้านหรือท้องถิ่นของตน
	2. ระบุสิ่งที่เป็นลักษณะเด่นและเอกลักษณ์ของการแสดงนาฏศิลป์	1. การแสดงนาฏศิลป์ 1.1 ลักษณะ 1.2 เอกลักษณ์
	3. อธิบายความสำคัญของการแสดงนาฏศิลป์	1. ที่มาของการแสดงนาฏศิลป์ 1.1 สิ่งที่เราพบ

ตาราง 4 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.4	1. อธิบายประวัติความเป็นมาของนาฏศิลป์ หรือชุดการแสดงอย่างง่าย ๆ	1. ความเป็นมาของนาฏศิลป์ 1.2 ที่มาของชุดการแสดง
	2. เปรียบเทียบการแสดงนาฏศิลป์กับการแสดงที่มาจากวัฒนธรรมอื่น	1. การชมการแสดง 1.1 นาฏศิลป์ 1.2 การแสดงของท้องถิ่น
	3. อธิบายความสำคัญของการแสดงความเคารพในการเรียนและการแสดงนาฏศิลป์	1. ความเป็นมาของนาฏศิลป์ 1.1 การทำความเคารพก่อนเรียนและก่อนแสดง
	4. ระบุเหตุผลที่ควรรักษา และสืบทอดการแสดงนาฏศิลป์	1. ความเป็นมาของนาฏศิลป์ 1.1 คุณค่า
ป.5	1. เปรียบเทียบการแสดงประเภทต่าง ๆ ของไทย ในแต่ละท้องถิ่น	1. การแสดงนาฏศิลป์ประเภทต่างๆ 1.1 การแสดงพื้นบ้าน
	2. ระบุหรือแสดงนาฏศิลป์ นาฏศิลป์พื้นบ้านที่สะท้อนถึงวัฒนธรรมและประเพณี	1. การแสดงนาฏศิลป์ประเภทต่างๆ 1.1 การแสดงพื้นบ้าน
ป.6	1. อธิบายสิ่งที่มีความสำคัญ ต่อการแสดงนาฏศิลป์และละคร	1. ความหมาย ความเป็นมา ความสำคัญของนาฏศิลป์และละคร 1.1บุคคลสำคัญ 1.2 คุณค่า
	2. ระบุประโยชน์ที่ได้รับจากการแสดงหรือการชมการแสดงนาฏศิลป์และละคร	การแสดงนาฏศิลป์และละครในวันสำคัญของโรงเรียน

ตาราง 4 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.1	1. ระบุปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของนาฏศิลป์ นาฏศิลป์พื้นบ้าน ละครไทย และละครพื้นบ้าน	ปัจจัยที่มีผลต่อการ เปลี่ยนแปลง ของนาฏศิลป์ นาฏศิลป์พื้นบ้าน ละครไทย และละครพื้นบ้าน
	2. บรรยายประเภทของละครไทย ในแต่ละยุคสมัย	ประเภทของละครไทยใน แต่ละยุคสมัย
ม.2	1. เปรียบเทียบลักษณะเฉพาะของการแสดงนาฏศิลป์จาก วัฒนธรรมต่างๆ	1. นาฏศิลป์พื้นเมือง 1.1 ความหมาย 1.2 ที่มา 1.3 วัฒนธรรม 1.4 ลักษณะเฉพาะ
	2. ระบุหรือแสดงนาฏศิลป์ นาฏศิลป์พื้นบ้าน ละครไทย ละครพื้นบ้าน หรือมหรสพอื่นที่เคยนิยมกันในอดีต	1. รูปแบบการแสดงประเภท ต่างๆ 1.1 นาฏศิลป์ 1.2 นาฏศิลป์พื้นเมือง 1.3 ละครไทย 1.4 ละครพื้นบ้าน
	3. อธิบายอิทธิพลของวัฒนธรรมที่มีผลต่อเนื้อหาของละคร	การละครสมัยต่างๆ
ม.3	1. ออกแบบ และสร้างสรรค์อุปกรณ์ และเครื่องแต่งกาย เพื่อแสดงนาฏศิลป์และละครที่มาจากวัฒนธรรมต่างๆ	การออกแบบและสร้างสรรค์ อุปกรณ์และเครื่องแต่งกาย เพื่อการแสดงนาฏศิลป์
	2. อธิบายความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์และการ ละครในชีวิตประจำวัน	ความสำคัญและบทบาทของ นาฏศิลป์ และการละครใน ชีวิตประจำวัน
	3. แสดงความคิดเห็นในการอนุรักษ์	การอนุรักษ์

ตาราง 4 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.4 – 6	<ol style="list-style-type: none"> 1. เปรียบเทียบการนำการแสดงไปใช้ในโอกาสต่างๆ 2. อภิปรายบทบาทของบุคคลสำคัญในวงการนาฏศิลป์และการละครของประเทศไทยในยุคสมัยต่างๆ 3. บรรยายวิวัฒนาการของนาฏศิลป์และการละครไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน 4. นำเสนอแนวคิดในการอนุรักษ์ นาฏศิลป์ไทย 	<p>การแสดงนาฏศิลป์ในโอกาสต่างๆ</p> <p>บุคคลสำคัญในวงการนาฏศิลป์และการละครของประเทศไทยในยุคสมัย ต่าง ๆ</p> <p>วิวัฒนาการของนาฏศิลป์และการละครไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน</p> <p>การอนุรักษ์นาฏศิลป์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น</p>

จากการศึกษาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะดังกล่าว ผู้วิจัยได้พัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งอยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 3 นาฏศิลป์ และสอดคล้องกับมาตรฐาน ศ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

4. ความเป็นมาของการแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร

เรือมอันเร หรือลูดอันเร เป็นการละเล่นของชาวไทยเขมรในจังหวัดสุรินทร์ นิยมเล่นกันในเดือนห้า (แคแจต) ซึ่งเป็นวันพักผ่อนประจำปี เป็นการรำเล่นในวันว่าง คือ วันหยุดสงกรานต์ ซึ่งชาวบ้านเรียกว่าจ๋ยตอม โดยถือเอาวันขึ้น 1 ค่ำ เดือนห้าเป็นวันขึ้นปีใหม่ ชาวบ้านจะพากันหยุดทำงาน 2 ช่วง ช่วงแรกจะหยุด 3 วัน คือ ตั้งแต่วันขึ้น 1 ค่ำ เดือน 5 จนถึงวันขึ้น 3 ค่ำ เดือน 5 เรียกว่า ตอมตุง ช่วงที่สองจะหยุด 7 วัน เรียกว่า ตอมทม ตั้งแต่วันแรม 1 ค่ำ ถึงวันแรม 7 ค่ำ เดือน 5 การหยุดในช่วงที่ 2 นี้ ก่อนจะมีการหยุดพักผ่อน ชาวบ้านจะก่อเจดีย์ทรายหรือภูเขาทรายตามวัดต่างๆ ที่อยู่ใกล้บ้านในวันขึ้น 14 ค่ำ พอเข้าวันขึ้น 15 ค่ำ จะมีการตักบาตร หลังจากนั้นก็จะหยุด 7 วัน ในช่วงวันหยุดนี้เองเป็นการเปิดโอกาสให้หนุ่มสาวที่รักใคร่ชอบพอกันได้มาพบปะกันด้วยการละเล่นพื้นบ้านที่เรียกว่า เรือมอันเร หรือลูดอันเร (คณะกรรมการ

อำนาจการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ. 2544: 148)

การเล่นเรียมอันเรในสมัยแรกๆ จะมีการจับกลุ่ม และนัดหมายมาเล่นในช่วงวันหยุด อาจจะเป็น 9 วัน หรือ 7 วัน เพื่อจะได้สนุกร่วมกัน ชายหนุ่มในหมู่บ้านและหมู่บ้านใกล้เคียงเมื่อได้ยินเสียงกระทบสาก จะมาร่วมสนุก และร่วมเล่นเรียมอันเร โดยคอยดูสาวที่ตนเองหมายปองเวลารำสากก็จะเข้าไปร่วมรำด้วย และถ้าต้องการใกล้ชิดสาวที่ตนรักก็จะพารำเข้าไปในสากที่กระทบกัน (คณะกรรมการอำนาจการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ. 2544: 149)

การเล่นเรียมอันเร ได้ถ่ายทอดสืบเนื่องมาตั้งแต่ครั้งบรรพบุรุษ ไม่สามารถสืบได้ว่า มีกำเนิดมาตั้งแต่เมื่อไร ใครเป็นคนคิดริเริ่มขึ้น ต่อมาในช่วงปี พ.ศ. 2484 ในสมัยรัฐบาล จอมพล ป. พิบูลสงคราม มีการฟื้นฟูการเล่นพื้นเมือง คือ รำโทน ซึ่งมีรูปแบบการเล่นที่เรียบง่าย เนื้อหาของเพลงเชิงเย้าแหย่ แฝงการกี่ยวพาราสิทธิ์ระหว่างหนุ่มสาว มีจุดมุ่งหมายเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน โดยพัฒนาการรำโทนให้เป็นแบบแผนขึ้น เพื่อชาวต่างชาติจะได้เห็นศิลปะด้านการฟ้อนรำของไทยที่งดงาม แสดงบอกถึงความเป็นชาติที่มีวัฒนธรรม โดยให้กรมศิลปากรพัฒนาการรำโทนให้เป็นรำวงมาตรฐาน ตลอดจนประพันธ์คำร้อง แต่งทำนอง ประดิษฐ์ทำรำ กำหนดวิธีการเล่น และแนะนำการแต่งกายให้สุภาพเรียบร้อย (คณะกรรมการอำนาจการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ. 2544: 149 – 150)

จากการปรับปรุงการรำโทนให้เป็นรำวงมาตรฐานนี้เอง ส่งผลให้การแสดงพื้นบ้าน เรียมอันเรได้มีการพัฒนารูปแบบการรำขึ้นโดย นางประนอม สืบนุกการ ซึ่งเคยอบรมรำวงมาตรฐานจากกรมศิลปากร ในสมัย จอมพล ป. พิบูลสงคราม ปรับปรุงการแต่งกาย บทเพลง และทำรำให้อ่อนช้อยสวยงาม แต่ยังไม่เป็นแบบแผนเหมือนสมัยหลังๆ ต่อมา นางวิบูลย์วรรณ จรรย์ยานนท์ ซึ่งเป็นภรรยาศึกษาธิการจังหวัดร่วมกับภรรยาข้าราชการอื่นๆ อีกหลายท่านช่วยกันปรับปรุงทำรำเริ่มแรก โดยจัดทำรำเรียมอันเรให้เป็นรูปแบบฝึกซ้อมให้กับข้าราชการและประชาชน เพื่อรับเสด็จพระราชดำเนินพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อปี พ.ศ. 2484 ต่อมา นางผ่องศรี ทองหล่อ นางแก่นจันทร์ นามวัฒน์ และ นางสุจินต์ ทองหล่อ เป็นผู้ฝึกซ้อมเรียมอันเร แสดงในงานช้างประจำปี การรำในสมัยแรกๆ เมื่อจบแต่ละท่า จะหยุดรอเพลง และจังหวะใหม่ซึ่ง นางแก่นจันทร์และคณะได้ปรับปรุงทำรำแต่ละท่าให้ต่อเนื่องกันโดยใช้จังหวะเชื่อมต่อกันระหว่างเพลง และได้ปรับปรุงท่าออกใหม่ใช้ทำรำ เรียมตรุษ คือ การรำเดินเรียงหนึ่งมาเป็นท่าเดินออกในการแสดงเรียมอันเร ในช่วงหลังมีการฟื้นฟูประเพณีงานช้างสุรินทร์ การรำเรียมอันเร จึงกลายเป็นส่วนประกอบสำคัญในงาน เพราะต้องมีเรียมอันเรในงานแสดงช้างทุกปี นอกจากนี้ เรียมอันเร ยังใช้เป็นการแสดงต้อนรับแขกบ้านแขกเมือง (คณะกรรมการอำนาจการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ. 2544: 150 – 151)

ผู้แสดง ในการแสดง เรียมอันเร ผู้แสดงไม่จำกัดจำนวน การฟ้อนรำแต่เดิม ฝ่ายหญิงจะรำรอบสากที่กระทบกัน ฝ่ายชายที่ยืนอยู่รอบๆ ถ้าใครอยากจะทำคู่กับฝ่ายหญิงคนไหนที่พอใจ ก็จะเข้าไปโค้งและขอรำคู่ด้วย ถ้าคู่ไหนรำเก่ง และมีความแม่นยำในจังหวะการกระทบสากก็จะพากันรำเข้าสากในช่วง

ที่สากแยกออกจากกัน และรีบชักทำออกเมื่อสากกระทบกันตามจังหวะและท่วงทำนองในการแสดง อาจใช้ผู้รำเป็นจำนวนร้อยคนก็ได้ แต่ถ้าเป็นการแสดงในสถานที่แคบก็ใช้ผู้แสดงน้อยคน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานที่และโอกาสที่แสดง (คณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ. 2544: 151)

การแต่งกาย การเล่นเรียมอันเรแต่เดิมไม่มีกำหนดกฎเกณฑ์อะไรมาก เพราะชาวบ้านไม่ได้พิธีพิถันในเรื่องการแต่งกายมากนัก เสื้อผ้าที่นุ่งห่มเท่าที่มีอยู่ โดยเลือกชุดที่ดีที่สุดของชาวบ้าน ถ้าเป็นหญิงจะนุ่งผ้าไหมที่ทอเอง เช่น ผ้าถุงโฮล หรือซั่มบิวลโฮล การนุ่งผ้าโฮลจะต้องมีการต่อประโบล (เชิงผ้าถุง) ด้วย ส่วนผู้ชายก็นุ่งโจงร่ง ต่อมามีการพัฒนาเป็นแบบเดียวกัน คือ ฝ่ายหญิงสวมเสื้อแขนกระบอก นุ่งผ้าถุงไหมห่มสไบเฉียงพาดไหล่ไปมัดรวมด้านข้าง ดอกไม้ทัดหูและใส่สร้อยตัวหรือสายสังวาล นอกจากนี้ยังมีเครื่องประดับอื่นๆ เช่น ตุ่มหู สร้อยคอ เป็นต้น ส่วนฝ่ายชายจะสวมเสื้อคอกลมแขนสั้น นุ่งโจงกระเบนเป็นผ้าไหมพื้นเมืองที่เรียกว่า ผ้ากะเนี้ยว (กระนีว) ผ่าหางกระรอก มีผ้าขาวม้าไหมมาคาดเอวและพาดบ่า แล้วทิ้งชายผ้าไปข้างหลังทั้งสองชาย (คณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ. 2544: 151)

โอกาสที่แสดง แต่เดิมการแสดง เรียมอันเร นิยมเล่นกันในช่วงเดือนห้า (แคแจต) หลังจากเกี่ยวข้าวเสร็จ ชาวบ้านก็จะหยุดงานที่ทำประจำทุกวัน เช่น ทอผ้า เลี้ยงไหม เป็นต้น เพื่อผ่อนคลายความเหน็ดเหนื่อย และเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน ชาวบ้านจะมารวมกันตอนค่ำหลังจากรับประทานอาหารเสร็จแล้ว โดยใช้ลานวัดหรือลานบ้านที่กว้างๆ มาเล่นเรียมอันเร แต่ในปัจจุบันเรียมอันเรแสดงได้ทุกโอกาสไม่ว่าจะเป็นงานทอดกฐิน ทอดผ้าป่าตลอดจนงานเทศกาลทั่วไป เพื่อต้อนรับแขกที่มาเยี่ยมเยียนหรือมาร่วมงาน (คณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ. 2544: 149 – 151)

การละเล่นพื้นบ้านจะมีบทเพลงขับร้องโดยมีดนตรีประกอบจังหวะ ซึ่งบทร้องจะเป็นภาษาพื้นบ้านของแต่ละภาคที่แตกต่างกันออกไป เรียมอันเรเพลงร้องเป็นภาษาพื้นบ้านของชาวไทยที่พูดภาษาเขมร ทำนองและจังหวะเรียมอันเรในสมัยก่อนมีเพียง 3 จังหวะ คือ จังหวะจิ้งมุย จังหวะมลปโดง และจังหวะจิ้งปีย์ ต่อมาได้มีการพัฒนาทำรำและจังหวะรำเพิ่มขึ้น บทเพลงที่ใช้ประกอบการแสดง เรียมอันเร ซึ่งได้จากการบันทึกการร้องของ นายปิ่น ดีสม เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม พ.ศ. 2531 (คณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ. 2544: 152 – 154) ดังนี้

บทเพลงสำหรับไหว้ครู เกริ่นครู

ทำนองเพลงคเมามา

คำร้องภาษาเขมร

แปลเป็นภาษาไทย

เล็กโดบังคม

ยกมือบังคม

เปรียสไตรรัตน

พระไตรรัตน

เตียงเตียบปะดา

ทั้งเทพยดา

อิศวรเอินปรอม

อิศวรอินทร์พรหม

อันเชิญโมจวย	อัฏฐเชิญชูช่วย
ออยเมียนนิยม	อำนวยนิยม
สี่อมถวายบังคม	ขอถวายบังคม
บรมสัจไทย	บรมกษัตริย์
สี่อมเดชอำนาจ	ขอเดชอำนาจ
สาจปวรโมเคลิม	ประสาทพรเพิ่ม
จวยดุงจวยเดิม	ช่วยส่งช่วยเสริม
ประเจียเจียสไทย	ประชาชาติไทย
ออยจำเวริญรุ่งเรือง	ให้เจริญรุ่งเรือง
กะเด็อรเหมืองแพนเค็ย	กระเด็องแดนไตร
ดุงทมปรอชชเร็ย	เด็กใหญ่ชายหญิง
อาโยะยฺจฺรเวง	อายุยืนยาว

จ้งหะจั้งมูย (ขาเต็ยว)

บานปีเลียเฮยยอง	ได้เวลาแล้ว
บานจวบปโชนพอง	ได้พบน้องด้วย
ก็อมแปรน็องอันเตย	อย่าหันหลังเฉยเมย
บองเอาะกำลัง	พื้หมดกำลัง
เน็ยก็อมเทาะจะเนาะเลย	นางอย่าทำเช่นนี้เลย
แบบมุกกันเตย	หันหน้าเฉยเมย
สะอ็อบบองป็อนนา	เกลียดพื้เท่าไหน

ชเร็ยชอละออเจ็ยงชะเร็ยคเมาหญิงขาวสวยกว่าหญิงดำ	
ปะเปรงปะมาเขา	ทาครีมประแบ็ง
ชเร็ยคเมาละออเจ็ยง	หญิงดำสวยกว่า
ชเร็ยชอละออเม็ยนเร็ยง	หญิงขาวสวยมีร่าง
ชเร็ยคเมาละออเจ็ยง	หญิงดำสวยกว่า
ละออเม็ยนต็กมุก	ส่วนหน้ามีน้ำมีนวล
ชเร็ยชอละออเม็ยนต็กมุก	หญิงขาวสวยหน้ามีน้ำมีนวล
เบอออยเร็ยเบอออยตุก	ถ้าให้จัดเข้าจัดของ
เทอมุกคเมาแป	ทำหน้าที่ดำปี

จังหวะจิงปี้ร์ (สองขอ และท่าพลิงแพลง)

ล่ำเลงอื่กกอง	มีเสียงกื่กก้อง
ปรั้วแต่เนียงบอง	เพราะแต่น้องของพี
โสรัศพ์อันเร	ได้ยินเสียงกระทบสาก
สรอไลแฮบฮวจ	เสียงปี่ไฉนสูงแหลม
กะลวสลื่อแอ	เสียงปี่ดังแอ ๆ
ล่ำรวจล่ำเลง	คนทั้งหลายเราเขา
อัญเจิญอินพะญือย	อัญเชิญน้องนางรำ
มิ่งเมียงเรือลคะเนียง	น้ำอาทุกคน
เส็ดสกกเสียงเปรง	หวิผมประแบ่งทาน้ำมัน
บ็องคอสไบเขียว	คล่องคอผ้าสไบเขียว
ยอญีมกอเกรียง	ยิ้มแย้มแจ่มใส
เจ้าะเดิรปะอองปะเอียง	ลงเรือนเดินอย่างละมุนละไม
จอเจียนเจ็งโม	ค่อย ๆ ก้าวขาออกมา

จังหวะมลปโดง (ได้ร่มมะพร้าว)

มลปโดงเออย	ร่มมะพร้าวเอ๋ย
เวียตระซึ่งโดจพนม	มันตระหง่านเหมือนภูเขา
มลปโดงเซวาทม	ร่มมะพร้าวหมู่บ้านใหญ่
สระย้อมสาขา	พุ่มระย้าแตกสาขา
เมียนเตียงมลปโดง	มีตั้งร่มมะพร้าว
เมียนเตียงมะลงสลา	มีตั้งร่มหมาก
เกรกั้วลเยี้ยตา	ร่มสุจสนุกเหลือเกิน
แม่เอิวมิ่งเมียง	พ่อแม่น้ำอา
เมอเจอะเรือคะเนียง	ดูซิทุกคน
เนียงเรือมลอยพอง	นางรำสวยเสียด้วย
มะเรียมไคเร้าะ	นิ้วมือกระดิไล่น
เปี้ยปะก่ากำรอง	สวมใส่ดอกไม้อ้อยกรอง
กระเวียลปะเอียปะออง	สะบันเหวียงไปมา
โดจห่งเห้าะเหิร	เหมือนหงส์เหิน

จังหวัดจันทบุรี (อำเภอ ไร่ทำนองเพลงอวยชัยให้พร)

ปกาศายปีกปกาศาย	ดอกไม้เอ๋ยดอกไม้
บองกัจแดลไฉนา	พี่เด็ดได้วันไหน
มินจอลปกาศาย	ไม่ทิ้งดอกเลย
ดีวะเสวีจลลวย	แม่เหี่ยวเนาเปื่อย
เลี่ยะตุกรอมเขนย	ช่อนไว้ได้หมอน
บองมันจอลปกาศาย	พี่ไม่ทิ้งดอกไม้เลย
บองสะตายปกานะ	พี่เสียดายดอกไม้ซัก
บองสู่ออมปกาศาย	พี่สู้ทิ้งดอกไม้ใหม่
บองมอนจอลปกาศาย	พี่ไม่ทิ้งดอกไม้เก่า
บองสะตายปกานะ	พี่เสียดายดอกไม้ซัก
ปกาศายปีเดิม	เป็นดอกไม้เก่าก่อน
ปกาศายปีกรวย	ดอกบานดอกร่วง
เนียงนาเดิกรวย	นางไหนเดินหลัง
เรอสปกาศาย	เก็บดอกไม้พี่ด้วย
เนียงเรอลมินเรอส	นางเก็บไม้พี่ด้วย
ก้อมเดิกรันลง	ไม่ควรเดินข้าม
เรอสปกาศาย	เก็บดอกไม้พี่ด้วย
ปกาศายเมียนบือน	ดอกไม้พี่มีบุญ

ทำรำ ทำรำเร็วมันเร่วนมากเป็นทำอิสระ เพื่อความสนุกสนาน เป็นทำเกี่ยวพาราตี การเข้าไปรำในสากที่กระทบกัน ฝ่ายชายจะรำเดินไล่ฝ่ายหญิง ส่วนฝ่ายหญิงจะคอยถอย รำตามจังหวัดจันทบุรี ไม่ไปให้ฝ่ายชายถูกเนื้อต้องตัว ในการพ้อนรำต้องใส่อารมณ์ให้แสดงออกมาทางสีหน้า ประกอบกับท่าพ้อน จึงจะให้ความสนุกสนาน ทำรำเร็วมันเร่วนแต่เดิมมีเพียง 3 ท่า คือ ทำจิ้งมูย ทำมลปโดง และทำจิ้งปี่ การตั้งชื่อทำรำนั้น ตั้งตามลักษณะของการเข้าสาก เช่น ทำจิ้งมูย หมายถึง ขาเดียว ในการเข้าสาก หรือ การรำสากในจังหวัดจันทบุรี จะก้าวไปในสากที่ละขา ส่วนขาอีกข้างหนึ่งแยกออกจากกันตามจังหวะของดนตรี ทำมลปโดง หมายถึง ร่มมะพร้าว ลีลาการพ้อนรำคล้ายๆ กับใบมะพร้าว กำลังโดนลมพัดเอนไปมา ซึ่งตั้งชื่อตามสภาพของธรรมชาติที่อยู่ใกล้ตัว ทำปี่ จิ้งปี่ หมายถึง สองขา การรำเข้าสากใส่ทำนอง จะเข้าไปอยู่ในสากที่ละสองขาในช่วงที่จังหวะของสากแยกออกจากกัน และต้องรีบชักเท้าออกให้ทันจังหวะสากกระทบกัน (คณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ. 2544: 154)

ปัจจุบันทำรำเรือมอันเรได้ปรับปรุงให้เป็นแบบแผนขึ้น โดยกลุ่มศิลปินท้องถิ่น คือ นางผ่องศรี ทองหล่อ นางแก่นจันทร์ นามวัฒน์ และ นางสุจินต์ ทองหล่อ จากการสังเกต และสัมภาษณ์ วิทยากรท้องถิ่นดังกล่าวพบว่า ทำฟ้อนรำเรือมอันเร มีทั้งหมด 7 ท่า คือ ท่าเดินออก ท่าไหว้ครู ท่ากัจปกาท่าจึ่งมูย ท่ามลบโดง ท่าจึ่งปรี และท่าพลิกแพลงต่างๆ (คณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ. 2544: 155)

จากการศึกษาการทำฟ้อนรำเรือมอันเร ลักษณะเด่นของเรือมอันเร อยู่ที่ความอ่อนช้อยของท่าฟ้อนรำ ทั้งชายหญิง ประกอบกับท่วงทำนองเพลงที่ไพเราะสนุกสนาน การเปลี่ยนท่ารำจากท่าหนึ่งไปอีกท่าหนึ่ง พร้อมกับท่วงทำนองของดนตรี สอดประสานกลมกลืนกับจังหวะของสากลที่กระทบกัน ผู้รำเข้าสากล ในแต่ละเพลงเป็นจุดเด่นอีกจุดหนึ่งที่ดึงดูดผู้ชม (คณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ. 2544: 155) ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 นอกจากการแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มีส่วนช่วยเพิ่มความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสังคม เป็นเครื่องผ่อนคลายความกดดันทางด้านจิตใจในสังคม อาจกล่าวได้ว่า การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร เป็นการฟ้อนรำที่รู้จักกันมากที่สุด จนเกือบจะกลายเป็นการทำฟ้อนรำที่เป็นสัญลักษณ์ของจังหวัดสุรินทร์

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น สรุปได้ดังนี้

เอี่ยมเดือน ถิ่นปัญญา ได้ศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่อง หมอลำกลอน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตร 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน 2) การพัฒนาหลักสูตร 3) การตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร และ 4) การประชาสัมพันธ์ และประชาสัมพันธ์หลักสูตร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้ 1) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับความต้องการและแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร 2) แบบสอบถามเกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตร 3) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตร 4) เกณฑ์พิจารณาโครงร่างหลักสูตร 5) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดนิทรรศการหลักสูตร และ 6) กรอบการสนทนากลุ่มย่อย ผลการวิจัยพบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตร มีความต้องการพัฒนาหลักสูตรจัดทำเป็นรายวิชาเพิ่มเติม ภาพรวมของหลักสูตรมีความเหมาะสมสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด การจัดนิทรรศการนำเสนอหลักสูตร มีความเหมาะสมดี หลักสูตรหมอลำกลอนมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน (เอี่ยมเดือน ถิ่นปัญญา. 2548)

สิริกานต์ เทียงพิมล ได้ศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง สิ่งประดิษฐ์จากแป้งสาลีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตร 4 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาค้นคว้า และ

สำรวจข้อมูลพื้นฐาน 2) ยกร่างหลักสูตร 3) ทดลองใช้หลักสูตร และ 4) ปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 3) แบบวัดเจตคติต่อวิชางานประดิษฐ์ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรท้องถิ่น หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และหลังใช้หลักสูตรท้องถิ่นแล้ว นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชางานประดิษฐ์โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 (สิริกานต์ เทียงพิมล. 2546)

เสริมศรี วิทวัสชุติกุล ได้ศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่องการอนุรักษ์ และพัฒนาสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีขั้นตอน ในการพัฒนาหลักสูตร 5 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การพัฒนาหลักสูตร 3) การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร 4) การนำหลักสูตรไปทดลองใช้ และ 5) การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้ 1) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) แบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อสิ่งแวดล้อม ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพดีมาก หลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และเหมาะสมกับผู้เรียน ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งแวดล้อม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (เสริมศรี วิทวัสชุติกุล. 2547)

ทองพันธ์ นาสมบัติ ได้ศึกษาวิจัยเพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงาน อาชีพ และเทคโนโลยี สาระที่ 1 การดำรงชีวิต และครอบครัว (งานประดิษฐ์) เรื่อง การสานกระติบข้าว จากต้นกก 2) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการปฏิบัติงานและคุณลักษณะในการทำงานของนักเรียน และ 3) ศึกษาความคิดเห็นผู้ปกครอง ครูผู้สอนและนักเรียนเกี่ยวกับผลที่เกิดจากหลักสูตร มีขั้นตอน พัฒนาหลักสูตร 5 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง 2) ดำเนินการจัดทำหลักสูตรกลุ่มสาระการงาน อาชีพและเทคโนโลยี 3) ดำเนินการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง การสานกระติบข้าวจากต้นกก 4) ดำเนินการ ตามแผนการจัดการเรียนรู้ และ 5) ประเมินแผนการจัดการเรียนรู้และหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง การสาน กระติบข้าวจากต้นกก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้ 1) แบบสอบถาม 2)หลักสูตรกลุ่มสาระการงานอาชีพ และเทคโนโลยี 3) แผนการจัดการเรียนรู้ 4) แบบบันทึกคุณลักษณะในการทำงาน 5) แบบบันทึกทักษะ ในการปฏิบัติงาน และ 6) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องมีความต้องการให้นำภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง การสานกระติบข้าวจากต้นกกมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ และพร้อมที่จะให้การสนับสนุนในเรื่องวัสดุ อุปกรณ์และงบประมาณ นักเรียนเกิดความรัก ความภาคภูมิใจ เห็นความสำคัญ และมีความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นมากขึ้น สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และอาชีพเสริมได้ นักเรียนที่เรียนตามหลักสูตร มีคะแนนแบบฝึกหัด คะแนนคุณลักษณะการทำงาน คะแนน ทักษะการปฏิบัติงานและผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนผ่านเกณฑ์ 88/80 (ทองพันธ์ นาสมบัติ. 2546)

ยูภาพร สารจันทร์ ได้ศึกษาวิจัยเพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การย้อมสีผ้าไหมแพรวาด้วยวัสดุธรรมชาติ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 2) เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการปฏิบัติงานของนักเรียน 3) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และ 4) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับผลที่เกิดจากการใช้หลักสูตร มีขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตร 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นวางแผนการจัดทำ หรือยกร่างหลักสูตร 2) ขั้นการจัดทำเอกสารหลักสูตร 3) ขั้นการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร 4) ขั้นนำหลักสูตรไปทดลองใช้ และ 5) ขั้นประเมินผลหลังนำหลักสูตรไปใช้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้ 1) หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การย้อมสีผ้าไหมแพรวาด้วยวัสดุธรรมชาติ 2) แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร 3) แผนการจัดการเรียนรู้ วิชางานบ้าน เรื่อง การย้อมสีผ้าไหมแพรวาด้วยวัสดุธรรมชาติ 4) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5) แบบประเมินความสามารถด้านการปฏิบัติงาน และ 6) แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพสูง ผลการพัฒนาความสามารถด้านปฏิบัติงานนักเรียนผ่านเกณฑ์ในระดับดี นักเรียนร้อยละ 82.66 มีคะแนนสูงกว่าร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม ผลที่เกิดจากการใช้หลักสูตร พบว่า ควรเปิดโอกาสให้โรงเรียนนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร และต้องการให้โรงเรียนพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในกลุ่มสาระอื่นๆ (ยูภาพร สารจันทร์. 2548)

ศศิธร วิศพันธ์ ได้ศึกษาวิจัยเพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง หัตถกรรมทรงนกเขาชวา 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังจากใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง หัตถกรรมทรงนกเขาชวา ขั้นตอนดำเนินการวิจัยมี 3 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น และ 3) การทดลองใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านนา อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา ผลการวิจัย พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความคิดเห็นว่า มีความรู้เกี่ยวกับหัตถกรรมทรงเขาชวาเพิ่มขึ้น ภาคภูมิใจในภูมิปัญญาของท้องถิ่นตนเอง สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และส่งเสริมเป็นอาชีพได้ (ศศิธร วิศพันธ์. 2551)

ภักกวิรินทร์ จันทรทอง ได้ศึกษาวิจัยเพื่อศึกษาถึงความเป็นมา พัฒนาการและการปรับเปลี่ยนรูปแบบของการแสดงเรือมอันเร จากอดีตถึงปัจจุบันที่ปรับปรุงมาจากการละเล่นพื้นบ้านไล้ดอันเร ของกลุ่มชาติพันธุ์เขมร จังหวัดสุรินทร์ โดยกำหนดกรอบการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) ศึกษาถึงความเป็นมาของ ไล้ดอันเร (เด่นสาก) ที่มีความสัมพันธ์กับบริบททางสังคมและวัฒนธรรม 2) ศึกษาถึงการปรับเปลี่ยนรูปแบบของเรือมอันเร (จังหวัดสุรินทร์) ที่ประดิษฐ์ขึ้นมาใหม่จากการเล่นไล้ดอันเรดั้งเดิม (ภักกวิรินทร์ จันทรทอง. 2547)

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นในการวิจัยครั้งนี้ มี 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแสดงพื้นบ้าน เรือมอันเร การจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

ขั้นที่ 2 การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เป็นการนำสาระการเรียนรู้ เรื่อง การแสดงพื้นบ้าน เรือมอันเร มาจัดทำเป็นรายวิชาใหม่ ที่เป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม มีการกำหนดสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 3 การทดลองใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เป็นการนำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้าน เรือมอันเร ที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองโตง “สุรวิทยาคม” อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากร และเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. ขั้นตอนดำเนินการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองโตง “สุรวิทยาคม” อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการทดลองสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/5 โรงเรียนหนองโตง “สุรวิทยาคม” อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 38 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม ดังนี้ โรงเรียนหนองโตง “สุรวิทยาคม” มีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั้งหมด 5 ห้องเรียน จำนวน 200 คน แต่ละห้องมีนักเรียนกลุ่มเก่ง ปานกลาง และอ่อนคละกัน ได้ห้อง 2/5 ผู้วิจัยเลือกโรงเรียนหนองโตง “สุรวิทยาคม” โดยการเลือกแบบเจาะจง เพราะว่า โรงเรียนหนองโตง “สุรวิทยาคม” เป็นโรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมแสดงในงานแสดงช้างของจังหวัดสุรินทร์ โดยในการแสดงนั้นได้จัดแสดงถึงความสัมพันธ์ของคนกับช้าง และมีการแสดงประเพณีและวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของท้องถิ่น การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเรก็เป็นชุดการแสดงหนึ่งในงานแสดงช้างประจำปีของจังหวัดสุรินทร์

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยมีวิธีในการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีประเด็นที่ศึกษาดังนี้ คือ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ความเป็นมาของการแสดงพื้นบ้าน เรือมอันเร และศึกษาจากเอกสารต่างๆ และจากการสอบถามสัมภาษณ์จากผู้เชี่ยวชาญในท้องถิ่น

2. ในเรื่องของสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น นำความรู้เกี่ยวกับเรื่อง การแสดงพื้นบ้าน เรือมอันเร มาวิเคราะห์เรียบเรียง ตามประเด็น ดังนี้

2.1 ประวัติความเป็นมา

2.2 รูปแบบการแสดง เครื่องแต่งกาย โอกาสที่ใช้ในการแสดง

2.3 ลักษณะท่ารำ

2.4 การนำเสนอผลงาน

3. นำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร ให้ผู้เชี่ยวชาญ การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร และคุณครูในโรงเรียนมาร่วมวิพากษ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของหลักสูตร เวลาเรียน และความเหมาะสมสอดคล้องกับนักเรียน ผู้เชี่ยวชาญ มีดังนี้

1. นางแก่นจันทร์ นามวัฒน์	วิทยากรท้องถิ่น
2. นายกมนต์โรจน์ นิวัฒน์บรรหาร	วิทยากรท้องถิ่น
3. นางการดา กนกแก้ว	วิทยากรท้องถิ่น
4. นางมุกดา มาลาวิทยา	หัวหน้าวิชาการโรงเรียน
5. นางอารีย์ จุ๋จ้อยเอี่ยม	ครูชำนาญการพิเศษ
6. นางทิพรัตน์ พาหะมาก	ครูชำนาญการพิเศษ
7. นางสาวเมธิณี ก่อแก้ว	หัวหน้าสาระศิลปะ
8. นางพัชนีพร หอมเนียม	ครูนาฏศิลป์

ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ในส่วนของสาระการเรียนรู้และเวลาเรียน

4. นำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร เสนอต่อนายเฉลิมชัย สุขตาม ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองโง้ง “สุริยวิทยาคม” และกรรมการสถานศึกษา เพื่อร่วมพิจารณาทบทวนความเหมาะสมสอดคล้องกับนักเรียนและเวลาเรียน

ขั้นที่ 2 การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

การนำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นไปจัดการเรียนการสอน ผู้วิจัยจัดทำเป็นรายวิชาใหม่ ที่เป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. กำหนดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เมื่อนำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือบมอันเร ผู้เชี่ยวชาญการแสดงพื้นบ้านเรือบมอันเร มาร่วมวิพากษ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เวลาเรียน และความเหมาะสมสอดคล้องกับนักเรียนแล้ว ซึ่งได้หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

- 1.1 ประวัติความเป็นมาและความสำคัญ
- 1.2 รูปแบบการแสดง เครื่องแต่งกาย โอกาสที่ใช้แสดง
- 1.3 ลักษณะท่ารำ
- 1.4 การนำเสนอผลงาน

2. กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมกับ นางพัชนีพร หอมเนียม ครูนาฏศิลป์ โรงเรียนหนองโตง “สุรวิทยาคม” เกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือบมอันเร ซึ่งมีรายละเอียดมาตรฐานการเรียนรู้ ดังนี้

เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมเห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นภูมิปัญญาไทยและสากล

3. กำหนดตัวชี้วัด ผู้วิจัยได้กำหนดตัวชี้วัด ร่วมกับนางพัชนีพร หอมเนียม ครูนาฏศิลป์ โรงเรียนหนองโตง “สุรวิทยาคม” โดยการวิเคราะห์จากมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มาตรฐาน ศ.3.2 ดังแสดงใน ตาราง 5

ตาราง 5 มาตรฐาน ศ 3.2 : เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมเห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
ม.2	1. เปรียบเทียบลักษณะเฉพาะของการแสดงนาฏศิลป์จากวัฒนธรรมต่างๆ	นาฏศิลป์พื้นบ้าน - ความหมาย - ที่มา - วัฒนธรรม - ลักษณะเฉพาะ	ลักษณะเฉพาะของนาฏศิลป์พื้นบ้านสุรินทร์
	2. ระบุหรือแสดงนาฏศิลป์นาฏศิลป์พื้นบ้าน ละครไทย ละครพื้นบ้าน หรือมหรสพอื่นที่เคยนิยมกันในอดีต	รูปแบบการแสดงประเภทต่างๆ นาฏศิลป์พื้นเมือง	แสดงนาฏศิลป์พื้นบ้านเรียมอันเร

จากการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ได้ตัวชี้วัดมีรายละเอียด ดังนี้

1. รู้ประวัติความเป็นมาและความสำคัญ
2. รู้รูปแบบการแสดง เครื่องแต่งกาย โอกาสที่ใช้ในการแสดง
3. รู้ลักษณะท่ารำ
4. สามารถนำเสนอผลงานได้

4. จัดทำคำอธิบายรายวิชา ผู้วิจัยได้นำตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ และเวลาเรียนที่กำหนดมาเขียนเป็นคำอธิบายรายวิชา มีรายละเอียด ดังนี้

คำอธิบายรายวิชา

กลุ่มสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมรายวิชา การแสดงพื้นบ้านเรียมอันเร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 20 ชั่วโมง

การศึกษาคือความเป็นมาและความสำคัญของการแสดงพื้นบ้านเรียมอันเร รูปแบบการแสดง เครื่องแต่งกาย โอกาสที่ใช้ในการแสดง ลักษณะท่ารำ และสามารถแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้านเรียมอันเร

เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความเป็นมาและความสำคัญของการแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร เห็นคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรมการแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร สืบทอดการแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร ที่ควรอนุรักษ์ และเผยแพร่ต่อไป

5. จัดทำหน่วยการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้นำสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้มาจัดทำเป็นหน่วย การเรียนรู้ โดยการนำสาระการเรียนรู้มาวิเคราะห์แยกเป็นหัวข้อเรื่อง แล้วนำหัวข้อเรื่องมาเขียนเป็นหน่วยการเรียนรู้ และกำหนดเวลาของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ตามความเหมาะสม มีรายละเอียด ดังแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร

หน่วยการเรียนรู้	หน่วยการเรียนรู้	เวลา
	ก่อนเรียน	
1	ประวัติความเป็นมาและความสำคัญ	1 ชั่วโมง
2	รูปแบบการแสดง เครื่องแต่งกาย โอกาสที่ใช้แสดง	2 ชั่วโมง
3	ลักษณะท่ารำ	15 ชั่วโมง
4	การนำเสนอผลงาน	2 ชั่วโมง
	หลังเรียน	
	รวม	20 ชั่วโมง

6. นำหน่วยการเรียนรู้ จำนวน 4 หน่วย เวลา 20 ชั่วโมง เสนอต่อฝ่ายวิชาการโรงเรียนหนองไทรง "สุรวิทยาคม" ซึ่งประกอบด้วยนางมุกดา มาลาวิทยา หัวหน้าฝ่ายวิชาการ นางอารีย์ จุ๋จ้อยเอี่ยม ครูชำนาญการพิเศษ พิจารณาความเหมาะสมของสาระการเรียนรู้และเวลาเรียน เพื่อนำไปจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ต่อไป

7. ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขเวลาเรียน ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ประวัติความเป็นมาและความสำคัญ เป็น 3 ชั่วโมง หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 รูปแบบการแสดง เครื่องแต่งกาย โอกาสที่ใช้แสดง เป็น 2 ชั่วโมง หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ลักษณะท่ารำ เป็น 14 ชั่วโมง และหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การนำเสนอผลงาน เป็น 1 ชั่วโมง ดังแสดงในตาราง 7

ตาราง 7 หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร (แก้ไข)

หน่วยการเรียนรู้	หน่วยการเรียนรู้	เวลา
	ก่อนเรียน	
1	ประวัติความเป็นมาและความสำคัญ	3 ชั่วโมง
2	รูปแบบการแสดง เครื่องแต่งกาย โอกาสที่ใช้แสดง	2 ชั่วโมง
3	ลักษณะท่ารำ	14 ชั่วโมง
4	การนำเสนอผลงาน	1 ชั่วโมง
	หลังเรียน	
	รวม	20 ชั่วโมง

8. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์จากคำอธิบายรายวิชาและนำหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้มาพิจารณาจัดทำรายละเอียดเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ กระบวนการวัดและประเมินผล จำนวน 8 แผน เวลา 20 ชั่วโมง

9. ผู้วิจัยได้นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน คือ นางมุกดา มาลาวิทยา หัวหน้าฝ่ายวิชาการ นางอารีย์ จุ้ยเยี่ยม ครูชำนาญการพิเศษ นางทิพรรัตน์ พาหะมาก ครูชำนาญการพิเศษ นางสาวเมธิณี ก่อแก้ว หัวหน้าสาระการเรียนรู้ศิลปะ นางพัชนีพร หอมเนียม ครูนาฏศิลป์ โรงเรียนหนองโตง “สุรวิทยาคม” เพื่อประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร

10. ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ในส่วนของกิจกรรมการเรียนรู้ปรับรายการประเมินให้สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ ในด้านกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นสอนให้นักเรียนศึกษาจาก CD แล้วบันทึกข้อมูลลงสมุด

ขั้นที่ 3 การทดลองใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

ขั้นตอนนี้เป็นการดำเนินการทดลองใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น โดยนำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเรไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงทดลองดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยให้บุคคลในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการ

ถ่ายทอดความรู้ เพื่อให้มีส่วนร่วมในการสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่นร่วมกัน และคงอยู่ในชุมชนอย่างยั่งยืน ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามขั้นตอน ดังนี้

1. ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แล้วบันทึกผลการสอบไว้เป็นคะแนนทดสอบก่อนเรียน

2. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/5 โรงเรียนหนองโตง “สุรวิทยาคม” อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 38 คน โดยผู้วิจัยดำเนินการสอนร่วมกับวิทยากรในท้องถิ่น โดยดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. เมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทำการทดสอบหลังเรียน (Posttest) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/3 โรงเรียนหนองโตง “สุรวิทยาคม” อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 38 คน โดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดเดียวกับที่ใช้ในการทดสอบก่อนเรียน และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนหลังจากใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้
2. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. แบบประเมินสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน หลังจากใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยดำเนินการสร้าง ดังนี้
 - 1.1 วิเคราะห์คำอธิบายรายวิชาและนำหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้มาพิจารณาจัดทำรายละเอียดเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ กระบวนการวัดและประเมินผล สื่อและแหล่งเรียนรู้
 - 1.2 นำแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 8 แผน เวลา 20 ชั่วโมง ที่สร้างขึ้นเสนอต่อประธานและกรรมการควบคุมปริญญาโท เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะในส่วนของตัวชี้วัด

1.3 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้แก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน คือ นางมุกดา มาลาวิทยา หัวหน้าฝ่ายวิชาการ นางอารีย์ จุ๋จ้อยเอี่ยม ครูชำนาญการพิเศษ นางทิพรัตน์ พาหะมาก ครูชำนาญการพิเศษนางสาวเมธิณี ก่อแก้ว หัวหน้าสาระการเรียนรู้ศิลปะ นางพัชนีพร หอมเนียม ครูนาฏศิลป์ โรงเรียนหนองโตง “สุรวิทยาคม” เพื่อพิจารณาความเหมาะสมและความสอดคล้องของรายละเอียดในแผนการจัดการเรียนรู้

1.4 ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จนได้แผนการจัดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ แล้วจึงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยดำเนินการสร้าง ดังนี้

2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบ จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบ

2.2 ศึกษาและวิเคราะห์ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ ขอบเขตสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ แล้วกำหนดค่าน้ำหนักจำนวนข้อสอบในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ร่วมกับนางพัชนีพร หอมเนียม ครูผู้สอนนาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองโตง “สุรวิทยาคม” เพื่อกำหนดจำนวนข้อสอบในแต่ละหน่วยการเรียนรู้

2.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบเลือกแบบ 4 ตัวเลือก มีวิธีตรวจให้คะแนนแบบถูกให้ 1 คะแนน ผิดให้ 0 คะแนน จำนวน 20 ข้อ ตามโครงสร้างตารางวิเคราะห์ จำนวนข้อสอบ ดังแสดงในตาราง 8

ตาราง 8 ค่าน้ำหนักจำนวนข้อสอบในแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	น้ำหนัก จำนวนข้อสอบ	จำนวนข้อสอบ ที่สร้างขึ้น
1	ประวัติความเป็นมาและความสำคัญ	5	8
2	รูปแบบการแสดง เครื่องแต่งกาย โอกาสที่ใช้แสดง	3	6
3	ลักษณะท่ารำ	12	16
	รวม	20	30

2.4 นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้น เสนอต่อประธาน และกรรมการควบคุมปริญญาบัตร เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2.5 นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน นางมุกดา มาลาวิทยา หัวหน้าฝ่ายวิชาการ นางอารีย์ จุ๋จ้อยเอี่ยม ครูชำนาญการพิเศษ นางทิพรัตน์ พาหะมาก ครู ชำนาญการพิเศษ นางสาวเมธิณี ก่อแก้ว หัวหน้าสาระการเรียนรู้ศิลปะ นางพัชนีพร หอมเนียม ครูนาฏศิลป์ โรงเรียนหนองโคง “สุรวิทยาคม” เพื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยใช้สูตร IOC

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นในแต่ละข้อของผู้มีประสบการณ์ทั้งหมด
 N แทน จำนวนของผู้มีประสบการณ์

กำหนดระดับความคิดเห็นไว้ดังนี้ (ทองพันธ์ นาสมบัติ. 2546: 62; อ้างอิงจาก บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์)

- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบไม่ได้วัดความรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ข้อนั้น
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อสอบวัดความรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ข้อนั้น
- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบได้วัดความรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ข้อนั้น

ถ้าค่าดัชนีความสอดคล้องของความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญในข้อใดมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ถือว่า มีความสอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้ แต่ถ้าค่าดัชนีความสอดคล้องตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในข้อใดมีค่าน้อยกว่า 0.50 ถือว่า ไม่มีความสอดคล้อง ผู้วิจัยจะดำเนินการปรับปรุง ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปใช้

2.6 จากผลการพิจารณาความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อสอบมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ขึ้นไป จำนวน 30 ข้อ ผู้วิจัยจึงคัดเลือกข้อสอบ จำนวน 30 ข้อ จึงได้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.7 นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ ไปทดลองใช้กับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2/3 โรงเรียนหนองโคง “สุรวิทยาคม” ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ที่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 32 คน แล้วนำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่ายของข้อสอบ ค่าอำนาจจำแนกของ ข้อสอบแล้วคัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพเข้าเกณฑ์ จำนวน 20 ข้อ นำไปวิเคราะห์คุณภาพแบบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน ได้ค่าความยากง่ายรายข้ออยู่ระหว่าง 0.35 – 0.77 ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.24 – 0.91 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.81

3. แบบประเมินสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น มีขั้นตอนดำเนินการสร้าง ดังนี้

3.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบประเมิน จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินและ ศึกษาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่พัฒนาขึ้น

3.2 กำหนดกรอบในการสร้างแบบประเมิน ซึ่งประกอบด้วย 2 ตอน คือ ความเหมาะสม และความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นและความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3.3 สร้างแบบประเมินสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มีความเหมาะสมมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด

3.4 การวิเคราะห์ค่าคะแนนจากการประเมินสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น โดยการคำนวณ คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีระดับความเหมาะสมและการแปลความหมาย ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง เหมาะสมมาก

คะแนน 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย

คะแนน 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยคะแนนความเหมาะสมและความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเวือมอันเร แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

3.5 นำแบบประเมินที่สร้างขึ้น เสนอต่อประธานและกรรมการควบคุมปริญญาพันธ์ เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม แล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.6 นำแบบประเมินที่แก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน คือ นางมุกดา มาลาวิทยา หัวหน้าฝ่ายวิชาการ นางอารีย์ จุ๋จ้อยเอี่ยม ครูชำนาญการพิเศษ นางทิพรรัตน์ พาหะมาก ครูชำนาญการพิเศษนางสาวเมธิณี ก่อแก้ว หัวหน้าสาระการเรียนรู้ศิลปะ นางพัชนีพร หอมเนียม ครูนาฏศิลป์ โรงเรียนหนองโอง “สุรวิตยาคม” เพื่อตรวจพิจารณาความเหมาะสมของประเด็นการประเมิน

3.7 นำแบบประเมินที่เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ จนได้แบบประเมินที่สมบูรณ์แล้ว จึงนำไปใช้ในการวิจัย

4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน หลังจากใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร มีขั้นตอนดำเนินการสร้าง ดังนี้

4.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถาม

4.2 กำหนดกรอบในการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน หลังจากใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร

4.3 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน หลังจากใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร

4.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/5 หลังการใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร เสนอต่อประธานและกรรมการควบคุมปริญญาพันธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม แล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

4.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน หลังจากใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเรที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน คือ นางมุกดา มาลาวิทยา หัวหน้าฝ่ายวิชาการ นางอารีย์ จุ๋จ้อยเอี่ยม ครูชำนาญการพิเศษ นางทิพรรัตน์ พาหะมาก ครูชำนาญการพิเศษนางสาวเมธิณี ก่อแก้ว หัวหน้าสาระการเรียนรู้ศิลปะ นางพัชนีพร หอมเนียม ครูนาฏศิลป์ โรงเรียนหนองโอง “สุรวิตยาคม” เพื่อตรวจสอบพิจารณาความเหมาะสมของข้อคำถามและภาษาที่ใช้

4.6 ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน หลังจากใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเรตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญจนได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วจึงนำไปใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

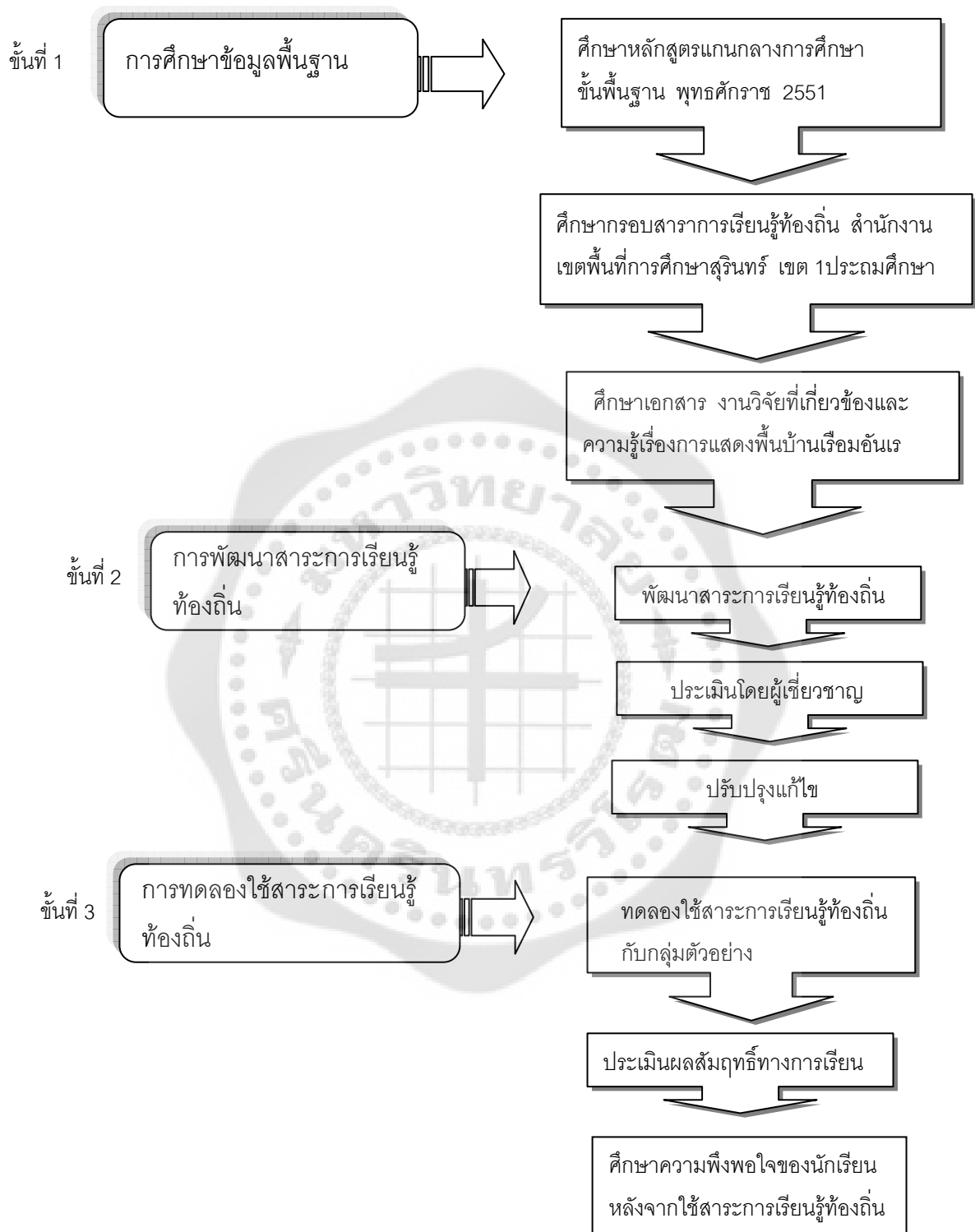
ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร จากเอกสารต่างๆ และเก็บรวบรวมภาคสนามโดยวิธีการสัมภาษณ์ สังเกต ถ่ายภาพ บันทึกเสียงและจดบันทึก
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล จากการประเมินสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นก่อนนำไปใช้ โดยใช้แบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ในระหว่างการทดลองใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เก็บรวบรวมข้อมูลในขณะที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอน
4. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/5 หลังจากใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร โดยการใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นก่อนนำไปใช้ โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียน โดยใช้สถิติ t-test แบบ dependent และค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ภาพประกอบ 3 กระบวนการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรียมอันเร สำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือบมอันเร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ ข้อมูลตามขั้นตอนดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน
2. ผลการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
3. ผลการทดลองใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

1.1 ผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้พัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือบมอันเร โดยกำหนดขั้นตอน ในการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น 3 ขั้นตอน ดังนี้ คือ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน โดยศึกษาเกี่ยวกับ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศึกษากรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 พบว่า การแสดงพื้นบ้านเรือบมอันเรอยู่ในกรอบสาระการเรียนรู้ ท้องถิ่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 และสามารถนำมาจัดการเรียนการสอน ในโรงเรียนได้ ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแสดงพื้นบ้านเรือบมอันเร และจากการสังเกต สัมภาษณ์ วิทยากรท้องถิ่น นางแก่นจันทร์ นามวัฒน์ นายกมนต์โรจน์ นิวัฒน์บรรหาร และ นางการดา กนกแก้ว พบว่า ท่าฟ้อนรำเรือบมอันเรทั้งหมด 7 ท่า คือ ท่าเดินออก ท่าไหว้ครู ท่ากัจปกา ท่าจิ้งมุย ท่ามลบโดง ท่าจิ้งปี่ และท่าพลิกแพลงต่างๆ เมื่อได้องค์ความรู้เกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นและการแสดงพื้นบ้าน เรือบมอันเร ก็นำมาจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น 2) การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เป็นการนำสาระ การเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือบมอันเร มาจัดทำเป็นรายวิชาใหม่ ที่เป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม มีการกำหนดสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ และแผน การจัดการเรียนรู้ และ 3) การทดลองใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เป็นการนำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือบมอันเร ที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/5 โรงเรียนหนองโตง “สุรวิทยาคม” อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 38 คน

1.2 ผลการศึกษาระบบการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือบมอันเร

ผู้วิจัยได้รวบรวมสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือบมอันเร จากเอกสาร ต่างๆ และจากการสอบถาม สัมภาษณ์ผู้รู้ในท้องถิ่น จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน คือ 1) นางมุกดา

มาลาวิทยา หัวหน้าวิชาการโรงเรียน 2) นางอารีย์ จุ้ยเยี่ยม ครูชำนาญการพิเศษ 3) นางทิพรัตน์ พาหะมาก ครูชำนาญการพิเศษ 4) นางสาวเมธินี ก่อแก้ว หัวหน้าสาระศิลปะ 5) นางพัชนีพร หอมเนียม ครูนาฏศิลป์ ตรวจสอบเพื่อพิจารณาความถูกต้องของสาระการเรียนรู้ เวลาเรียนและความเหมาะสมสอดคล้องกับนักเรียน ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้

สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรียมอันเร มีความถูกต้องแล้ว แต่ควรเพิ่มเติม สาระการเรียนรู้ เรื่อง เครื่องแต่งกาย ควรให้นักเรียนได้เรียนรู้ส่วนประกอบของเครื่องแต่งกาย มีเอกลักษณ์อย่างไร เช่น ผ้าถุงของผู้หญิงต้องเป็นผ้าโฮลเท่านั้นและจะต้องมีปะโบลดต่อที่ทำยผ้าถุง สำหรับสาระการเรียนรู้ ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรียมอันเรที่มีความเหมาะสมกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ควรประกอบด้วย หัวข้อดังต่อไปนี้ (ดังภาคผนวก ก)

1.2.1 ประวัติความเป็นมาและความสำคัญ

1.2.2 รูปแบบการแสดง เครื่องแต่งกาย โอกาสที่ใช้ในการแสดง

1.2.3 ลักษณะท่ารำ

1.2.4 การนำเสนอผลงาน

สำหรับเวลาเรียน ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าควรใช้เวลาเรียนประมาณ 18 – 20 ชั่วโมง ในแต่ละหัวข้อนั้น ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะเรื่องเวลาเรียน สรุปได้ว่า เรื่อง ประวัติความเป็นมา และความสำคัญ ควรใช้เวลาเรียนประมาณ 3 ชั่วโมง เรื่องรูปแบบการแสดง เครื่องแต่งกาย และโอกาสที่ใช้แสดง ประมาณ 2 ชั่วโมง เรื่องลักษณะท่ารำ ควรใช้เวลาเรียนประมาณ 14 ชั่วโมง เพราะท่ารำ มีทั้งหมด 7 ท่า และนักเรียนไม่พื้นฐานทางด้านนาฏศิลป์ จึงต้องใช้เวลาในการเรียนหลายชั่วโมง ทั้งนี้ เวลาเรียนสามารถที่จะปรับเพื่อให้มีความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอนได้ และการนำสาระการเรียนรู้ ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรียมอันเรมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนนั้น ควรจัดทำเป็น รายวิชาเพิ่มเติม

2. ผลการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

2.1 ผลการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรียมอันเร

ผู้วิจัยได้พัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรียมอันเร สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยจัดทำเป็นรายวิชาใหม่ ที่เป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ มีการกำหนดสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้และแผน การจัดการเรียนรู้ จำนวน 8 แผน เวลา 20 ชั่วโมง

2.2 ผลการประเมินสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

ผู้วิจัยได้นำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร ปรากฏผลดังตาราง 9

ตาราง 9 ผลการประเมินสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

ข้อ	ประเด็นการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
ตัวชี้วัด				
1	กำหนดตัวชี้วัดชัดเจน	4.40	0.49	มาก
2	สอดคล้องกับเนื้อหาเรื่องเรือมอันเร	4.80	0.40	มากที่สุด
3	ระบุพฤติกรรมได้ชัดเจน	4.00	0.89	มาก
เนื้อหา				
4	สอดคล้องกับตัวชี้วัด	4.60	0.49	มากที่สุด
5	เนื้อหาเหมาะสมและสอดคล้องกับท้องถิ่น	5.00	0.00	มากที่สุด
6	เนื้อเรื่องให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน	4.80	0.40	มากที่สุด
7	ตรงตามเนื้อหาวิชา	4.80	0.40	มากที่สุด
8	สาระการเรียนรู้เหมาะสมกับตัวชี้วัด	4.80	0.40	มากที่สุด
9	สาระการเรียนรู้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4.40	0.80	มาก
10	สาระของเรื่องมีประโยชน์ต่อผู้เรียน	4.40	0.49	มาก
11	เรียบเรียงเนื้อหาได้ดี	4.60	0.49	มากที่สุด
12	สำนวนภาษาเหมาะสมกับผู้เรียน	4.40	0.49	มาก
13	มีความยากง่ายพอเหมาะ	4.00	0.63	มาก
14	มีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	4.00	0.63	มาก
15	เนื้อหามีความถูกต้องและเป็นจริง			

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
กระบวนการเรียนรู้				
16	สอดคล้องกับเนื้อหาเรื่องเรื่อมอันเร	4.60	0.49	มากที่สุด
17	จัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับตัวชี้วัด	4.00	0.63	มาก
18	กิจกรรมเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4.00	0.49	มาก
19	กิจกรรมเป็นไปตามลำดับขั้นตอน	4.20	0.75	มาก
20	สร้างความสนใจของผู้เรียน	4.20	0.75	มาก
21	เหมาะสมกับเวลา	4.60	0.49	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	4.47	0.52	มาก

จากตาราง 9 การประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรื่อมอันเร ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ผลปรากฏว่า มีความเหมาะสมและความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก

นอกจากนี้ ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะในส่วนของแผนการจัดการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องการแสดงพื้นบ้านเรื่อมอันเร ในส่วนของกิจกรรมการเรียนรู้ปรับรายการประเมินให้สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความหลากหลาย

2.3 ผลการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้

ผลการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้าน เรื่อมอันเร ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญในส่วนของแผนการจัดการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องการแสดงพื้นบ้านเรื่อมอันเร ในส่วนของกิจกรรมการเรียนรู้ผู้วิจัยได้ปรับรายการประเมินให้สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ ในด้านกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นสอนผู้วิจัยให้นักเรียนศึกษาจากวีดิทัศน์ แล้วบันทึกข้อมูลลงสมุด

3. ผลการทดลองใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

ผู้วิจัยได้นำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 8 แผน เวลา 20 ชั่วโมง ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/5 โรงเรียนหนองโตง “สุรวิทยาคม” อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 38 คน ได้ผล ดังนี้

3.1 ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร เป็นการเรียนภาคทฤษฎีก่อน แล้วจึงเรียนภาคปฏิบัติ เพื่อให้นักเรียนสามารถแสดงการแสดงพื้นบ้านเรือมอันเรได้ และในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ นักเรียนได้ทำแบบฝึกหัดเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ ซึ่งในการนำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นไปใช้ มีรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้

3.1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เรื่อง ประวัติความเป็นมา และความสำคัญของการแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร ผู้วิจัยได้ทำการสอนด้วยตนเอง ในขั้นนำเป็นการสนทนาเกี่ยวกับการแสดงพื้นบ้านที่นักเรียนเคยพบเห็นในท้องถิ่น นักเรียนได้ร่วมแสดงความคิดเห็น ขั้นต่อไปเป็นการสนทนาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและความสำคัญของการแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร และให้นักเรียนออกมาเล่าเกี่ยวกับการแสดงพื้นบ้านเรือมอันเรในเรื่องที่นักเรียนรู้ นักเรียนทุกคนให้ความสนใจเป็นอย่างดี และร่วมกันทำงานกลุ่มที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจ ในขั้นนำเสนอผลงานกลุ่ม นักเรียนได้นำเสนอผลงานกลุ่มในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ในขั้นสรุปนักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัดได้ผ่านเกณฑ์ ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3 ชั่วโมง

3.1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เรื่อง รูปแบบการแสดง เครื่องแต่งกาย และโอกาสที่ใช้แสดง ผู้วิจัยได้ทำการสอนด้วยตนเอง ในขั้นนำนักเรียนให้ความสนใจ เป็นการสนทนาถึงรูปแบบการแสดงและเครื่องแต่งกาย โดยให้นักเรียนศึกษาจากใบความรู้ที่ผู้วิจัยแจกให้ นักเรียนได้ศึกษาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ในขั้นนำเสนอผลงานกลุ่ม นักเรียนได้นำเสนอผลงานกลุ่มในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน และนักเรียนบางกลุ่มที่เคยดูการแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร ได้นำเสนอผลงานที่มีความละเอียดชัดเจน ในขั้นสรุปนักเรียนส่วนใหญ่สามารถทำแบบฝึกหัดได้ผ่านเกณฑ์ ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2 ชั่วโมง

3.1.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เรื่อง ลักษณะท่ารำ ท่ารำมีทั้งหมด 7 ท่า ผู้วิจัยได้ทำการสอนร่วมกับวิทยากรท้องถิ่น สาธิตท่ารำการแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร ในขั้นนำผู้วิจัยชี้แจงให้นักเรียนทราบว่าวิทยากรท้องถิ่นจะมาให้ความรู้ และสาธิตท่ารำการแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร นักเรียนให้ความสนใจเป็นอย่างดี ในขั้นสอนนักเรียนให้ความสนใจเป็นอย่างดีในทุกขั้นตอน ตั้งแต่ท่าแรกจนถึงท่าสุดท้าย นักเรียนมีความสนุกสนาน ชักถามวิทยากรท้องถิ่นในส่วนที่ไม่เข้าใจ และช่วยกันฝึกปฏิบัติท่ารำเป็นกลุ่ม ในขั้นนำเสนอผลงานกลุ่ม นักเรียนให้ความสนใจ และนักเรียนภาคภูมิใจในการแสดงกลุ่ม ในขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับสิ่งที่ได้จากการฝึกปฏิบัติการแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

การเรียนการสอนพอดีกับที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากนักเรียนตั้งใจฝึกปฏิบัติทำท่าช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม และวิทยากรในท้องถิ่นในความช่วยเหลือนักเรียนได้ทั่วถึง ส่วนการกระทบสากจะใช้เวลา 2 ชั่วโมง เนื่องจากต้องใช้ความระมัดระวังในการกระทบสากเป็นอย่างมาก เพราะนักเรียนยังไม่มี ความชำนาญ ส่วนท่ารำใช้เวลาทั้งหมด 12 ชั่วโมง ในชั้นสรุปนักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัดได้ผ่านเกณฑ์ และใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งหมด 14 ชั่วโมง

3.2 ผลการประเมินผลจากแบบฝึกหัดในแต่ละหน่วยการเรียนรู้

หลักจากสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในแผนการจัดการเรียนรู้ การประเมินผลนักเรียนจากการทำแบบฝึกหัดในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ปรากฏผลดังแสดงใน ตาราง 10

ตาราง 10 จำนวนและร้อยละนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ ไม่ผ่านเกณฑ์ และคะแนนจากการทำแบบฝึกหัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 38 คน ที่เรียนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร

หน่วยการเรียนรู้	นักเรียนผ่านเกณฑ์		นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์		คะแนนแบบฝึกหัด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	เฉลี่ย	เฉลี่ยร้อยละ
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 (10 คะแนน)	38	100	0	0.00	8.79	87.89
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 (10 คะแนน)	38	100	0	0.00	9.45	94.47
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 (60 คะแนน)	38	100	0	0.00	50.26	83.77

หมายเหตุ คะแนนที่ถือว่าผ่านเกณฑ์ คือ นักเรียนต้องทำคะแนนได้ร้อยละ 70 คะแนนของคะแนนเต็ม

จากตาราง 10 การทำแบบฝึกหัดแต่ละครั้งมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ทุกหน่วยการเรียนรู้

3.3 ผลการประเมินผลจากผลงาน

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การนำเสนอผลงาน นักเรียนได้ปฏิบัติงานกลุ่มๆ ละ 12 คน 2 กลุ่ม และกลุ่มละ 14 คน 1 กลุ่ม โดยการนำเสนอการแสดงผลงานเรือมอันเร ปรากฏผล ดังแสดงในตาราง 11

ตาราง 11 คะแนนผลงานการนำเสนอของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 38 คน ที่เรียนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร

กลุ่มที่	คะแนนการนำเสนอ (50 คะแนน)	
	คะแนนที่ได้	เฉลี่ยร้อยละ
1	43	86.00
2	46	92.00
3	44	88.67

หมายเหตุ คะแนนที่ถือว่าผ่านเกณฑ์ คือ นักเรียนต้องทำคะแนนได้ร้อยละ 70 คะแนนของคะแนนเต็ม

จากตาราง 11 คะแนนผลงานของนักเรียนแต่ละกลุ่มผ่านเกณฑ์ที่กำหนด โดยคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 92.00 รองลงมาคือ 88.67 และ 86.00 ตามลำดับ

3.4 ผลการประเมินผลจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/5 จำนวน 38 คน และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 11 และตาราง 12

ตาราง 12 จำนวนและร้อยละนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ ไม่ผ่านเกณฑ์และคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/5 จำนวน 38 คน ที่เรียนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร

จำนวนนักเรียน (คน)	นักเรียนผ่านเกณฑ์		นักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์		คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (20 คะแนน)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	เฉลี่ย	เฉลี่ยร้อยละ
38	38	100.00	0	0	16.24	81.18

หมายเหตุ คะแนนที่ถือว่าผ่านเกณฑ์ คือ นักเรียนต้องทำคะแนนได้ร้อยละ 70 คะแนน ของคะแนนเต็ม

จากตาราง 12 คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทั้งหมดผ่านเกณฑ์ที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 100.00

ตาราง 13 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ก่อนเรียนกับหลังเรียนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร

การประเมิน	ผลการวิเคราะห์คะแนนผลสัมฤทธิ์				
	N	\bar{X}	S.D.	t-test	P
ผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน (20 คะแนน)	38	10.02	2.08	23.72	0.00
ผลสัมฤทธิ์หลังเรียน (20 คะแนน)	38	16.23	1.80	-	-

*P<.01

จากตาราง 13 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร นักเรียน มีคะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.5 ผลจากการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/5 หลังจากใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร

จากการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/5 จำนวน 38 คน หลังจากที่ได้เรียนรู้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร นักเรียนให้ความคิดเห็นสามารถสรุปได้ดังนี้

3.5.1 นักเรียนมีความรู้สึกภาคภูมิใจในภูมิปัญญาของท้องถิ่นตนเอง จากการที่นักเรียนได้เรียนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร นักเรียนมีความรู้สึกภาคภูมิใจ "...เพราะการแสดงพื้นบ้านเรือมอันเรเป็นการแสดงส่วนหนึ่งของงานแสดงช้างประจำจังหวัดสุรินทร์ นักท่องเที่ยวสนใจมาชมเป็นจำนวนมาก..." "ได้แสดงการแสดงพื้นบ้านเรือมอันเรและได้เผยแพร่วัฒนธรรมท้องถิ่น..." "...และทำชื่อเสียงให้กับจังหวัดสุรินทร์..."

3.5.2 นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร เพิ่มขึ้น "...ได้รู้ที่มาที่ไปของการแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร..." "...ได้รู้ความสำคัญของการแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร..." "...ได้รู้อุปกรณ์การแสดง และการแต่งกายของการแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร..." "...เพราะได้ศึกษาหาความรู้จากวิทยากรท้องถิ่นอย่างละเอียด..." "...ได้ฝึกปฏิบัติทำรำเรือมอันเร..." สังกัดได้จากการที่นักเรียนสามารถแสดง

การแสดงพื้นบ้านเรือบอันเรได้ สวยงามเป็นที่น่าพอใจ และนักเรียนสามารถทำคะแนนการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนได้สูงกว่าก่อนเรียน

3.5.3 นักเรียนต้องการให้มีการแสดงพื้นบ้านอื่นๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอีก เพราะต้องการมีความรู้เรื่องอื่นๆ บ้าง “...ได้รู้จักการแสดงพื้นบ้านอื่นๆ ในจังหวัดสุรินทร์ เช่น กันตรึม กะโป๋ บดิงตอง...” “...ได้ฝึกการแสดงพื้นบ้าน อื่นๆ เพื่อเผยแพร่ต่อไป...” การนำการแสดงพื้นบ้านในเรื่องอื่นๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเป็นการปลูกฝังให้นักเรียนเกิดความรักในท้องถิ่น เห็นความสำคัญของการแสดงพื้นบ้านในท้องถิ่น ที่ควรอนุรักษ์ และนักเรียนจะได้เรียนรู้ในเรื่องท้องถิ่นของตนเอง

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือบมอันเร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีการดำเนินการวิจัยและพัฒนา สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น สรุปได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือบมอันเร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือบมอันเร
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังจากใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือบมอันเร

ความสำคัญของการวิจัย

การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือบมอันเร ในครั้งนี้เป็นแนวทางสำหรับโรงเรียนในการนำการแสดงพื้นบ้านในท้องถิ่นมาพัฒนาเป็นสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เพื่อตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น และยังปลูกฝังให้นักเรียนได้ซาบซึ้งเกิดความรักในท้องถิ่น เห็นคุณค่าและความสำคัญของการแสดงพื้นบ้านในท้องถิ่นที่ควรอนุรักษ์และเผยแพร่ต่อไป

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/5 โรงเรียนหนองโตง “สุรวิทยาคม” อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 38 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มโดยมีห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

ขั้นที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เป็นการศึกษาค้นคว้าข้อมูลพื้นฐาน ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแสดงพื้นบ้านเรือบมอันเร และการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น แล้วนำสาระการเรียนรู้

ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบพิจารณาความถูกต้องของสาระการเรียนรู้ เวลาเรียน และความเหมาะสมสอดคล้องกับนักเรียน ปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนอต่อที่ประชุมโรงเรียนหนองโตง “สุรวิทยาคม” เพื่อร่วมพิจารณาทบทวนความเหมาะสมสอดคล้องกับนักเรียนและเวลาเรียน

ขั้นที่ 2 การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เป็นการนำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร มาจัดทำเป็นรายวิชาใหม่ ที่เป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีการกำหนดสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 8 แผน เวลา 20 ชั่วโมง แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร แล้วปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้

ขั้นที่ 3 การทดลองใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เป็นการนำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเรที่พัฒนาขึ้น ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/5 โรงเรียนหนองโตง “สุรวิทยาคม” อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 38 คน ดำเนินการทดลองโดยทดสอบก่อนเรียน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้และเมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทำการทดสอบหลังเรียน และศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนจากการใช้ สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้
2. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. แบบประเมินสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน หลังจากใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร จากเอกสารต่างๆ และเก็บรวบรวมภาคสนามโดยวิธีการสัมภาษณ์ สังเกต ถ่ายภาพ บันทึกเสียง และจดบันทึก

ขั้นที่ 2 การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น โดยเก็บรวบรวมข้อมูล จากการประเมินสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นก่อนนำไปใช้ โดยใช้แบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ขั้นที่ 3 การทดลองใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น โดยเก็บรวบรวมข้อมูล ในระหว่างการทดลองใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เก็บรวบรวมข้อมูลในขณะที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอน และเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน หลังจากใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นก่อนนำไปใช้โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียน โดยใช้สถิติ t-test แบบ Dependent และค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นรายวิชาใหม่ ที่เป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ มีการกำหนดสาระการเรียนรู้มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ มีแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 8 แผน เวลาเรียน 20 ชั่วโมง และจากการประเมินสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการทดลองใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร มีผลเกิดขึ้นกับ ผู้เรียน ดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 ผลจากการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังจากใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร นักเรียนให้ความคิดเห็นว่ามีความรู้สึกภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเอง นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการแสดงพื้นบ้านเรือมอันเรเพิ่มขึ้น และต้องการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเรื่องอื่นๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอีก

อภิปรายผล

การวิจัยเพื่อพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้าน เรือมอันเร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น โดยกำหนดขั้นตอนในการพัฒนา 3 ขั้นตอน คือ การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น และการทดลองใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น การดำเนินการในแต่ละขั้นตอนมีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ศิลปะ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พบว่า สาระและมาตรฐานการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น แล้วพบว่า หลักสูตรแกนกลางที่พัฒนาจากส่วนกลางอันเป็นหลักสูตรแม่บทนั้น ถ้าผู้สอนได้นำไปใช้อย่างมีการวิเคราะห์ พิจารณา และประเมินผลการสอน จะพบว่า มีเนื้อหาสาระบางอย่างไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น จึงควรพัฒนาหลักสูตรด้วยวิธีการปรับหลักสูตรแกนกลางให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อหลักสูตรแกนกลาง (วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์, 2542: 141) ดังนั้นการนำองค์ความรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาจัดการเรียนการสอน จึงต้องจัดทำอย่างมีกระบวนการ การจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ศึกษากรอบ สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีนครินทร์ เขต 1 ในการจัดการเรียนการสอนควรมีการให้ความรู้จากวิทยากรท้องถิ่นร่วมกับครูผู้สอน

ขั้นที่ 2 การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้จัดทำเป็นรายวิชาใหม่ ที่เป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ จำนวน 8 แผน เวลา 20 ชั่วโมง ดำเนินการวิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ นำไปเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แล้วนำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไข และผ่านการตรวจสอบและการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้งด้านสาระการเรียนรู้ ตัวชี้วัด การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล โดยผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับความเหมาะสมมาก จากผลการพิจารณาความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อสอบ มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ขึ้นไป จำนวน 30 ข้อ ผู้วิจัยจึงคัดเลือกข้อสอบ จำนวน 30 ข้อ จึงได้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/3 โรงเรียนหนองโตง “สุริยวิทยาคม” ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 32 คน แล้วนำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่ายของข้อสอบ ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบแล้วคัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพเข้าเกณฑ์จำนวน 20 ข้อ นำไปวิเคราะห์คุณภาพ

แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้ค่าความยากง่ายรายข้ออยู่ระหว่าง 0.35 – 0.77 ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.24 – 0.91 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.81 ถ้าค่าดัชนีความสอดคล้องของความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญในข้อใดมีค่ามากกว่า หรือเท่ากับ 0.50 ถือว่า มีความสอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้ แต่ถ้าค่าดัชนีความสอดคล้องตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ในข้อใดมีค่าน้อยกว่า 0.50 ถือว่า ไม่มีความสอดคล้อง เนื่องจากผู้วิจัยได้ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้อง และเมื่อพบข้อบกพร่องหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในส่วนใดก็นำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

ขั้นที่ 3 การทดลองใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น การทดลองใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/5 โรงเรียนหนองโตง “สุรวิทยาคม” อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 38 คน ปรัชญาผล ดังนี้

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะเรียนภาคทฤษฎีก่อน หลังจากนั้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง สาระการเรียนรู้ที่มีความละเอียดต้องอาศัยความชำนาญ ผู้วิจัยได้เชิญวิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้ สาธิตวิธีการปฏิบัติท่ารำและคอยให้คำแนะนำ ส่งผลให้นักเรียนได้รับความรู้และสามารถปฏิบัติท่ารำได้ ในแต่ละการสาธิตท่ารำนักเรียนตั้งใจปฏิบัติตาม ช่วยเหลือกันในกลุ่ม ส่งผลให้เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติท่ารำพอดีกับที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งจากผลการวิจัยของกรมวิชาการเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการพัฒนาหลักสูตร พบว่า ผลที่เกิดจากการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนทำให้นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข มีความพอใจในผลงาน เห็นคุณค่าในเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้ความสนใจในท้องถิ่นมากขึ้น และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปช่วยเหลือครอบครัวและชุมชนได้ (ยุภาพร สารพันธ์. 2548: 106; อ้างอิงจาก กรมวิชาการ. 2540)

เมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผู้วิจัยให้นักเรียน ทำแบบฝึกหัด คะแนนเฉลี่ยร้อยละของแบบฝึกหัดแต่ละครั้ง ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทุกหน่วยการเรียนรู้ ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 นักเรียนทำคะแนนเฉลี่ยได้สูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 94.47 แต่ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 นักเรียนทำคะแนนเฉลี่ยได้น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83.77 ทั้งนี้เนื่องจากเป็นสาระการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับลักษณะท่ารำ ซึ่งการปฏิบัติท่ารำผู้เรียนจำเป็นต้องได้ศึกษาจากวิทยากรท้องถิ่นซึ่งมีความชำนาญ ได้เห็นการสาธิตท่ารำ ดังนั้นการได้เรียนรู้จากวิทยากรท้องถิ่นทำให้นักเรียนมีความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติท่ารำได้อย่างถูกต้อง

ส่วนการประเมินผลจากการนำเสนอผลงาน มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละของผลงานในแต่ละกลุ่มสูงกว่าเกณฑ์ค่อนข้างมาก โดยคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 92.00 ซึ่งผู้วิจัยได้ทำไปความรู้เกี่ยวกับการอธิบายท่ารำแต่ละท่า และเชิญวิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้ สาธิตท่ารำ และคอยให้คำแนะนำ เพื่อให้ นักเรียนเข้าใจท่ารำที่ถูกต้อง จึงส่งผลให้เมื่อนักเรียนได้อ่านไปความรู้อย่างละเอียดและปฏิบัติตามวิทยากร

ท้องถิ่น ทำให้ปฏิบัติทำได้อย่างถูกต้อง สวยงาม และจากการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน นักเรียนที่ผ่านการเรียนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรอมนันเร นักเรียนทำคะแนนเฉลี่ย ได้ร้อยละ 81.18 นักเรียนร้อยละ 100.00 ของนักเรียนทั้งหมด มีคะแนนผ่านเกณฑ์ แต่เมื่อเปรียบเทียบ คะแนนทดสอบก่อนเรียนกับหลังเรียน พบว่า นักเรียนทำคะแนนทดสอบหลังเรียนได้สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่ใกล้ตัว ได้เรียนรู้การแสดงพื้นบ้านของท้องถิ่น และในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนได้เรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและการปฏิบัติจริง ดังที่ ชาตรี สำราญ ได้กล่าวว่า บทเรียนแห่งความจริงมักจะสอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน นั่นคือ ในวิถีชีวิตของชุมชนมีหลักสูตรซ่อนอยู่ และในหลักสูตรนั้นก็ยังมีวิถีชีวิตซ่อนอยู่ วิถีชีวิตใคร่คือหลักสูตรชีวิตของคนๆ นั้น และในแต่ละวิถีชีวิตย่อมมีการกระทำ การกระทำนั้นก็คือนักชยะ (ชาตรี สำราญ. 2545: 8)

จากการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังจากที่ได้เรียนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรอมนันเร นักเรียนให้ความคิดเห็นว่ารู้สึกภาคภูมิใจในการแสดงพื้นบ้านของตนเอง นักเรียนเรียนมีความรู้เรื่องการแสดงพื้นบ้านเรอมนันเรเพิ่มขึ้น และต้องการให้มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นในเรื่องอื่นๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอีก เพราะจะได้ฝึกปฏิบัติเพื่อใช้แสดงในโอกาสอื่นต่อไป การที่นักเรียนได้เรียนรู้ในเรื่องใกล้ตัว สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน เป็นการปลูกฝังให้นักเรียนเกิดความรักในท้องถิ่น เห็นคุณค่า ความสำคัญของภูมิปัญญาในท้องถิ่นที่ควรอนุรักษ์เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ ศศิธร วิศพันธ์ุ การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่อง หัตถกรรมทรงเงาชาชา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่ามี ความรู้เกี่ยวกับหัตถกรรมทรงเงาชาชาเพิ่มขึ้น ภาคภูมิใจในภูมิปัญญาของท้องถิ่นตนเอง สามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันและส่งเสริมเป็นอาชีพได้ (ศศิธร วิศพันธ์ุ. 2551: บทคัดย่อ)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรอมนันเร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรอมนันเร เป็นการปลูกฝังให้นักเรียนเกิดความรักในท้องถิ่น เห็นคุณค่าของการแสดงพื้นบ้านในท้องถิ่นที่ควรอนุรักษ์และเผยแพร่ต่อไป มีระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอน 20 ชั่วโมง ซึ่งการที่จะให้นักเรียนเกิดความรัก ความภูมิใจ เห็นคุณค่าของการแสดงพื้นบ้านในท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง จนนำไปสู่การอนุรักษ์และสืบทอดนั้น อาจจะต้องใช้ระยะเวลาที่มากกว่านี้ เพราะฉะนั้นเมื่อสิ้นสุดการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ควรสนับสนุนและส่งเสริมให้เยาวชนในชุมชนได้ศึกษาความเรียนรู้ เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรอมนันเร อย่างต่อเนื่อง โดยครูในโรงเรียนในพื้นที่สามารถนำไปจัดการเรียนการสอน ในรายวิชาที่เป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เพื่อให้ นักเรียนได้เลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ หรืออาจนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการและการบูรณาการในลักษณะของการทำโครงการ เพื่อให้นักเรียนเกิดความรัก ความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่าของการแสดงพื้นบ้านเรอมนันเร ซึ่งจะนำไปสู่การอนุรักษ์ สืบทอดให้ยังคงอยู่

เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นไปใช้

โรงเรียนสามารถนำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร ไปเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรสถานศึกษา ที่เป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เพื่อให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นในด้านการแสดงพื้นบ้านอื่นๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของนักเรียน และชุมชน
2. ควรมีการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และผู้เรียนในระดับช่วงชั้นอื่นๆ
3. ควรมีการติดตามผลการใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น หลังจากที่ได้สิ้นสุดการวิจัย

บรรณานุกรม

- กมนต์โรจน์ นิวัฒน์บรรหาร. (2555, 15 มีนาคม). สัมภาษณ์โดย ญัฐญาพร ดอกจันทร์ ที่บ้านเลขที่ 932 ถนนหลักเมือง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์.
- กรมวิชาการ. (2546). *การจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ*. กรุงเทพฯ: ร.ส.พ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- การดา กนกแก้ว. (2555, 19 มีนาคม). สัมภาษณ์โดย ญัฐญาพร ดอกจันทร์ ที่บ้านเลขที่ 12/15 ถนนพิชิตณรงค์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์.
- แก่นจันทร์ นามวัฒน์. (2555, 4 มกราคม). สัมภาษณ์โดย ญัฐญาพร ดอกจันทร์ ที่บ้านเลขที่ 228 ถนนกรุงศรีนอก ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์.
- คณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชา. (2550). *การพัฒนาหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน*. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- คณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ. (2544). *วัฒนธรรมพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์ และภูมิปัญญาจังหวัดสุรินทร์*. กรุงเทพฯ: ครูสภา.
- ชนันท์ ธาตุทอง. (2550). *การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น*. นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์.
- ชมรมกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (ชกส.). (ม.ป.ป.). *แนวทางการจัดทำสาระการเรียนรู้หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มศิลปะ*. กรุงเทพฯ: บั๊ค พอยท์.
- ชาติรี สำราญ. (2545). *จากหลักสูตรแกนกลางสู่...หลักสูตรสถานศึกษา (เล่ม 1)*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- . ชาติรี สำราญ. (2545). *จากหลักสูตรแกนกลางสู่...หลักสูตรสถานศึกษา เล่ม 2*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี – สฤษดิ์วงศ์.
- ชูศรี สุวรรณโชติ. (2544). *หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: อักษรไทย.
- ทองพันธ์ นาสมบัติ. (2546). *การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานประดิษฐ์) เรื่อง การสานกระติบข้าวจากต้นกก : กรณีศึกษาโรงเรียนสำราญ-ประภาศรี จังหวัดกาฬสินธุ์*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (หลักสูตรและการสอน). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- พิสนุ พงศ์ศรี. (2552). *วิจัยทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์.
- ไพศาล วรคำ. (2554). *การวิจัยทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. มหาสารคาม: ตักศิลาการพิมพ์.

- ยุภาพร สารพันธ์. (2548). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การย้อมสีผ้าไหมแพรวาด้วยวัสดุธรรมชาติ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ และเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กรณีศึกษา : โรงเรียนเนินยางประชาสามัคคี จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (หลักสูตรและการสอน). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริพงษ์ ปุณประเสริฐ. (2555). สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น : ทำได้อย่างไร. สืบค้นเมื่อ 10 มีนาคม 2555, จาก <http://www.nited.udonthani2.com/ac.dcolumn/siri.doc>.
- ศิริพร สุขเมธรัตน์. (2553). ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเมืองสุรินทร์. สุรินทร์: โรงพิมพ์ ส. พันธุ์เพ็ญ.
- สมนึก ธาตุทอง. (2548). เทคนิคการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา. นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษสุรินทร์ เขต 1. (2552). กรอบหลักสูตรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. สุรินทร์: สำนักงานฯ.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ฝ่ายข่าวและวารสาร ศูนย์ประชาสัมพันธ์ สำนักงานฯ.
- สิริกานต์ เทียงพิมพ์. (2546). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง สิ่งประดิษฐ์จากแป้งสาลี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2553). การพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ปัญญาชน.
- เสริมศรี วิทวัสชุดิกุล. (2547). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- เอื้อมเดือน ถิ่นปัญญา. (2548). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่อง หมอลำกลอน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนม่วงหวานพัฒนศึกษา จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (หลักสูตรและการสอน). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ประวัติความเป็นมาของการแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร เครื่องแต่งกาย เครื่องประดับ
และการอธิบายท่ารำ

เรียมอันเร

ประวัติความเป็นมาของการแสดงพื้นบ้านเรียมอันเร

เรียม แปลว่า "รำ" อันเร แปลว่า "สาก" ดังนั้นเรียมอันเร จึงแปลว่า การรำสาก การเรียมอันเรนั้น จะเล่นกันในช่วงของวันหยุดสงกรานต์โดยชาวบ้านจะเล่นเรียมอันเรที่ลานบ้าน หรือว่า ลานวัด เครื่องดนตรี การเรียมอันเร มีการใช้เครื่องดนตรีประกอบคือ กลองโทน 1 คู่ ปี่ใน 1 เล้า ซอऊ์เสียงกลาง 1 คัน ฉิ่ง กรับ ฉาบ อย่างละ 1 คู่ และมีอุปกรณ์ประกอบการเล่นเรียมอันเร คือ สาก 2 อัน ยาวประมาณ 2-3 เมตร ทำจากไม้เนื้อแข็ง มีหมอนวางรองหัวและท้ายสาก มีความยาว 1.50 เมตร สูงประมาณ 3-4 นิ้ว

การแต่งกาย แต่เดิมไม่พิถีพิถัน แต่งกายตามสบาย แต่หากแต่งให้สวยงามตามประเพณี ต่อมา มีการปรับปรุงให้มีแบบแผนเดียวกัน ทั้งชายและหญิง โดยเน้นผ้าพื้นเมืองที่เป็นผ้าไหมสุรินทร์ กล่าวคือ ผู้ชายนุ่งผ้าม่วง ภาษาเขมร เรียกว่า ผ้ากระนิว (ผ้าหางกระรอก) สวมเสื้อคอกลมแขนสั้นผ่าอกกระดุม 1 เม็ด มักเป็นสีชมพูหรือสีกุหลาบ (สีสด) หรือสีเหลือง ผ้าขาวม้าคาดเอวและพาดไหล่ หญิงสวมเสื้อแขนกระบอก ผ่าอกติดกระดุมด้านหน้า สีเสื้อมักเป็นสีพื้นคือสีเหลือง หรือสีครีม มีสไบพาดไหล่มามัด นุ่งผ้าไหมพื้นเมือง เรียกว่า "ซั่มปิวตโฮล" โดยนำเอาปะโบร (ตีนซิ่น) มาต่อเป็นเชิงด้านล่าง

การแต่งกายด้านหน้าชาย

การแต่งกายด้านหน้าหญิง

การแต่งกายด้านหลังชาย

การแต่งกายด้านหลังหญิง

การแต่งกายด้านข้างชาย

การแต่งกายด้านข้างหญิง (การผูกผ้าสไบ)

การใส่ดอกไม้ ใช้ดอกไม้สีเหลือง

แบบผม เก๋ล้มมวยไว้ด้านหลัง

การพับผ้าสไบชาย และสไบหญิงให้วางทับไหล่ขวาส่วนสังวาลย์หญิงให้วางทับไหล่ซ้าย
เครื่องประดับ ชายประดับสร้อยตามฐานะตน หญิงใส่กระจอน (ต่างหู) ใส่จาง (สร้อยตัว)

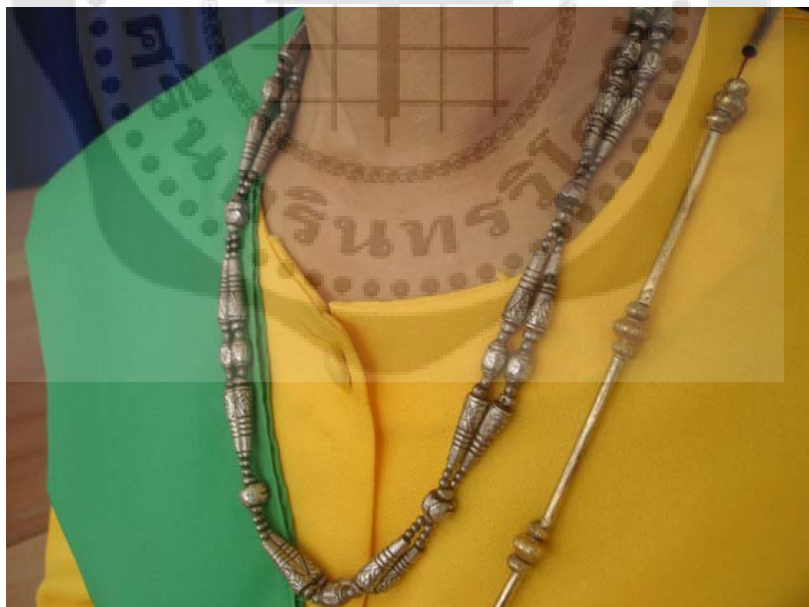
กระจอน (ต่างหู)

ใส่กระจอน (ต่างหู)

จาว (สร้อยตัว)

ลักษณะการใส่จาว (สร้อยตัว)

ปะโบล (ตีนชิ้นของผู้หญิง)

ผ้าขาวม้าคาดเอว

ทำนองและจังหวะ ในการรำในสมัยก่อนมีเพียง 3 จังหวะ คือ จังหวะจิ้งมูย (ขาเดียว) จังหวะมลปโดง (ร่วมมะพร้าว) จังหวะจิ้งปรี (สองขา) ต่อมามีการพัฒนาทำรำเพิ่มขึ้นรวมเป็น 6 จังหวะ 6 ท่า ดังนี้ ทำจังหวะจิ้งปรี (ซ้ำ) เพลงออก ทำจังหวะไหว้ครู ทำจังหวะกัจปกา ทำจังหวะจิ้งมูย ทำจังหวะมลปโดง ทำจังหวะจิ้งปรี ทำพลิกเพลงต่างๆ

ทำรำในสมัยก่อนไม่มีทำรำที่เป็นแบบแผนแน่นอน เพราะว่า เป็นการรำเพื่อความสนุกสนาน ในยามพักผ่อน ส่วนมากผู้ที่อยู่ในวงรำสากลจะเป็นหญิงล้วน ส่วนหนุ่มๆ จะมาเป็นกลุ่มยืนชมสาวที่กำลังรำอยู่ หากชอบคนไหนก็เข้าไปรำด้วย

แต่ในปัจจุบันการแสดงพื้นบ้านเรอมนั้น ได้มีการพัฒนาไปสู่แบบแผน และสืบเนื่องมาจากการส่งเสริมและฟื้นฟูประเพณีคัล่องช้างประจำปี (งานแสดงช้าง) การแสดงพื้นบ้านเรอมนั้น จึงกลายเป็นส่วนประกอบสำคัญของงาน เพราะมีการนำเอาการแสดงพื้นบ้านเรอมนั้นมาแสดงในงานช้างทุกปี และยังใช้แสดงเพื่อต้อนรับแขกบ้านแขกเมืองที่มาเยือนอีกด้วย ดังภาพประกอบการรำเรอมนั้นตามลำดับดังต่อไปนี้

1. จังหวะจิ้งปรี (ซ้ำ) (จังหวะรำรอบสาก)

จังหวะจิ้งปรี (ซ้ำ) เป็นการนำทำนองเพลงจิ้งปรี (เร็ว) เข้ามาบรรเลงในอัตรา 2 ชั้น ซึ่งเดิมการบรรเลงเพลงจิ้งปรีนี้ จะบรรเลงในอัตราชั้นเดียว การประดิษฐ์ทำรำในจังหวะนี้ ใช้เป็นทำรำออกเท่านั้น ไม่มีจังหวะเข้าสากแต่อย่างใด เป็นการปรับปรุงทำรำตรุษเดิมผสมกับทำบ็องบอย (บังแดด) ทั้งมือเดียวและสองมือ โดยแบ่งเป็น 8 จังหวะ (ภักควินทร์ จันทรืทอง. 2547: 112) ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 14 อธิบายท่ารำจังหวัดจันทบุรี (เช้า) (จังหวัดรำอบสาก)

จังหวัด	ภาพท่ารำ	อธิบายท่ารำออก
จันทบุรี (เช้า) จังหวัดที่ 1		1. ก้าวเท้าซ้ายไขว้หน้า จับ ส่องหลังทั้ง 2 มือ ศีรษะเอียง ซ้าย เปิดสันเท้าขวา ย่อเข่า เล็กน้อยทิ้งน้ำหนักตัวไป ด้านเท้าหน้า
จันทบุรี (เช้า) จังหวัดที่ 2		2. ลากเท้าขวามาชิดก้าว เท้าขวาไขว้หน้า เดินมือ ซ้ายหงายคล้ายท่าบัวชูฝัก มือขวาจับส่องหลัง เหมือนเดิม ศีรษะเอียง ด้านขวา
จันทบุรี (เช้า) จังหวัดที่ 3		3. ลากเท้าซ้ายมาชิด ก้าวเท้าซ้ายไขว้หน้า จับ ส่องหลังทั้ง 2 มือ ศีรษะเอียง ซ้าย เปิดสันเท้าขวา ย่อเข่า เล็กน้อยทิ้งน้ำหนักตัวไป ด้านเท้าหน้า

ตาราง 14 (ต่อ)

จังหวะ	ภาพท่าจำ	อธิบายท่าจำออก
<p>จิ้งปี่ร (ซ้ำ) จังหวะที่ 4</p>		<p>4. ลากเท้าขวามาชิดก้าว เท้าขวาไขว้หน้า เดินมือ ซ้ายหงายคล้ายท่าบัวชูฝัก มือขวาจับส่งหลัง เหมือนเดิม ศีรษะเอียง ด้านขวา</p>
<p>จิ้งปี่ร (ซ้ำ) จังหวะที่ 5</p>		<p>5. ลากเท้าซ้ายมาชิดก้าว เท้าซ้ายไขว้หน้า จับส่งหลัง ทั้ง 2 มือ ศีรษะเอียงซ้าย เปิดสันเท้าขวา ย่อเข่า เล็กน้อยทิ้งน้ำหนักตัวไป ด้านเท้าหน้า</p>
<p>จิ้งปี่ร (ซ้ำ) จังหวะที่ 6</p>		<p>6. ลากเท้าขวามาชิดเท้า ซ้ายแล้วก้าวเท้าขวาไขว้ หน้า เดินมือจับทั้ง 2 มือ หงายคล้ายบัวบาน ปลาย นิ้วชี้ไปด้านหน้าศีรษะเอียง ซ้าย</p>

ตาราง 14 (ต่อ)

จังหวัด	ภาพท่ารำ	อธิบายท่ารำออก
จิ้งปี่ร (ซ้า) จังหวัดที่ 7		7. ลากเท้าซ้ายมาชิดก้าว เท้าซ้ายไขว้หน้า เปลี่ยนวง บัวบานขวาเป็นวงสูง ลดมือซ้ายเป็นวงล่างชิด สะโพก ศีรษะเอียงด้านซ้าย
จิ้งปี่ร (ซ้า) จังหวัดที่ 8		8. ลากเท้าขวามาชิดก้าว เท้าขวาไขว้หน้า ลดวงขวา มาชิดสะโพก วงซ้ายสูง ศีรษะเอียงด้านขวาปฏิบัติ ตามจังหวัดที่ 1-8 จนกว่า จะจัดแถวเป็นวงกลมรอบ สากแล้วจึงหยุดรำ

2. ท่ารำไหว้ครู

เดิมการรำท่าไหว้ครู มีแค่การนั่งลงแล้วพนมมือเพียงครั้งเดียวแล้วลุกขึ้นรำในท่ารำกัจปกาคูไม่สวยงามและไม่กลมกลืนในรูปแบบของการแสดง จึงได้นำเอาท่าเข้าทรงในการประกอบพิธีกรรมที่เรียกว่า มะมั่วต มาปรับเป็นท่ารำ โดยลำดับท่าจากท่าปทมกรู (ไหว้ครู) ท่าป้อมวงปะเตล (ท่าหมุนชั้น) ท่ากะเวือดจอล (บิดชั้น) และท่าป็นโจล (เข้าทรง) มาประดิษฐ์เป็นท่ารำที่สวยงาม พร้อมนี้ครูป็น ดีสม ได้บรรจุเพลงเขมาแม ประกอบท่ารำ เมื่อรำในขบวนท่าออกมาแล้วจัดเป็นรูปวงกลมรอบสาก จากนั้นนั่งลง

โดยฟังสัญญาณกลอง 2 ครั้ง ครั้งแรกนั่งลง ครั้งที่ 2 ยกมือพนมระหว่างอก ดนตรีเริ่มบรรเลงเพลงเขมาแม
นักแสดงเริ่มปฏิบัติท่ารำไห้วครู ตามลำดับดังตาราง ต่อไปนี้

ตาราง 15 อธิบายท่ารำไห้วครู

จังหวะ	ภาพท่ารำ	อธิบายท่ารำไห้วครู
ท่าเตรียม		ยืนตรงทั้งชายและหญิง
ท่าไห้วครู ท่าเตรียม		1. เสียงกลองครั้งที่ 1 นั่ง ลงในท่าเทพบุตรทั้งชาย และหญิง

ตาราง 15 (ต่อ)

จังหวะ	ภาพท่าจำ	อธิบายท่าจำให้วีคดู
<p>ท่าให้วีคดู จังหวะที่ 1</p>		<p>2. เสียงกลองครั้งที่ 2 พนมมือไหว้ทั้งชายและ หญิง</p>
<p>ท่าให้วีคดู จังหวะที่ 2</p>		<p>3. โยกตัวไปทางซ้าย – ขวา และซ้าย ตามจังหวะเพลง จนครบ 3 ครั้ง</p>

ตาราง 15 (ต่อ)

จังหวะ	ภาพท่าจำ	อธิบายท่าจำให้วีคครู
<p>ท่าให้วีคครู จังหวะที่ 3</p>		<p>4. มือซ้ายจับตะแคงเข้า หาตัว มือขวาตั้งวงล่าง โน้มตัวไปด้านซ้าย</p>
<p>ท่าให้วีคครู จังหวะที่ 4</p>		<p>5. มือขวาจับตะแคงเข้า หาตัว มือซ้ายตั้งวงล่าง โน้มตัวไปด้านขวา</p>

ตาราง 15 (ต่อ)

จังหวะ	ภาพท่าจำ	อธิบายท่าจำให้วีคครู
<p>ท่าให้วีคครู จังหวะที่ 5</p>		<p>6. มือซ้ายจับตะแคงเข้า หาตัว มือขวาตั้งวงล่าง โน้มตัวไปด้านซ้าย</p>
<p>ท่าให้วีคครู จังหวะที่ 6</p>		<p>7. มือขวาจับตะแคงเข้า หาตัว มือซ้ายตั้งวงล่าง โน้มตัวไปด้านขวา</p>

ตาราง 15 (ต่อ)

จังหวะ	ภาพท่าจำ	อธิบายท่าจำให้วีคครู
<p>ท่าให้วีคครู จังหวะที่ 7</p>		<p>8. มือขวาจับขั้วนี้ไว้แน่น เหยียดยาว มือซ้ายตั้งวง ล่าง แล้วโน้มตัวไปทางซ้าย</p>
<p>ท่าให้วีคครู จังหวะที่ 8</p>		<p>9. สะบัดจับขวาเป็น ฝ่ามือแบ มือซ้ายจับ ตะแคงเข้าหาตัวเอง แล้ว โน้มตัวไปทางขวา</p>

ตาราง 15 (ต่อ)

จังหวะ	ภาพท่าจำ	อธิบายท่าจำให้ครู
<p>ท่าให้วีครู จังหวะที่ 1</p>		<p>10. มือซ้ายจับตะแคง เข้าหาตัว มือขวาตั้งวงล่าง โน้มตัวไปด้านซ้าย</p>
<p>ท่าให้วีครู จังหวะที่ 1 – 7</p>		<p>11. มือซ้ายจับขัดนิ้ว แขนเหยียดยาว มือขวาตั้ง วงล่าง แล้วโน้มตัวไป ทางขวา</p>

ตาราง 15 (ต่อ)

จังหวะ	ภาพท่าจำ	อธิบายท่าจำให้วีคครู
<p>ท่าให้วีคครู จังหวะที่ 8</p>		<p>12. สบัดจีบซ้ายเป็นฝา มือแบ่มือขวาจีบตะแคงเข้า หาตัวเอง แล้วโน้มตัวไป ทางซ้าย</p>
<p>ท่าให้วีคครู จังหวะที่ 1</p>		<p>13. มือขวาจีบตะแคง เข้าหาตัว มือซ้ายตั้งวงล่าง โน้มตัวไปด้านซ้าย</p>

ตาราง 15 (ต่อ)

จังหวะ	ภาพท่าจำ	อธิบายท่าจำให้วีคครู
<p>ท่าให้วีคครู จังหวะที่ 2-3</p>		<p>14. มือขวาจับขั้วนี้ แขนเหยียดยาว มือซ้ายตั้ง วงล่าง แล้วโน้มตัวไป ทางซ้าย</p>
<p>ท่าให้วีคครู จังหวะที่ 4</p>		<p>15. มือขวาตั้งวงล่าง มือ ซ้ายจับตะแคงเข้าหาตัวเอง ระดับชายพกโน้มตัวไป ข้างหน้า</p>

ตาราง 15 (ต่อ)

จังหวะ	ภาพท่ารำ	อธิบายท่ารำไหว้ครู
จังหวะ ท่าไหว้ครู จังหวะที่ 1	ภาพท่ารำ 	อธิบายท่ารำไหว้ครู 16. มือซ้ายตั้งวงล่าง มือขวาจับตะแคงเข้าหา ตัวเองระดับชายพกโน้มตัว ไปข้างหน้า
ท่าไหว้ครู จังหวะที่ 2 – 7		17. สอดมือซ้ายผ่าน ใต้คาง (เขยคาง) ไป ด้านหลัง

ตาราง 15 (ต่อ)

จังหวะ	ภาพท่ารำ	อธิบายท่ารำให้วีคครู
<p>ท่าให้วีคครู จังหวะที่ 8</p>		<p>18. มือซ้ายจับเข้าหาตัวเอง มือขวาตั้งระดับหน้า แล้วหันหน้ามองมือที่จับ</p>
<p>ท่าให้วีคครู จังหวะที่ 1-4</p>		<p>19. ตั้งมือที่จับลงมาจับเข้าหาตัวเอง มือขวาตั้งระดับหน้า แล้วหันหน้ามองมือที่ตั้งวง</p>

ตาราง 15 (ต่อ)

จังหวะ	ภาพท่าจำ	อธิบายท่าจำให้วีคครู
<p>ท่าให้วีคครู จังหวะที่ 5 – 7</p>		<p>20. สอดมือขวาผ่าน ใต้คาง (เขยคาง) ไป ด้านหลัง</p>
<p>ท่าให้วีคครู จังหวะที่ 8</p>		<p>21. มือขวาจับเข้าหา ตัวเอง มือซ้ายตั้งระดับ หน้า แล้วหันหน้ามองมือ ที่จับ</p>

ตาราง 15 (ต่อ)

จังหวะ	ภาพท่าจำ	อธิบายท่าจำให้วีคครู
<p>ท่าให้วีคครู จังหวะที่ 1 – 4</p>		<p>22. สอดมือซ้าย ผ่าน ใต้คาง (เขยคาง) ไป ด้านหลัง เตรียมตัวลุกขึ้น</p>
<p>ท่าให้วีคครู จังหวะที่ 5 – 8</p>		<p>23. สอดมือซ้ายผ่านใต้ คาง(เขยคาง)ไปด้านหลัง มือขวาจับคว่ำระดับหน้า ค้อยๆลุกขึ้น</p>

ตาราง 15 (ต่อ)

จังหวะ	ภาพท่ารำ	อธิบายท่ารำให้รำครู
ท่าให้รำครู จังหวะที่ 1 – 4		24. สอดมือขวาผ่าน ใต้คาง (เขยคาง) ไป ด้านหลัง
ท่าให้รำครู จังหวะที่ 5 – 8		25. มือขวาจับเข้าหา ตัวเอง มือซ้ายตั้งระดับ หน้า แล้วหันหน้ามองมือ ที่จับ ถ่ายน้ำหนักตัวไปที่ ขาขวา

3. จังหวะกัจปกา

เป็นจังหวะร่ารอบสาก ในการประดิษฐ์ท่ารำจังหวะนี้ศิลปิน กลุ่มผลัดใบได้ประดิษฐ์ขึ้นเป็นกรณีเฉพาะ โดยเป็นแนวคิดว่า การประกอบกิจใดต้องรำลึกถึง คุณบิดามารดา ครูบาอาจารย์ เป็นสำคัญ จึงได้ประดิษฐ์ท่ากัจปกา ตามชื่อเพลงที่แปลว่า เด็ดดอกไม้ (ภักควินทร์ จันทรทอง. 2547: 115) โดยแบ่งท่ารำ ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 16 อธิบายท่าจังหวะกัจปก

จังหวะ	ภาพท่ารำ	อธิบายท่ารำให้วีคดู
ท่าเชื่อม		<p>มือทั้งสองจับขั้วนิ้ว ย่อเข้า ขวาเพื่อเป็นการตั้งรับ น้ำหนักตัว เท้าซ้ายจรดข้าง เท้าขวาตรงด้านหน้า ยุบ- ยียด</p>
กัจปก จังหวะที่ 1		<p>1. ก้าวเท้าซ้ายไป ข้างหน้า มือทั้งสองกราย จับไปตั้งวง มือขวาสูงกว่า มือซ้ายเล็กน้อย(คล้ายท่า บังสุริยา) ศีรษะเอียงซ้าย เบี่ยงตัว ไปทางขวา ยุบ-ยียด</p>
กัจปก จังหวะที่ 2		<p>2. ลากเท้าขวามาชิดเท้า ซ้ายแล้วก้าวเท้าขวาไขว้ หน้า ลดวงซ้ายมาอยู่ระดับ หน้า มือขวาเป็นจับตะแคง เข้าหาลำตัว (รวมมือ) ศีรษะเอียงขวา เบี่ยงตัวไป ทางด้านซ้าย</p>

ตาราง 16 (ต่อ)

จังหวะ	ภาพท่ารำ	อธิบายท่ารำให้วีคดู
กัจปกกา จังหวะที่ 3		3. ลากเท้าซ้ายมาชิดเท้าขวาแล้วก้าวเท้าซ้ายไขว้หน้า ม้วนมือขวาปล่อยเป็นวงสูง มือซ้ายม้วนจับส่งหลัง เอียงศีรษะซ้าย สายตามองไปดูมือสูง เบี่ยงตัวไปด้านขวา
กัจปกกา จังหวะที่ 4		4. ลากเท้าขวามาชิดเท้าซ้ายแล้วก้าวเท้าขวาไขว้หน้า มือทั้งสองกรายจับไปตั้งวง มือขวาสูงกว่ามือซ้ายเล็กน้อย (คล้ายท่า บังสุริยา) ศีรษะเอียงซ้าย เบี่ยงตัวไปทางขวา ยุบ-ยียด

ตาราง 16 (ต่อ)

จังหวัด	ภาพท่ารำ	อธิบายท่ารำให้วัดู
กัจปกกา จังหวัดที่ 5		5. ลากเท้าซ้ายมาชิด เท้าขวาแล้วก้าวเท้าซ้าย ไชว์หน้า ลดวงขวามาอยู่ ระดับหน้า มือซ้ายเป็นจีบ ตะแคงเข้าหาลำตัว(รวม มือ) ศีรษะเอียงซ้าย เบี่ยง ตัวไปทางด้านขวา
กัจปกกา จังหวัดที่ 6		6. ลากเท้าขวามาชิด เท้าซ้ายแล้วก้าวเท้าขวา ไชว์หน้า ม้วนมือซ้ายปล่อย เป็นวงสูง มือขวาม้วนจีบ ส่งหลัง เอียงศีรษะทางขวา สายตามองไปคู่มือสูง เบี่ยงตัวไปด้านซ้าย ปฏิบัติ ตามข้อ 1 – 6 ต่อเนื่องจน จบเพลง

การรำเข้าสาก

การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร แบ่งลักษณะการแสดงออกในเชิงนาฏศิลป์เป็นท่าเข้าสาก ท่ารำเข้าสาก และท่ารำรอบสาก ส่วนนี้จะกล่าวถึงการรำเข้าสากคือ การรำออกจากวงเพื่อไปเข้าสากในจังหวัดต่างๆ ซึ่งมีจังหวัดที่เข้าสากเพียง 4 จังหวัด คือ จังหวัดกัจปกกา จังหวัดจิงมุย จังหวัดมลบโดง และจังหวัดจิงปรี (เร็ว) ลำดับท่ารำเข้าสาก ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 17 อธิบายท่าเข้าสากในจังหวัดจันทบุรี

จังหวัด	ภาพท่าจำ	อธิบายท่าจำให้วีคดู
เตรียม เข้าสาก		<p>ย่อเข่าขวา ลงรับน้ำหนักตัว เท้าซ้ายวางเหลื่อมเท้าขวา ข้างหน้า เอียงศีรษะ ด้านขวา มือขวาตั้งวง มือ ซ้ายจับขัดนิ้ว เข้าหาตัวเอง</p>
จำเข้า สาก จันทบุรี จังหวัดที่ 1		<p>1. ก้าวเท้าซ้ายเข้าไป ในสาก มือซ้ายตั้งวง มือ ขวาจับขัดนิ้วปรกหน้า เอียงศีรษะทางซ้าย</p>

ตาราง 17 (ต่อ)

จังหวะ	ภาพท่ารำ	อธิบายท่ารำให้วัดครู
จังหวะ รำเข้า สาก กัจปกาก จังหวะที่ 2	ภาพท่ารำ 	อธิบายท่ารำให้วัดครู 2. วางเท้าขวาในสาก มือซ้ายตั้งวง มือขวาจับขัด นิ้วเข้าหาตัวเอง
รำเข้า สาก กัจปกาก จังหวะที่ 3		3. ก้าวเท้าซ้ายออกจาก สาก มือขวาดั้งวง มือซ้าย จับขัดนิ้วปรกหน้า เเฉียงศีรษะทางขวา

ตาราง 17 (ต่อ)

จังหวะ	ภาพท่ารำ	อธิบายท่ารำให้วีคดู
รำเข้า สาก กัจปกาศ จังหวะที่ 4		4. วางเท้าขวาหลัง (นอกสาก)มือขวาตั้งวง มือ ซ้ายจับขั้วนิ้วเข้าหาตัวเอง

การก้าวเท้าเข้าสากในจังหวะกัจปกาศ

จังหวะที่ 1 เตรียมเข้าสาก

จังหวะที่ 2 ก้าวเท้าซ้ายเข้าสาก

จังหวะที่ 3 ก้าวเท้าขวาเดินในสาก

จังหวะที่ 3 – 4 ออกจากสากด้วยเท้าซ้าย

4. จังหวะจึงมุย (ขาเดียว)

เป็นการรำรอบสากจังหวะที่ 4 ในการแสดงพื้นบ้านเรื่อมอันธ โดยรำต่อจากการรำรอบสากท่ากัจปกก มีท่ารำตามลำดับดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 18 อธิบายท่าจังหวะจิ้งมูย(ชาเดียว)

จังหวะ	ภาพท่ารำ	อธิบายท่ารำให้วัดครู
จังหวะ จิ้งมูย จังหวะที่ 1		อธิบายท่ารำให้วัดครู 1. หมึง ก้าวเท้าซ้าย ลากเท้าขวามาชิดกับเท้า ซ้าย มือซ้ายจับขัดนิ้วปรก หน้า มือขวาจับขัดนิ้ว ตะแคงเข้าหาตัวระดับ ข้อศอกซ้าย ยุบเข้า ศีรษะ เอียงขวา ส่วนชาย ปฏิบัติ ในท่าตรงกันข้ามกับหมึง
จิ้งมูย จังหวะที่ 2		2. หมึง ก้าวเท้าขวา ลากเท้าซ้ายมาชิดกับเท้า ขวา มือขวาจับขัดนิ้วปรก หน้า มือซ้ายจับขัดนิ้ว ตะแคงเข้าหาตัวระดับ ข้อศอกขวา ยุบเข้า ศีรษะ เอียงทางด้านซ้าย ส่วนชาย ปฏิบัติในท่าตรงกันข้ามกับ หมึง

ตาราง 18 (ต่อ)

จังหวะ	ภาพท่าจำ	อธิบายท่าจำให้วีคดู
<p>จิ่งมูย</p> <p>จังหวะที่</p> <p>3</p>		<p>3. หญิง มือขวาตั้งวงสูง มือซ้ายวาดจีบเป็นวง แล้วส่งหลัง ก้าวเท้าซ้าย เอียงศีรษะทางขวา ส่วนชาย ปฏิบัติในท่าตรงกันข้ามกับหญิง</p>
<p>จิ่งมูย</p> <p>จังหวะที่</p> <p>4</p>		<p>4. หญิง มือขวาตั้งวงสูง มือซ้ายจีบขัดนิ้วหงายที่ชายพก ลากเท้าขวาขึ้นมาวางแล้วลากเท้าซ้ายมาชิดกับเท้าขวา เอียงศีรษะขวา ส่วนชาย ปฏิบัติในท่าตรงกันข้ามกับหญิง</p>

ตาราง 18 (ต่อ)

จังหวะ	ภาพท่าจำ	อธิบายท่าจำให้วีคดู
จังหวะ จังหวะที่ 5-6		5. ลากเท้าซ้ายถอยหลัง แล้วชักเท้าขวามาจรดเท้าซ้าย เปลี่ยนมือซ้ายตั้งวงสูง มือขวาจับขัดนิ้วระดับชายพก ส่วนชาย ปฏิบัติในท่าตรงกันข้ามกับหญิง
จังหวะ จังหวะที่ 1		6. หญิง ก้าวเท้าขวา ลากเท้าซ้ายมาชิดกับเท้าขวา มือขวาจับขัดนิ้วปรกหน้า มือซ้ายจับขัดนิ้วตะแคงระดับข้อศอกขวา ยุบเข่า ศีรษะเอียงซ้าย ส่วนชาย ปฏิบัติในท่าตรงกันข้ามกับหญิง

ตาราง 18 (ต่อ)

จังหวะ	ภาพท่ารำ	อธิบายท่ารำให้วีคดู
<p>จึ่งมูย จึ่งหะที่ 2</p>		<p>7. หญิง ก้าวเท้าซ้าย ลากเท้าขวามาชิดกับเท้า ซ้าย มือซ้ายจับขัดนิ้วปก หน้า มือขวาจับขัดนิ้ว ตะแคงระดับข้อศอกซ้าย ยุบเข้า ศีรษะเอียงขวา ส่วนชาย ปฏิบัติในท่า ตรงกันข้ามกับหญิง</p>
<p>จึ่งมูย จึ่งหะที่ 3</p>		<p>8. หญิง มือขวาตั้งวงสูง มือซ้ายวาดจับเป็นวง แล้ว ส่งหลัง ก้าวเท้าซ้าย เอียง ศีรษะทางขวา ส่วนชาย ปฏิบัติในท่าตรงกันข้ามกับ หญิง</p>

ตาราง 18 (ต่อ)

จังหวัด	ภาพท่ารำ	อธิบายท่ารำให้วัดครู
จังหวัด จันทบุรี 4		9. ก้าวเท้าซ้าย แล้วลาก เท้าขวามาจรดเท้าซ้าย มือ ซ้ายตั้งวงสูง อยู่ระดับหน้า มือขวาเป็นจีบขัดนิ้วระดับ ชายพก เอียงศีรษะขวา ส่วนชาย ปฏิบัติในท่า ตรงกันข้ามกับหญิง
จังหวัด จันทบุรี ที่ 5-6		10. ถ่ายน้ำหนักตัวไปที่ เท้าขวาแล้วชักเท้าซ้ายมา จรดเท้าขวา เปลี่ยนมือขวา ตั้งวงสูง มือซ้ายจีบขัดนิ้ว ระดับชายพก เอียงศีรษะ ซ้าย ส่วนชาย ปฏิบัติในท่า ตรงกันข้ามกับหญิง

ตาราง 19 อธิบายท่าเข้าสากในจังหวัดจันทบุรี (ชาเดียว)

จังหวัด	ภาพท่ารำ	อธิบายท่ารำให้วัดครู
จังหวัด รำเข้า สาก เพลง จันทบุรี จังหวัดที่ 1		<p>อธิบายท่ารำให้วัดครู</p> <p>1. ก้าวเท้าขวาเข้าใน สาก ส่วนมือเป็นจีบขัดนิ้ว ส่งหลังทั้งสองมือ เอียง ศีรษะด้านซ้าย</p>
รำเข้า สาก เพลง จันทบุรี จังหวัดที่ 2		<p>2. ก้าวเท้าซ้ายข้ามสาก จากนั้นยกเท้าขวาขึ้นข้าง หลังส่วนมือเป็นจีบขัดนิ้ว ส่งหลังทั้งสองมือเอียง ศีรษะด้านซ้าย</p>

ตาราง 19 (ต่อ)

จังหวะ	ภาพท่าจำ	อธิบายท่าจำให้วีคดู
จำเข้า สาก เพลง จังหวะที่ จังหวะที่ 3		3. วางหลังเท้าขวาส่วน มือเป็นจับขัดนิ้วส่งหลังทั้ง สองมือ เอียงศีรษะ ด้านซ้าย
จำเข้า สาก เพลงจังหวะ ย จังหวะที่ 4		4. ยกเท้าซ้ายข้ามสาก จากนั้น ยกเท้าขวาขึ้น ข้างหน้า เปลี่ยนมือเป็นท่า พรหมสี่หน้า

การก้าวเท้าเข้าสากในจังหวะฉิ่งมูย

จังหวะที่ 1 ก้าวเท้าขวาเข้าในสาก

จังหวะที่ 2 ก้าวเท้าซ้ายข้ามสาก จากนั้นยกเท้าขวาขึ้นข้างหลัง

จังหวะที่ 3 วางหลังเท้าขวา

จังหวะที่ 4 ยกเท้าซ้ายข้ามสาก จากนั้นยกเท้าขวาขึ้นข้างหน้า

5. จังหวะมลปโดง

การรำรอบสากในจังหวะมลปโดงนี้ เป็นจังหวะที่ย่อเข้ามากที่สุดเท่าที่จะย่อได้ และเมื่อก้าวไขว้หน้าแล้วจะโน้มตัวไปข้างหน้าในจังหวะแรก พอจังหวะที่ 2 จะคืนตัวและเบี่ยงหน้ามองมือที่อยู่หลัง การรำในลักษณะดังกล่าวเรียกว่า เรือมจ๊ะฮ์เจี๊ย (รำด้านลม) จ๊ะฮ์เจี๊ย ในภาษาเขมรแปลว่าดี้อรับหรือต่อต้าน เป็นการแสดงด้านอกกับกิริยาเมื่อไม่พอใจสิ่งใด เมื่อมาใช้ความหมายในการรำ จึงหมายถึง การรำด้านลมหรือฝืนแรงโน้มถ่วงของโลก (ภักควินทร์ จันทรทอง. 2547:119) ทำรำรอบสากมลปโดงเป็นจังหวะซ้ำแบ่งเป็น 8 จังหวะ ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 20 อธิบายท่าจังหวะมลปโดง

จังหวะ	ภาพท่ารำ	อธิบายท่ารำให้ชัด
จังหวะที่ 1-2 เป็นท่าเชื่อมโดยใช้ท่าแขกเต้าเข้ารั้ง		1. ชาย จีบขัดนิ้วรวมมือที่ชายพก ย่อเข้า ถ่ายน้ำหนักตัวไปที่เท้าซ้าย หญิง จีบขัดนิ้วรวมมือที่ชายพก ย่อเข้า ถ่ายน้ำหนักตัวไปที่เท้าขวา
มลปโดงจังหวะที่ 3		2. ชาย ก้าวไขว้เท้าขวาโน้มตัวไปด้านซ้ายแต่น้ำหนักตัวอยู่เท้าขวา มือซ้ายวาดเป็นวงหน้าสูง มือขวาวาดเป็นจีบส่งหลัง ส่วนหญิงปฏิบัติตรงข้ามกับชาย

ตาราง 20 (ต่อ)

จังหวะ	ภาพท่ารำ	อธิบายท่ารำให้วีคดู
<p>มลปโดง จังหวะที่ 1-3</p>		<p>3. ชาย ค่อยๆ สววจีบ ตะแคงข้างลำตัวมือขวา ตามจังหวะเพลงที่ 1-3 หญิง ค่อยๆ สววจีบตะแคง ข้างลำตัวมือซ้าย ตาม จังหวะเพลงที่ 1-3</p>
<p>มลปโดง จังหวะที่ 4-5</p>		<p>4. ชาย ค่อยๆ สววจีบ ตะแคงข้างลำตัวมือขวา ตามจังหวะเพลง ที่ 4-5 แล้วปล่อยจีบหญิงค่อยๆ สววจีบตะแคงข้างลำตัวมือ ซ้าย ตามจังหวะเพลง ที่ 4- 5 แล้วปล่อยจีบ</p>

ตาราง 20 (ต่อ)

จังหวะ	ภาพท่าจำ	อธิบายท่าจำให้วีคดู
มลบโดง จังหวะที่ 1		5. ชาย จีบชัตนี้้วรวม มือที่ชายพก ย่อเข้า ถ่าย น้ำหนักตัวไปที่เท้าขวา จังหวะที่ 6 หญิง จีบชัตนี้้ว รวมมือที่ชายพก ย่อเข้า ถ่ายน้ำหนักตัวไปที่เท้าซ้าย จังหวะที่ 6
มลบโดง จังหวะที่ 2		6. ชาย ก้าวไขว้เท้าซ้าย โนมตัวไปด้านขวาแต่ น้ำหนักตัวอยู่เท้าซ้าย มือ ขวาวาดเป็นวงหน้าสูง มือ ซ้ายวาดเป็นจีบส่งหลัง ส่วนหญิงปฏิบัติตรงข้าม กับชาย

ตาราง 20 (ต่อ)

จังหวะ	ภาพท่าจำ	อธิบายท่าจำให้วีคดู
มลปโดง จังหวะที่ 3		7. ชาย ค่อยๆสาวจีบ ตะแคงข้างลำตัวมือขวา ตามจังหวะเพลงที่ 1 – 3 หญิงค่อยๆสาวจีบตะแคง ข้างลำตัวมือซ้าย ตาม จังหวะเพลงที่ 1 – 3
มลปโดง จังหวะที่ 4 – 5		8. ชาย ค่อยๆสาวจีบ ตะแคงข้างลำตัวมือขวา ตามจังหวะเพลงที่ 4-5 แล้วปล่อยจีบ หญิงค่อยๆ สาวจีบตะแคงข้างลำตัวมือ ซ้าย ตามจังหวะเพลงที่ 4- 5 แล้วปล่อยจีบ

ตาราง 20 (ต่อ)

จังหวัด	ภาพท่าจำ	อธิบายท่าจำให้วัดครู
มลบโดง จังหวัดที่ 1		9. ชาย จีบขัดนิ้วรวมมือ ที่ชายพก ย่อเข้า ถ่าย น้ำหนักตัวไปที่เท้าซ้าย หญิง จีบขัดนิ้วรวมมือที่ ชายพก ย่อเข้า ถ่าย น้ำหนักตัวไปที่เท้าขวา
มลบโดง จังหวัดที่ 2		10. ชาย ก้าวไขว้เท้า ขวาโน้มตัวไปด้านซ้ายแต่ น้ำหนักตัวอยู่เท้าขวา มือ ซ้ายวาดเป็นวงหน้าสูง มือ ขวาวาดเป็นจีบส่งหลัง ส่วนหญิงปฏิบัติตรงข้าม กับชาย

ตาราง 21 อธิบายท่าเข้าสากจังหวัดมลปโดง

จังหวัด	ภาพท่ารำ	อธิบายท่ารำให้วีคดู
รำเข้า สาก เพลง มลปโดง จังหวัดที่ 1		1. ชาย ก้าวเท้าซ้ายเข้า สาก มือซ้ายจับคว่ำ มือ ขวาแบข้างๆลำตัว ส่วน หูยิงปฏิบัติเหมือนชาย แต่ จะถอยเท้าซ้ายอยู่นอกสาก
รำเข้า สาก เพลง มลปโดง จังหวัดที่ 2		2. ชาย ก้าวเท้าขวาเข้า สาก มือขวาจับคว่ำ มือ ซ้ายแบข้างๆลำตัว ส่วน หูยิงปฏิบัติเหมือนชาย แต่ จะถอยเท้าขวาอยู่นอกสาก
รำเข้า สาก เพลง มลปโดง จังหวัดที่ 3		3. ชาย ก้าวเท้าซ้ายเข้า สาก มือซ้ายจับคว่ำ มือ ขวาแบข้างๆลำตัว ส่วน หูยิงปฏิบัติเหมือนชาย แต่ จะถอยเท้าซ้ายอยู่นอกสาก

ตาราง 21 (ต่อ)

จังหวะ	ภาพท่าจำ	อธิบายท่าจำให้วีคดู
จำเข้า สาก เพลง มลปโดง จังหวะที่ 4		4. ชาย ก้าวเท้าขวาเข้า สาก มือขวาจับคว่ำ มือ ซ้ายแบข้างๆลำตัว ส่วน หุญงปฏิบัติเหมือนชาย แต่ จะถอยเท้าขวาอยู่นอกสาก
จำเข้า สาก เพลง มลปโดง จังหวะที่ 5		5. ชาย ก้าวเท้าซ้ายออก จากสาก มือขวาจับคว่ำ มือซ้ายข้างๆลำตัว ส่วน หุญงปฏิบัติเหมือนชาย แต่ จะวางเท้าขวาอยู่นอกสาก
จำเข้า สาก เพลง มลปโดง จังหวะที่ 6-7-8		6. ชาย ยื่นเหลื่อมเท้า ซ้ายย่อตัวลงมือซ้ายจับ คว่ำ มือขวาแบข้างๆลำตัว ยื่นประเท้าอยู่กับที่ 3 จังหวะ ส่วนหุญงปฏิบัติ เหมือนชาย

ตาราง 21 (ต่อ)

จังหวะ	ภาพท่าจำ	อธิบายท่าจำให้วีคดู
จำเข้า สาก เพลง มลปโดง จังหวะที่ 1		7. หมึงก้าวเท้าซ้ายเข้า สาก มือซ้ายจับคว่ำ มือ ขวาแบข้างๆลำตัว ส่วน ชายปฏิบัติเหมือนหมึง แต่ จะถอยเท้าซ้ายอยู่นอกสาก
จำเข้า สาก เพลง มลปโดง จังหวะที่ 2		8. หมึง ก้าวเท้าขวาเข้า สาก มือขวาจับคว่ำ มือ ซ้ายแบข้างๆลำตัว ส่วน ชายปฏิบัติเหมือนหมึง แต่ จะถอยเท้าขวาอยู่นอกสาก
จำเข้า สาก เพลง มลปโดง จังหวะที่ 3		9. หมึงก้าวเท้าซ้าย เข้าสาก มือซ้ายจับคว่ำ มือ ขวาแบข้างๆลำตัว ส่วน ชายปฏิบัติเหมือนหมึง แต่ จะถอยเท้าซ้ายอยู่นอกสาก

ตาราง 21 (ต่อ)

จังหวะ	ภาพท่ารำ	อธิบายท่ารำให้วีครู
จำเข้า สาก เพลง มลบบโดง จังหวะที่ 4		10. หญิง ก้าวเท้าขวา เข้าสาก มือขวาจับศอกว่า มือ ซ้ายแบข้างๆลำตัว ส่วน ชายปฏิบัติเหมือนหญิง แต่ จะถอยเท้าขวาอยู่นอกสาก
จำเข้า สาก เพลง มลบบโดง จังหวะที่ 5		11. หญิงก้าวเท้าซ้าย ออกจากสาก มือขวาจับ ศอกว่า มือซ้ายข้างๆลำตัว ส่วนชายปฏิบัติเหมือน หญิง แต่จะวางเท้าขวาอยู่ นอกสาก
จำเข้า สาก เพลง มลบบโดง จังหวะที่ 6-7-8		12. หญิง ยืนเหลื่อม เท้าซ้ายย่อตัวลงมือซ้ายจับ ศอกว่า มือขวาแบข้างๆลำตัว ยืนประเท้าอยู่กับที่ 3 จังหวะ ส่วนชายปฏิบัติ เหมือนหญิง

การก้าวเท้ารำเข้าสู่สากในจังหวัดมลปโดง

การก้าวเท้าจังหวะที่ 1 ท่ามลปโดง

การก้าวเท้าจังหวะที่ 2 ท่ามลปโดง

การก้าวเท้าจังหวะที่ 3 ท่วมลปโดง

การก้าวเท้าจังหวะที่ 4 ท่วมลปโดง

การก้าวเท้าจังหวะที่ 5 ท่วมลปโดง

การก้าวเท้าจังหวะที่ 6 ท่วมลปโดง

การก้าวเท้าจังหวะที่ 7 ท่ามลบโดง

การก้าวเท้าจังหวะที่ 8 ท่ามลบโดง

การก้าวเท้าจังหวะที่ 9 ท่ามลปโดง

การก้าวเท้าจังหวะที่ 10 ท่ามลปโดง

การก้าวเท้าจังหวะที่ 11 ท่ามลปโดง

การก้าวเท้าจังหวะที่ 12 ท่ามลปโดง

6. จังหวะจิ้งปี่ร (เร็ว)

การรำรอบสากในจังหวะจิ้งปี่ร (เร็ว) เป็นจังหวะที่ทุกคนชื่นชอบ เนื่องจากสามารถแสดง กิริยาอัศจรรย์สายสะโพกได้อย่างเต็มที่ จิ้งดูเป็นท่าทางทะเล่ิ่งตั้งตั้ง การบรรเลงเพลงนี้จะค่อนข้างเร็ว ลีลาท่ารำ และการก้าวเท้าจึงต้องมีความสัมพันธ์กับจังหวะกลองและจังหวะกระทบสากมีท่ารำดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 22 อธิบายท่าเข้าสากจังหวะจิ้งปี่ร (เร็ว)

จังหวะ	ภาพท่ารำ	อธิบายท่ารำให้ว้ครู
จิ้งปี่ร (เร็ว) ท่ารำที่ 1		1. ถอนเท้าขวา ยก เท้าซ้ายเล็กน้อยแล้ววางลง ทันที มือซ้ายตั้งวงสูงโน้ม ตัวไปข้างหน้า มือขวาจับ หงายที่ชายพก หญิง ปฏิบัติเช่นเดียวกับ ชาย
จิ้งปี่ร (เร็ว) ท่ารำที่ 2		2. ถอนเท้าซ้าย ยก เท้าขวาเล็กน้อยแล้ววางลง ทันที มือขวาตั้งวงสูงโน้ม ตัวไปข้างหน้า มือซ้ายจับ หงายที่ชายพก หญิง ปฏิบัติเช่นเดียวกับ ชาย ปฏิบัติท่ารำท่าที่ 1-2 ไปเรื่อยๆจนกว่าผู้แสดงท่า พลิกเพลงจะรำออกไปถึง สาก แล้วจิ้งนั่งลง

ตาราง 22 (ต่อ)

จังหวะ	ภาพท่าจำ	อธิบายท่าจำให้วีคดู
จำเข้า สาก เพลง จังหวะปี่ (เร็ว) ท่าเตรียม		3. มือซ้ายตั้งวงบน มือขวา จับขั้วนิ้วตะแคงเข้าหาตัว ยืนให้เท้าขวารับน้ำหนักตัว เท้าซ้ายวางหน้าเท้าขวา เอียงศีรษะด้านซ้าย
จำเข้า สาก เพลง จังหวะปี่ (เร็ว) จังหวะที่ 1		4. มือซ้ายตั้งวงบน มือ ขวาจับขั้วนิ้วตะแคงเข้าหา ตัวก้าวเท้าซ้ายเข้าไปใน สาก เอียงศีรษะทาง ด้านซ้าย
จำเข้า สาก เพลง จังหวะปี่ (เร็ว) จังหวะที่ 2		5. มือซ้ายตั้งวงบน มือ ขวาจับขั้วนิ้วตะแคงเข้าหา ตัว ยกเท้าซ้ายเข้ามาวาง ในสากอย่างรวดเร็วเอียง ศีรษะทางด้านขวา

ตาราง 22 (ต่อ)

จังหวะ	ภาพท่าจำ	อธิบายท่าจำให้วีคดู
จำเข้า สาก เพลง จังหวะปี่ (เร็ว) จังหวะที่ 3		6. เปลี่ยนมือเป็นท่า สอดสร้อยมาลา ส่วนเท้า ให้รีบก้าวเท้าซ้ายออกจาก สากทันที
จำเข้า สาก เพลง จังหวะปี่ (เร็ว) จังหวะที่ 4		7. มือขวาตั้งวง มือซ้าย จับขั้วนิ้วตะแคงเข้าหา ตัวเองระดับชายพก ยกเท้า ขวาออกจากสาก เอียง ศีรษะทางด้านขวา
จำเข้า สาก เพลง จังหวะปี่ (เร็ว) จังหวะที่ 5		8. มือขวาตั้งวงบน มือ ซ้ายจับขั้วนิ้วตะแคงเข้าหา ตัวก้าวเท้าขวาเข้าไปใน สาก เอียงศีรษะทาง ด้านขวา

ตาราง 22 (ต่อ)

จังหวะ	ภาพท่ารำ	อธิบายท่ารำให้วัดครู
จังหวะ รำเข้า สาก เพลง จังหวะปี่ (เร็ว) จังหวะที่ 6	ภาพท่ารำ 	อธิบายท่ารำให้วัดครู 9. มือขวาตั้งวงล่าง มือ ซ้ายจับขั้วนิ้วตะแคงเข้าหา ตัว ยกเท้าซ้ายเข้ามาวาง ในสากอย่างรวดเร็ว เอียง ศีรษะทางด้านขวา
รำเข้า สาก เพลง จังหวะปี่ (เร็ว) จังหวะที่ 7		10. เปลี่ยนมือเป็นท่าสอด สร้อยมาลา ส่วนเท้าให้รีบ ก้าวเท้าขวาออกจากสาก ทันที
รำเข้า สาก เพลง จังหวะปี่ (เร็ว) จังหวะที่ 8		11. มือขวาตั้งวง มือซ้าย จับขั้วนิ้วตะแคงเข้าหา ตัวเองระดับชายพก ยกเท้าซ้ายออกจากสาก มาวางไว้ในลักษณะท่า เตรียม เอียงศีรษะทาง ด้านซ้าย

การก้าวเท้ารำเข้าสู่ฉากในจังหวะจิ้งปรี (เร็ว)

การก้าวเท้าจังหวะที่ 1 ท่าจิ้งปรี(เร็ว)

การก้าวเท้าจังหวะที่ 2 ท่าจิ้งปรี(เร็ว)

การก้าวเท้าจังหวะที่ 3 ทำจิ้งปือ(เร็ว)

การก้าวเท้าจังหวะที่ 4 ทำจิ้งปือ(เร็ว)

การก้าวเท้าจังหวะที่ 5 ท่าจิ้งปรี(เร็ว)

การก้าวเท้าจังหวะที่ 6 ท่าจิ้งปรี(เร็ว)

การก้าวเท้าจังหวะที่ 7 ทำจิ้งปรี(เร็ว)

การก้าวเท้าจังหวะที่ 8 ทำจิ้งปรี (เร็ว)

7. อธิบายลักษณะการจีบขั้วนิ้ว

จีบขั้วนิ้ว หมายถึง ลักษณะการจีบของการแสดงพื้นบ้านสุรินทร์ ที่เป็นการใช้นิ้วชี้หักลงชิดกับนิ้วหัวแม่มือ นิ้วที่เหลือกรีดออกเป็นรูปพัด หักข้อมือเข้าหาลำแขน ดังภาพประกอบต่อไปนี้

การจีบขั้วนิ้วคว่ำ

การจีบขั้วนิ้วหงาย

การจับขัดนิ้วส่งหลัง

การจับขัดนิ้วหงาย

ภาคผนวก ข

- หนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลในการวิจัย
- หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ

รับ
22 มิ.ย. 55

ที่ ศธ 0519.12/2856

โรงเรียนหนองไผ่ "สุรวิทยาคม"
 เลขรับที่: ๘๖
 วันที่: 29 / ๖ / ๕๕
 ๒๐๕๕ น

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๐ มิถุนายน 2555

กลุ่มบริหารวิชาการ
 กลุ่มบริหารงบประมาณ
 กลุ่มบริหารแผนปฏิบัติการ
 กลุ่มบริหารทั่วไป
 อื่นๆ

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองไผ่ "สุรวิทยาคม"

เนื่องด้วย นางสาวณัฐญาพร ดอกจันทร์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง เรือมอันเร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2" โดยมี อาจารย์ ดร.อิทธิพร วิจิตสถิตรัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอใช้สถานที่ และขออนุญาตทดลองสอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2/5 จำนวน 38 คน จำนวน 1 ห้องเรียน และมีเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลดังนี้ แบบทดสอบเรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร แบบสอบถามเรื่อง ความพึงพอใจของนักเรียน หลังจากใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร และแผนการสอน ในระหว่างเดือนมิถุนายน - กรกฎาคม 2555

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวณัฐญาพร ดอกจันทร์ ได้ทดลองสอน และเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

เรียน อธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ขอแสดงความนับถือ

- ด.ญ. ณัฐญาพร ดอกจันทร์ นิสิตปริญญาโท

๘๐๓๐๒๐๒/๑๐๑/๒๕๕๕ น.ศ. ณัฐญาพร ดอกจันทร์

๒๐ มิ.ย. ๕๕ (รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒน์กุล)

ร.น.๐๖/๑๐๑/๒๕๕๕ น.ศ. ณัฐญาพร ดอกจันทร์

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

- โทร. ๐๒๖๔๙-๕๐๖๔

เพื่อ น.ศ. ณัฐญาพร ดอกจันทร์

ณัฐญาพร ดอกจันทร์

นาง อ. ณัฐญาพร ดอกจันทร์ นิสิตปริญญาโท

๒๐ มิ.ย. ๕๕

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 085-660-6652

นาง อ. ณัฐญาพร ดอกจันทร์

ที่ ศธ 0519.12/3054

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๙ กรกฎาคม 2555

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์มุกดา มาลาวิทยา

เนื่องด้วย นางสาวณัฐภาพร ดอกจันทร์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง เรือมอญเร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2" โดยมี อาจารย์ ดร.อิทธิพร วิจิตสถิตรัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ประเมินสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านแบบประเพณีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับ ข้อสอบ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวณัฐภาพร ดอกจันทร์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวิมลกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัทพ์ 085-660-6652

ที่ ศธ 0519.12/3๑55

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑ กรกฎาคม 2555

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์อารีย์ จุ้ยเยี่ยม

เนื่องด้วย นางสาวณัฐญาพร ตอกจันทร์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง เรือมออันเร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2" โดยมี อาจารย์ ดร.อิทธิพร วิจิตรสถิตรัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบประเมินสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านแบบประเพณีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับข้อสอบ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวณัฐญาพร ตอกจันทร์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 085-660-6652

ที่ ศบ 0519.12/3๐56

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑ กรกฎาคม 2555

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์ทิพรศน์ พาพะมาก

เนื่องด้วย นางสาวณัฐพร ดอกจันทร์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง เรือมออันเร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2" โดยมี อาจารย์ ดร.อิทธิชัย วิจิตต์รัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในขณะนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ประเมินสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านแบบประเพณีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับ ข้อสอบ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวณัฐพร ดอกจันทร์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 085-660-6652

ที่ ศธ 0519.12/305 ๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุมนวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๙ กรกฎาคม 2555

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์เมธิณี ก่อแก้ว

เนื่องด้วย นางสาวณัฐญาพร ดอกจันทร์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง เรือมออันเร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2" โดยมี อาจารย์ ดร.อิทธิพัทธ์ วิจิตสถิตรัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ประเมินสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านแบบประเพณีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับ

ข้อสอบ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวณัฐญาพร ดอกจันทร์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 085-660-6652

ที่ ศธ 0519.12/305๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑ กรกฎาคม 2555

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์พัชนีพร ทอมเนียม

เนื่องด้วย นางสาวณัฐญาพร ดอกจันทร์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง "การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง เรือมอญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2" โดยมี อาจารย์ ดร.อิทธิพร วิจิตสถิรัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท ในทำนองนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ประเมินสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านแบบประเพณีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับ ข้อสอบ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวณัฐญาพร ดอกจันทร์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒน์กุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 085-660-6652

ภาคผนวก ค

- แบบประเมินสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
- แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับข้อสอบ
- แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน หลังจากใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร
- มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คำอธิบายรายวิชา และหน่วยการเรียนรู้
- แผนการจัดการเรียนรู้

แบบประเมินสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง:

แบบประเมินฉบับนี้เป็นแบบประเมินสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น โดยมีจุดประสงค์ให้ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญ ได้กรุณาพิจารณาความเหมาะสมและความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องการแสดงพื้นบ้านเรือมอันเรว่ามีความเหมาะสมและความสอดคล้องเพียงใด

โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

- 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
- 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
- 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
- 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	ตัวชี้วัด กำหนดตัวชี้วัดชัดเจน					
2	สอดคล้องกับเนื้อหา					
3	ระบุพฤติกรรมได้ชัดเจน					
4	เนื้อหา สอดคล้องกับตัวชี้วัด					
5	เนื้อหาเหมาะสมและสอดคล้องกับท้องถิ่น					
6	เนื้อเรื่องให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน					
7	ตรงตามเนื้อหาวิชา					
8	สาระการเรียนรู้เหมาะกับตัวชี้วัด					
9	สาระการเรียนรู้เหมาะกับวัยของผู้เรียน					
10	สาระของเรื่องมีประโยชน์ต่อผู้เรียน					
11	เรียบเรียงเนื้อหาได้ดี					
12	สำนวนภาษาเหมาะกับผู้เรียน					

แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับข้อสอบ

คำชี้แจง: ให้ท่านพิจารณาว่าข้อสอบต่อไปนี้สอดคล้องกับจุดประสงค์หรือไม่ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง +1, 0, -1 ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบสอดคล้องกับจุดประสงค์
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อสอบสอดคล้องกับจุดประสงค์
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์

เนื้อหา	จุดประสงค์	ข้อสอบ	ผลการพิจารณาความสอดคล้อง		
			+1	0	-1
1. ประวัติความเป็นมา และ	1. เล่าประวัติความเป็นมาของการแสดงพื้นบ้าน	1. เรือมอันเร มีชื่อเรียกอีกชื่อว่าอย่างไร			
ความสำคัญ	เรือมอันเรได้	ก. เรือมอ้ายย			
		ข. เรือมกะโน้บติงตอง			
		ค. ลูตอันเร			
		ง. ระเบ้ากะลา			
		2. เรือมอันเร เป็นการละเล่นของชนกลุ่มใด			
		ก. ชาวไทยเขมร			
		ข. ชาวไทยลาว			
		ค. ชาวส่วย			
		ง. ชาวกูย			
		3. เรือมแรกผู้ใดเป็นผู้ปรับปรุงทำรำเรือมอันเร			
		ก. นางผ่องศรี ทองหล่อ			
		ข. นางประนอม สีสุนทร			
		ค. นางแก่นจันทร์ นามวัฒน์			
		ง. นางวิบูลย์วรรณ จรรย์ยานนท์ และคณะ			

เนื้อหา	จุดประสงค์	ข้อสอบ	ผลการพิจารณา ความสอดคล้อง		
			+1	0	-1
1. ประวัติความเป็นมา และ ความสำคัญ	1. เล่าประวัติความเป็นมา ของการแสดงพื้นบ้าน เรือมอันเรได้	4. ในสมัยจอมพล ป.พิบูลสงคราม มีการฟื้นฟูการเล่นพื้นเมืองอะไร			
		ก. รำสาก			
		ข. รำโทน			
		ค. รำกลอง			
		ง. รำกรับ			
	2. บอกความสำคัญของการแสดงพื้นบ้านเรือมอันเรได้	5. การปรับปรุงทำรำเรือมอันเร ครั้งแรก เพื่ออะไร			
		ก. เพื่อรับเสด็จพระราชดำเนิน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว			
		ข. เพื่อจัดแสดงในงานช้าง จังหวัดสุรินทร์			
		ค. เพื่อพัฒนาให้เป็นแบบแผนขึ้น			
		ง. ถูกทุกข้อ			
2. รูปแบบการแสดง เครื่องแต่งกายโอกาส ที่ใช้ในการแสดง	1. อธิบายรูปแบบการ แสดงพื้นบ้านเรือมอันเรได้	6. การรำเดินเรียงหนึ่งมาเป็นท่า เดินออกในการแสดงเรือมอันเร นำมาจากท่ารำของการแสดงใด			
		ก. เรือมตรุษ			
		ข. เรือมอ้ายย			
		ค. เรือมมมัวต			
		ง. เรือมมงกิวลจองได			
		7. การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเรใช้ นักแสดงทั้งหมดกี่คน			
		ก. 10 คน			
		ข. 12 คน			
		ค. 15 คน			
		ง. ไม่จำกัดจำนวน			

เนื้อหา	จุดประสงค์	ข้อสอบ	ผลการพิจารณา ความสอดคล้อง		
			+1	0	-1
2. รูปแบบการแสดง เครื่องแต่งกายโอกาส ที่ใช้ในการแสดง	2. อธิบายรูปแบบเครื่อง แต่งกายของการแสดง พื้นบ้านเรือบมอันเร	8. การแต่งกายที่เป็นเอกลักษณ์ ของ เรือบมอันเร คืออะไร ก. การนุ่งผ้าผ้าโฮลจะต้องมีการ ต่อประโบล ข. นุ่งโจงกระเบนเป็นผ้าไหม ค. ห่มสไบเฉียงพาดไหล่ไปมัด รวมด้านข้าง ง. ฝ่ายชายจะสวมเสื้อคอกลม แขนสั้น			
3. ลักษณะท่ารำ	1. อธิบายความหมายของ ท่ารำการแสดงพื้นบ้าน เรือบมอันเรได้	9. ท่าจิ้งมูย หมายถึงอะไร ก. ขาเดียว ข. สองขา ค. ร่มมะพร้าว ง. ไหว้ครู 10. มลปโดง หมายถึงอะไร ก. ขาเดียว ข. สองขา ค. ร่มมะพร้าว ง. ไหว้ครู 11. กัจปกกา หมายถึงอะไร ก. ดอกจำปา ข. ดอกมะพร้าว ค. ดอกกันเกรา ง. เต็ดดอกไม้			

เนื้อหา	จุดประสงค์	ข้อสอบ	ผลการพิจารณา ความสอดคล้อง			
			+1	0	-1	
3. ลักษณะท่าจำ	1. อธิบายลักษณะท่าจำ การแสดงพื้นบ้านเรือบม อันเรได้	12. ลักษณะท่าจำมลปโดงคล้าย กับสิ่งใด				
		ก. การดำข้าว				
		ข. พระจันทร์ครึ่งเสี้ยว				
		ค. การเคลื่อนไหวของตักแตน				
			ง. ไบมะพร้าวกำลังโดนลมพัด เอนไปมา			
	13. การจำเข้าสู่สากที่ละสองขา ในช่วงที่จังหวะของสากแยกออก จากกัน เรียกว่าท่าอะไร	ก. ท่าจิ้งมูย				
		ข. ท่าจิ้งปรี				
		ค. ท่ากัจปก				
		ง. ท่าลปโดง				
	14. การแสดงพื้นบ้านเรือบมอันเรมี ท่าจำทั้งหมดกี่ท่า	ก. 3 ท่า				
		ข. 5 ท่า				
		ค. 7 ท่า				
ง. 9 ท่า						
3. ลักษณะท่าจำ	1. อธิบายลักษณะท่าจำ การแสดงพื้นบ้านเรือบม อันเรได้	15. การพ้อนรำคล้าย ๆ กับไบ มะพร้าวกำลังโดนลมพัดเอนไปมา คือท่าอะไร				
		ก. ท่าจิ้งมูย				
		ข. ท่าจิ้งปรี				
		ค. ท่ากัจปก				
		ง. ท่าลปโดง				

เนื้อหา	จุดประสงค์	ข้อสอบ	ผลการพิจารณา ความสอดคล้อง		
			+1	0	-1
		16. ลักษณะเด่นของการแสดง พื้นบ้านเรือบมอันเรคืออะไร			
		ก. การเข้าไปรำในสากที่กระทบ กัน			
		ข. เลียนแบบการเคลื่อนไหวของ ตุ๊กแตน			
		ค. เลียนแบบพิธีกรรมของ ชาวบ้าน			
		ง. พัฒนาการแสดงมาจากภาพ จำหลัก			
		17. การตั้งชื่อทำรำนั้นตั้งตาม ลักษณะของอะไร			
		ก. การกระทบสาก			
		ข. จังหวะดนตรี			
		ค. เนื้อเพลง			
		ง. การเข้าสาก			
3. ลักษณะทำรำ	1. อธิบายลักษณะทำรำ การแสดงพื้นบ้านเรือบม อันเรได้	18. ทำที่อันตรายและสนุกสนาน มากที่สุดคือทำอะไร			
		ก. ทำกัจปก			
		ข. ทำลปโดง			
		ค. ทำจิ้งปี่			
		ง. ทำพริกแพลงต่าง ๆ			

เนื้อหา	จุดประสงค์	ข้อสอบ	ผลการพิจารณา ความสอดคล้อง		
			+1	0	-1
		จงใช้ข้อความต่อไปนี้ตอบคำถาม ข้อ 19 – 20			
		1. ทำเดินออก			
		2. ทำจิ้งมูย			
		3. ทำกัจปกกา			
		4. ทำลปโดง			
		5. ทำไหว้ครู			
		6. ทำจิ้งปรี			
		7. ทำพริกแพลงต่างๆ			
		19. ทำพ็อนรำเรือมอันเรแต่เดิมมี ท่าอะไรบ้าง			
		ก. 3 2 7			
		ข. 2 4 6			
		ค. 1 2 3			
		ง. 2 3 4			
		20. จงเรียงลำดับท่ารำเรือมอันเร ตั้งแต่ท่าเริ่มต้นจนถึงท่าสุดท้าย			
		ก. 1 5 3 2 4 7 6			
		ข. 1 2 3 4 5 6 7			
		ค. 1 5 3 2 4 6 7			
		ง. 1 7 2 6 3 5 4			

แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร

คำชี้แจง: จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. เรือมอันเร มีชื่อเรียกอีกชื่ออย่างไร
 - ก. เรือมอ้าย
 - ข. เรือมกะโอบติงตอง
 - ค. ลูตอันเร
 - ง. ระเบ้ากะลา

2. เรือมอันเร เป็นการละเล่นของชนกลุ่มใด
 - ก. ชาวไทยเขมร
 - ข. ชาวไทยลาว
 - ค. ชาวส่วย
 - ง. ชาวกูย

3. ริมแรกผู้ใดเป็นผู้ปรับปรุงทำรำเรือมอันเร
 - ก. นางผ่องศรี ทองหล่อ
 - ข. นางประนอม สืบนุกการ
 - ค. นางแก่นจันทร์ นามวิวัฒน์
 - ง. นางวิบูลย์วรรณ จรรย์ยานนท์ และคณะ

4. ในสมัยจอมพล ป.พิบูลสงคราม มีการฟื้นฟูการละเล่นพื้นเมืองอะไร
 - ก. รำสาก
 - ข. รำโทน
 - ค. รำกลอง
 - ง. รำกรับ

5. การปรับปรุงท่าเรือมออันเรครั้งแรก เพื่ออะไร
- เพื่อรับเสด็จพระราชดำเนินพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 - เพื่อจัดแสดงในงานช้างจังหวัดสุรินทร์
 - เพื่อพัฒนาให้เป็นแบบแผนขึ้น
 - ถูกทุกข้อ
6. การรำเดินเรียงหนึ่งมาเป็นท่าเดินออกในการแสดงเรือมออันเร นำมาจากท่ารำของการแสดงใด
- เรือมตรุษ
 - เรือมอายัย
 - เรือมมมัวต
 - เรือมมกัวลจองได
7. การแสดงพื้นบ้านเรือมออันเรใช้นักแสดงทั้งหมดกี่คน
- 10 คน
 - 12 คน
 - 15 คน
 - ไม่จำกัดจำนวนข้อ
8. การแต่งกายที่เป็นเอกลักษณ์ของ เรือมออันเร คืออะไร
- การนุ่งผ้าผ้าไฮลจะต้องมีการต่อประโบล
 - นุ่งโจงกระเบนเป็นผ้าไหม
 - ห่มสไบเฉียงพาดไหล่ไปมัดรวมด้านข้าง
 - ฝ่ายชายจะสวมเสื้อคอกลมแขนสั้น
9. ท่าจึงมูย หมายถึงอะไร
- ขาเดียว
 - สองขา
 - รุ่มมะพร้าว
 - ไหว้ครู

10. มลปโดง หมายถึงอะไร

- ก. ขาเดียว
- ข. สองขา
- ค. ร่มมะพร้าว
- ง. ไหว้ครู

11. กัจปกา หมายถึงอะไร

- ก. ดอกจำปา
- ข. ดอกมะพร้าว
- ค. ดอกกันเกรา
- ง. เต็ดดอกไม้

12. ลักษณะท่ารำมลปโดงคล้ายกับสิ่งใด

- ก. การท่าข้าว
- ข. พระจันทร์ครึ่งเสี้ยว
- ค. การเคลื่อนไหวของตั๊กแตน
- ง. ไบมะพร้าวกำลังโดนลมพัดเอนไปมา

13. การรำเข้าสากทีละสองขาในช่วงที่จังหวะของสากแยกออกจากกัน เรียกว่าท่าอะไร

- ก. ท่าจิ้งมูย
- ข. ท่าจิ้งปี่
- ค. ท่ากัจปกา
- ง. ท่าลปโดง

14. การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร มีท่ารำทั้งหมดกี่ท่า

- ก. 3 ท่า
- ข. 5 ท่า
- ค. 7 ท่า
- ง. 9 ท่า

15. การพ้อนรำคล้ายๆ กับโขนมะพร้าวกำลังโดนลมพัดเอนไปมา คือท่าอะไร
- ก. ท่าจึงมูย
 - ข. ท่าจึงปี่
 - ค. ท่ากัจปกา
 - ง. ท่าลปโดง
16. ลักษณะเด่นของการแสดงพื้นบ้านเรือมอันเรคืออะไร
- ก. การเข้าไปรำในสากที่กระทบกัน
 - ข. เลียนแบบการเคลื่อนไหวของตุ๊กแตน
 - ค. เลียนแบบพิธีกรรมของชาวบ้าน
 - ง. พัฒนาการแสดงมาจากภาพจำหลัก
17. การตั้งชื่อทำรำนั้นตั้งตามลักษณะของอะไร
- ก. การกระทบสาก
 - ข. จังหวะดนตรี
 - ค. เนื้อเพลง
 - ง. การเข้าสาก
18. ท่าที่อันตรายและสนุกสนานมากที่สุดคือท่าอะไร
- ก. ท่ากัจปกา
 - ข. ท่าลปโดง
 - ค. ท่าจึงปี่
 - ง. ท่าพลิกแพลงต่างๆ

จงใช้ข้อความต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 19 – 20

1. ทำเดินออก
2. ทำจึงมูย
3. ทำกัจปกา
4. ทำลปโดง
5. ทำไหว้ครู
6. ทำจึงปี่ร่
7. ทำพลิกแพลงต่างๆ

19. ทำพื่อนรำเรือมอันเรแต่เดิมมีทำอะไรบ้าง

- ก. 3 2 7
- ข. 2 4 6
- ค. 1 2 3
- ง. 2 3 4

20. จงเรียงลำดับทำรำเรือมอันเร ตั้งแต่ทำเริ่มต้นจนถึงทำสุดท้าย

- ก. 1 5 3 2 4 7 6
- ข. 1 2 3 4 5 6 7
- ค. 1 5 3 2 4 6 7
- ง. 1 7 2 6 3 5 4

มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คำอธิบายรายวิชา และหน่วยการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ศ 3.2 : เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมเห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัด

ศ3.2 ม.2/2 ระบุหรือแสดงนาฏศิลป์นาฏศิลป์พื้นบ้าน ละครไทย ละครพื้นบ้านหรือมหรสพอื่นที่เคยนิยมกันในอดีต

คำอธิบายรายวิชา

คำอธิบายรายวิชา

กลุ่มสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

รายวิชา การแสดงพื้นบ้านเรียมอันเร

จำนวน 20 ชั่วโมง

การศึกษาคือความเป็นมา และความสำคัญของการแสดงพื้นบ้านเรียมอันเร รูปแบบการแสดง เครื่องแต่งกาย โอกาสที่ใช้ในการแสดง ลักษณะท่าจำ และสามารถแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้าน เรียมอันเร

เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความเป็นมาและความสำคัญของการแสดงพื้นบ้านเรียมอันเร เห็นคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรมการแสดงพื้นบ้านเรียมอันเร สืบทอดการแสดงพื้นบ้านเรียมอันเรที่ควรอนุรักษ์ และเผยแพร่ต่อไป

หน่วยการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้	หน่วยการเรียนรู้	เวลา
	ก่อนเรียน	
1	ประวัติความเป็นมาและความสำคัญ	3 ชั่วโมง
2	รูปแบบการแสดง เครื่องแต่งกาย โอกาสที่ใช้	2 ชั่วโมง
3	แสดง	14 ชั่วโมง
4	ลักษณะท่าจำ	1 ชั่วโมง
	การนำเสนอผลงาน	
	หลังเรียน	
	รวม	20 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การแสดงพื้นบ้าน เป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงสภาพความเป็นอยู่ขนบธรรมเนียม วิถีชีวิตความเชื่อของชาวบ้าน การแสดงพื้นบ้านเรีอมนั้นเร เป็นการละเล่นของชาวไทยเขมรในจังหวัดสุรินทร์ นิยมเล่นหลังเสร็จฤดูเก็บเกี่ยว การละเล่นมักจะมีขึ้นในตอนค่ำ หลังดำข้าวหรือขณะดำข้าว เสียงกระทบของสากจะมีจังหวะสนุกสนาน ทำให้หนุ่มสาวร้องเพลงและรำด้วยกันอย่างสนุกสนาน อันเป็นการเกี่ยวพาราดีไปด้วย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เล่าประวัติความเป็นมาของการแสดงพื้นบ้านเรีอมนั้นเรได้
2. อธิบายความสำคัญของการแสดงพื้นบ้านเรีอมนั้นเรได้

สาระการเรียนรู้

ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของการแสดงพื้นบ้านเรีอมนั้นเร

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- แบบฝึกหัด

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนารูปแบบการแสดงประเภทต่างๆ รวมทั้งลักษณะของการแสดงพื้นบ้านนักเรียนคิดว่าการแสดงพื้นบ้านมีลักษณะอย่างไร

2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นสอน

1. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนากันเกี่ยวกับการแสดงพื้นบ้านที่มีอยู่ในจังหวัดสุรินทร์

2. ครูให้นักเรียนศึกษาจากใบความรู้ เรื่องการแสดงพื้นบ้านเรีอมนั้นเร

3. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการแสดงพื้นบ้านเรีอมนั้นเร หลังจากนั้นครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 3 กลุ่ม แล้วให้แต่ละกลุ่มไปศึกษาจากใบความรู้เรื่องประวัติความเป็นมาของการแสดงพื้นบ้านเรีอมนั้นเร และให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าชั้น

4. ให้นักเรียนดู CD การแสดงพื้นบ้านเรีอมนั้นเร

5. ครูอธิบายเรื่องประวัติความเป็นมา และความสำคัญของการแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร เพิ่มเติมว่ามีประวัติความเป็นมาอย่างไร แล้วให้นักเรียนบันทึกลงสมุด

6. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปทเรียนประวัติความเป็นมาและความสำคัญของการแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ใบความรู้ เรื่อง ประวัติความเป็นมาการแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร
2. CD การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร
3. แบบฝึกหัด

การวัดและประเมินผล

วิธีการวัดและประเมินผล

1. การสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
2. การสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม
3. ตรวจสอบแบบฝึกหัด

เครื่องมือวัดและประเมินผล

1. แบบสังเกตพฤติกรรม
2. แบบสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม
3. แบบฝึกหัด

ใบความรู้

เรื่อง ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของการแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร

การแสดงพื้นบ้าน เป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงสภาพความเป็นอยู่ขนบธรรมเนียมความเชื่อของชาวบ้านก่อให้เกิดความรื่นเริงบันเทิงใจ ดังคำกล่าวของ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมทย์ (2522) ที่ว่า “คนไทยเป็นชนชาติที่เห็นว่า ความสนุกสนานและความรื่นเริงเป็นความประสงค์ที่สำคัญของชีวิต หากชีวิตมีความสุข มีความรื่นเริงชีวิตนั้นก็จะเป็นชีวิตที่ดีและสมบูรณ์”

เรือมอันเร หรือ ลูดอันเร เป็นการละเล่นของชาวไทยเขมรในจังหวัดสุรินทร์ นิยมเล่นกันในเดือนห้า (แคแฉต) ซึ่งเป็นวันพักผ่อนประจำปี เป็นการรำเล่นในวันว่าง คือ วันหยุดสงกรานต์ ซึ่งชาวบ้านเรียกว่า ้งยตอม โดยถือเอาวันขึ้น 1 ค่ำ เดือนห้าเป็นวัน ขึ้นปีใหม่ ชาวบ้านจะพากันหยุดทำงาน 2 ช่วง ช่วงแรกจะหยุด 3 วัน คือ ตั้งแต่วันขึ้น 1 ค่ำ เดือน 5 จนถึงวันขึ้น 3 ค่ำ เดือน 5 เรียกว่า ตอมตุง ช่วงที่สองจะหยุด 7 วัน เรียกว่า ตอมทม ตั้งแต่วันแรม 1 ค่ำ ถึงวันแรม 7 ค่ำ เดือน 5 การหยุดในช่วงที่ 2 นี้ ก่อนจะมีการหยุดพักผ่อน ชาวบ้านจะก่อเจดีย์ทรายหรือภูเขาทรายตามวัดต่างๆ ที่อยู่ใกล้บ้านในวันขึ้น 14 ค่ำ พอเช้าวันขึ้น 15 ค่ำ จะมีการตักบาตร หลังจากนั้นก็จะหยุด 7 วัน ในช่วงวันหยุดนี้เอง เป็นการเปิดโอกาสให้หนุ่มสาวที่รักใคร่ชอบพอกันได้มาพบปะกันด้วยการละเล่นพื้นบ้านที่เรียกว่า เรือมอันเร หรือ

ลูดอันเร (คณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ. 2544: 148)

แบบฝึกหัดหน่วยที่ 1

เรื่อง ระวีตีความเป็นมาและความสำคัญของการแสดงพื้นบ้านเรือบมอันเร

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. การแสดงพื้นบ้านเรือบมอันเร นิยมเล่นในเดือนใด

ตอบ

2. วันหยุดสงกรานต์ ชาวบ้านเรียกว่าวันอะไร

ตอบ

3. วันหยุดช่วงแรกหยุดกี่วัน และเรียกว่าวันอะไร

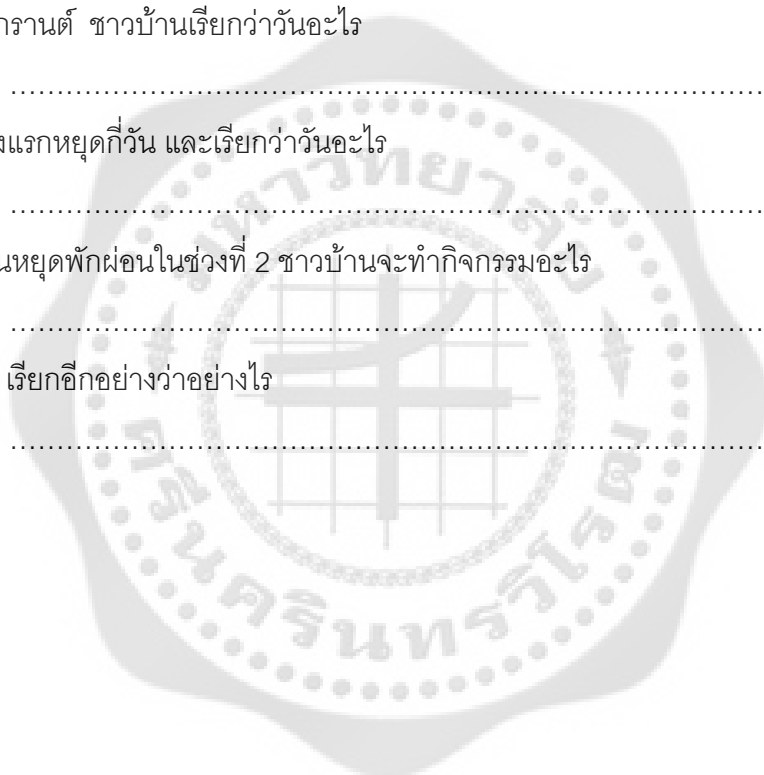
ตอบ

4. ก่อนจะมีวันหยุดพักผ่อนในช่วงที่ 2 ชาวบ้านจะทำกิจกรรมอะไร

ตอบ

5. เรือบมอันเร เรียกอีกอย่างว่าอย่างไร

ตอบ

เฉลยแบบฝึกหัดหน่วยที่ 1

เรื่อง ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของการแสดงพื้นบ้านเรือบมอันเร

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. การแสดงพื้นบ้านเรือบมอันเร นิยมเล่นในเดือนใด

ตอบ เดือน 5 หรือ แคนแจต

2. วันหยุดสงกรานต์ ชาวบ้านเรียกว่าวันอะไร

ตอบ จัยตอม

3. วันหยุดช่วงแรกหยุดกี่วัน และเรียกว่าวันอะไร

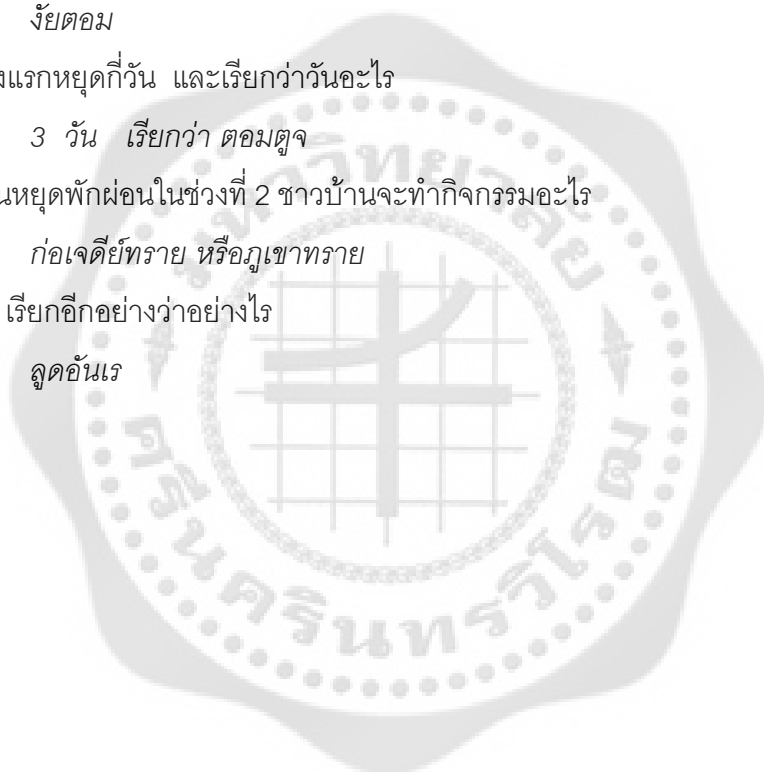
ตอบ 3 วัน เรียกว่า ตอมตุง

4. ก่อนจะมีวันหยุดพักผ่อนในช่วงที่ 2 ชาวบ้านจะทำกิจกรรมอะไร

ตอบ ก่อเจดีย์ทราย หรือภูเขาทราย

5. เรือบมอันเร เรียกอีกอย่างว่าอย่างไร

ตอบ ลูตอันเร

แบบประเมินพฤติกรรม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1
เรื่อง ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของการแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร

ที่	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การพิจารณา
1	การร่วมกิจกรรม	3 ดี 2 พอใช้ 1 ปรับปรุง	- สนใจกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรม - สนใจกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมเป็นบางครั้ง - ไม่สนใจกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรม
2	ความซื่อสัตย์	3 ดี 2 พอใช้ 1 ปรับปรุง	- ทำงานเสร็จตามเวลาไม่ลอกงาน - ทำงานเสร็จส่งแต่ไม่ได้ตามเวลาที่กำหนด ไม่ลอกงานคนอื่น - ทำงานไม่เสร็จ
3	ความรับผิดชอบ	3 ดี 2 พอใช้ 1 ปรับปรุง	- ทำงานเสร็จส่งได้จามเวลาที่กำหนด - ทำงานเสร็จแต่ส่งไม่ทันเวลาตามที่กำหนด - ทำงานไม่เสร็จ
4	ความรอบคอบ	3 ดี 2 พอใช้ 1 ปรับปรุง	- ผลงานครบถ้วน เป็นระเบียบเรียบร้อยไม่มีรอยลบแก้ไข - ผลงานครบถ้วน มีรอยลบบ้าง - ผลงานไม่เรียบร้อย

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

กลุ่มที่

สมาชิกของกลุ่ม

1.
2.
3.
4.
5.

ลำดับที่	พฤติกรรม	คุณภาพการปฏิบัติ		
		3	2	1
1	มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น			
2	มีความกระตือรือร้นในการทำงาน			
3	รับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย			
4	การรับฟังความคิดเห็น			
5	การร่วมปรับปรุงผลงานที่กลุ่ม			
	รวม			

ลงชื่อ ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ = ดี ให้ 3 คะแนน
 ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง = พอใช้ ให้ 2 คะแนน
 ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้งหรือน้อยครั้ง = ปรับปรุง ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
11 – 15	ดี
6 – 10	พอใช้
1 – 5	ปรับปรุง

ภาคผนวก ง

- ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของ
- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC
- ของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตาราง 23 ค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (D) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อที่	P	D
1	.35	.78
2	.46	.54
3	.56	.62
4	.35	.68
5	.37	.85
6	.56	.63
7	.74	.24
8	.56	.62
9	.43	.91
10	.44	.76
11	.77	.26
12	.56	.62
13	.42	.51
14	.65	.87
15	.45	.53
16	.54	.78
17	.56	.45
18	.77	.32
19	.37	.64
20	.58	.76

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เท่ากับ .81

ตาราง 24 ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	IOC
1	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
2	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
3	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
4	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
5	+1	+1	+1	0	+1	0.8
6	0	+1	+1	+1	+1	0.8
7	0	+1	+1	+1	+1	0.8
8	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
9	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
10	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
11	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
12	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
13	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
14	+1	0	+1	+1	+1	0.8
15	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
16	0	+1	+1	+1	+1	0.8
17	+1	-1	+1	+1	+1	0.6
18	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
19	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
20	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
21	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
22	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
23	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
24	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
25	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
26	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
27	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
28	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
29	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
30	+1	+1	+1	+1	+1	1.00

ภาคผนวก จ

- คะแนนแบบฝึกหัด คะแนนทักษะการปฏิบัติงาน/การนำเสนอผลงาน และคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร

ตาราง 25 คะแนนแบบฝึกหัด

คนที่	หน่วยที่ 1 (10)	หน่วยที่ 2 (10)	หน่วยที่ 3 (60)	เฉลี่ยร้อยละ
1	8	10	53	88.75
2	9	9	48	82.50
3	8	10	50	85.00
4	8	10	56	92.50
5	9	10	53	90.00
6	10	10	50	87.50
7	10	9	41	75.00
8	8	10	54	90.00
9	9	10	54	91.25
10	8	10	43	76.25
11	7	10	50	83.75
12	9	10	52	88.75
13	9	10	57	95.00
14	9	10	57	95.00
15	10	10	56	95.00
16	10	7	52	86.25
17	8	9	46	78.75
18	9	10	49	85.00
19	9	9	52	87.50
20	9	9	40	72.50
21	9	10	47	82.50
22	10	10	51	88.75
23	10	10	49	86.25
24	10	10	56	95.00
25	9	10	56	93.75
26	9	10	48	83.75

ตาราง 25 (ต่อ)

คนที่	หน่วยที่ 1 (10)	หน่วยที่ 2 (10)	หน่วยที่ 3 (60)	เฉลี่ยร้อยละ
27	9	10	52	88.75
28	9	6	39	67.50
29	7	9	54	87.50
30	6	10	44	75.00
31	7	7	52	82.50
32	8	10	54	90.00
33	9	10	44	78.75
34	10	9	57	95.00
35	10	10	42	77.50
36	10	10	53	91.25
37	8	9	47	80.00
38	8	7	52	83.75
\bar{X}	8.79	9.45	50.26	
เฉลี่ยร้อยละ	87.89	94.47	83.77	
S.D.	1.00	1.02	4.96	

ตาราง 26 คะแนนทักษะการปฏิบัติ

คนที่	ทำออก (10)	ทำไหว้ครู (10)	ทำจิ้งมูย (10)	ทำกัจปกกา (10)	ทำมลปโดง (10)	ทำจิ้งปี่ร (10)	เฉลี่ยร้อยละ
1	7	8	10	8	10	9	86.67
2	8	9	10	8	10	9	90.00
3	8	9	10	8	10	9	90.00
4	9	9	10	9	9	9	91.67
5	10	9	10	9	9	9	93.33
6	10	9	10	8	9	9	91.67
7	10	8	10	8	9	9	90.00
8	8	8	9	9	8	8	83.33
9	8	10	9	9	8	8	86.67
10	8	10	10	10	8	10	93.33
11	8	10	10	10	8	10	93.33
12	8	9	8	10	8	10	88.33
13	8	9	8	10	8	10	88.33
14	8	9	8	9	8	8	83.33
15	8	9	9	9	8	8	85.00
16	9	9	9	9	8	8	86.67
17	9	9	9	9	8	8	86.67
18	9	8	10	8	9	8	86.67
19	9	8	10	8	9	9	88.33
20	10	8	10	8	9	9	90.00
21	10	9	9	9	9	9	91.67
22	10	9	9	9	9	9	91.67
23	10	9	9	9	9	10	93.33
24	9	9	8	9	9	10	90.00
25	9	9	8	9	9	10	90.00

ตาราง 26 (ต่อ)

คนที่	ทำออก (10)	ทำไหว้ครู (10)	ทำเจี๊ยมยุ (10)	ทำกัจปกกา (10)	ทำมลปโดง (10)	ทำเจี๊มป์ร์ (10)	เฉลี่ยร้อยละ
26	9	9	9	10	10	10	95.00
27	9	9	9	10	10	8	91.67
28	9	9	9	9	10	8	90.00
29	8	9	9	10	10	8	90.00
30	8	10	10	9	9	8	90.00
31	8	10	10	9	9	8	90.00
32	8	10	10	9	9	9	91.67
33	8	10	10	9	9	9	91.67
34	8	10	10	10	9	9	93.33
35	8	8	9	10	9	10	90.00
36	8	8	9	10	10	10	91.67
37	10	9	9	10	10	9	95.00
38	10	9	9	10	10	9	95.00
\bar{X}	8.71	9.00	9.32	9.11	9.00	8.95	
เฉลี่ยร้อยละ	87.11	90.00	93.16	91.05	90.00	89.47	
S.D.	0.86	0.65	0.69	0.72	0.73	0.76	

ตาราง 27 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คนที่	ก่อนเรียน (Pretest) (20 คะแนน)		หลังเรียน (posttest) (20 คะแนน)	
	คะแนน	เฉลี่ยร้อยละ	คะแนน	เฉลี่ยร้อยละ
1	12	60.00	18	90.00
2	9	45.00	15	75.00
3	8	40.00	14	70.00
4	10	50.00	16	80.00
5	15	75.00	20	100.00
6	12	60.00	18	90.00
7	6	30.00	14	70.00
8	10	50.00	15	75.00
9	13	65.00	17	85.00
10	9	45.00	14	70.00
11	9	45.00	14	70.00
12	9	45.00	16	80.00
13	8	40.00	15	75.00
14	10	50.00	16	80.00
15	10	50.00	14	70.00
16	9	45.00	16	80.00
17	12	60.00	20	100.00
18	8	40.00	17	85.00
19	10	50.00	17	85.00
20	13	65.00	16	80.00
21	9	45.00	15	75.00
22	12	60.00	20	100.00
23	10	50.00	15	75.00
24	12	60.00	17	85.00
25	5	25.00	14	70.00

ตาราง 27 (ต่อ)

คนที่	ก่อนเรียน (Pretest) (20 คะแนน)		หลังเรียน (posttest) (20 คะแนน)	
	คะแนน	เฉลี่ยร้อยละ	คะแนน	เฉลี่ยร้อยละ
26	10	50.00	16	80.00
27	9	45.00	14	70.00
28	7	35.00	15	75.00
29	10	50.00	17	85.00
30	9	45.00	15	75.00
31	8	40.00	16	80.00
32	13	65.00	17	85.00
33	13	65.00	16	80.00
34	11	55.00	17	85.00
35	10	50.00	18	90.00
36	9	45.00	18	90.00
37	12	60.00	20	100.00
38	10	50.00	15	75.00
\bar{X}	10.03		16.24	
เฉลี่ยร้อยละ		50.13		81.18
S.D.	2.06		1.78	

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรอมนั้นเร

สัมภาษณ์ผู้รู้ในท้องถิ่น นายกมนต์โรจน์ นวัตกรรม

สัมภาษณ์ผู้รู้ในท้องถิ่น นางการดา กนกแก้ว

ผู้วิจัยทำการสอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/5

นักเรียนฝึกปฏิบัติภารกิจก้าวเท้า

ผู้วิจัยและวิทยากรท้องถิ่นสาธิตท่าออก

ผู้วิจัยและวิทยากรท้องถิ่นสาธิตท่าไหว้ครู

ผู้วิจัยและวิทยากรท้องถิ่นสาธิตท่าก๊กปก

ผู้วิจัยและวิทยากรท้องถิ่นสาธิตท่าฉิ่งมูย

ผู้วิจัยและวิทยากรท้องถิ่นสาธิตท่ามลปโดง

ผู้วิจัยและวิทยากรท้องถิ่นสาธิตท่าจิ้งปี่ร (เร็ว)

ผู้วิจัยและวิทยากรท้องถิ่นสาธิตท่าเข้าสาก

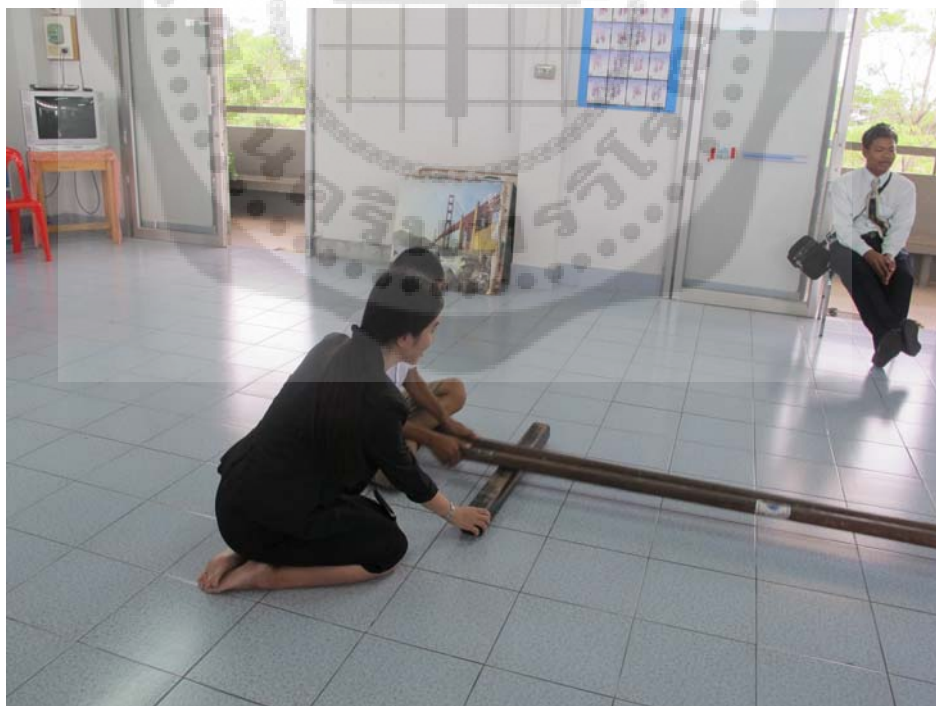

ผู้วิจัยและวิทยากรท้องถิ่นสาธิตทำพลุกลีเพลง

ผู้วิจัยและวิทยาสาธิต

โรงเรียนหนองโตง “สุรวิทยาคม”

ประวัติย่อผู้วิจัย

